

ΝΕΟΙ ΑΠΟΜΟΙ

ΑΘΗΝΑΙ ΜΑΡΤΙΟΣ 1939 ΑΡΙΘ. 15

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ
ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Πρόεδρος
Ε.Π. ΧΑΡΙΛΑΟΣ πρώην ύπουργός

Ἀντιπρόεδρος
Γ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ἀντιστράτηγος

Ι Δ Ρ Υ Τ Α Ι

ΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΤΟΣ—ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ—ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ—ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ—ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ—ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ—ΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΡ. ΚΟΥΖΙΗΣ—Κ. ΜΑΛΑΜΑΤΙΑΝΟΣ
† ΜΕΝΕΛΛΟΣ ΜΕΤΑΞΑΣ—ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ—ΜΙΧΑΗΛ ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ—ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΣΤΑΘΑΤΟΣ—ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ.

ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑΙ. ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. ΟΡΟΦΟΣ 1ος — ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32-633

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. ΟΡΟΦΟΣ 1ος

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 5

ΜΑΡΤΙΟΣ 1939

ΕΤΟΣ 2ον

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15

= ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 32-633 =

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡΧ. 60

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ «Η ΤΕΧΝΗ»
Πλατεία Ἀγ. Θεοδώρου Σκουλερίου 1

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ν. Π. Ἀποστολόπουλος — Ἀλ. Ἰατρίδης — Ν. Χαρίλαος.

(Τὸ περιοδικὸν δημοσιεύει κἀνάπτυξιν τρίτον διὰ τῆς συμφωνίας αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς)

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἡ 25 Μαρτίου ἄρθρον **Ξ. Ι. Χατζησαράντου**· Βιομηχανία καὶ Βιομηχανικὴ πολιτικὴ ὑπὸ **Ε. Χαρίλαου**. Δάση μουντά, ποίημα **Παυλάρας Θεοδώρου-Πούλου-Λιβαῖα**. Ὁ Λυρισμὸς τοῦ Σπυρίδωνος Λάμπρου ὑπὸ **Ν. Π. Ἀποστολόπουλου**. Ἡ Ἀθανασία τῆς ἀγάπης, διήγημα **Σοφίας Κακογιάννη**. Διατριβὴ περὶ Κήλης, ὑπὸ **Α. Ζαμπύρου**. Ὁ Κόσμος, ποίημα **Χαρ. Πετροπούλου**. Ἡ Μεταλλοπλαστικὴ ἐν τῇ Σιβιτανιδείῳ, ὑπὸ **Σ. Καντζίκου**. Τὰ μόνυ δῶρα, ποίημα **Καλ. Λιόπης Λιακάκου**. Ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος, ὑπὸ **Β. Μ. Σπαθοπούλου**. Φυσιολατρικὸς ὕμνος, ποίημα **Μ. Καλλωναίου**. Ἡ λήξις τῆς ἐβδομάδος τοῦ Πρασίνου. Ὁ Χόντζας τῆς Ἐλασσῶνος, ὑπὸ **Κ. Ζ. Χριστοπούλου**. ΧΡΟΝΙΚΑ Ἐσωτερικὰ καὶ Ἐξωτερικὰ γεγονότα τοῦ λήξαντος μηνός. Ἡ κίνησις τῆς Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν. Ἡ κίνησις τῆς Σιβιτανιδείου **Μιχαὴλ Κατσαράς**. Τὸ νέον βιβλίον τοῦ **κ. Α. Α. Πάλλη**, κριτικὴ **Ε. Παρασκευαΐδου**. Ἐπὶ τῆς προελεύσεως τοῦ ὀνόματος **Μοροζίνη**, σημείωμα **Ν. Γ. Σταθάκη**. Ἀλέξανδρος **Κ. Δεμερτζής**. Ἐθνημνη Ζωή.

ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15

ΜΑΡΤΙΟΣ 1939

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΟΑ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ. ΟΡΟΦΟΣ 1ος
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ 32-633

Η 25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἄρθρον τοῦ **κ. ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Ι. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ**

Ὅταν αἱ παρθένοι αὔραι τῆς ἀφυπνιζομένης ἀπὸ τὸν χειμέριον λήθαργον φύσεως ἐρόπισαν, μίον πρωΐαν ἐαρινήν, τὸ λάβαρον, τὸ ὅποιον ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς καθηγίασεν εἰς σημαίαν ἀγῶνος ὑπὲρ ἐλευθερίας, μέγα γεγονός, συνετελεῖτο εἰς τὸν προαιώνιον κόσμον τοῦ πνεύματος.

Τὸ ἱερὸν ἐγερτήριο ἐκάλει ἓν Ἔθνος, τὸ ὅποιον εἰς εὐτυχεστέρους αἰῶνας ἐχάρισε πτέρυγας εἰς τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, νὰ συνεχίσῃ τὸν μέγαν προορισμὸν του. Διότι εἰς τὴν χορείαν τῶν Ἐθνῶν ἕκαστον ἔχει καὶ ἴδιον προορισμὸν, ἴδιον ἔργον νὰ ἐπιτελέσῃ ὑπὲρ τῆς γενικῆς ἐξυψώσεως τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. Ἐξελισσόμενον ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας φυσικοῦ περιβάλλοντος, τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν λόγου ὁμαδικῶς καλλιεργοῦν, κοινὴν ἔχον τὴν ἰδιοσυγκρασίαν καὶ τὴν ῥοπήν καὶ ὁμοίαν τὰς φυσικὰς, ψυχικὰς καὶ πνευματικὰς ἰδιότητας, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν μᾶλλον ἑναρμονίως καὶ θαψιλῶς συγκεντρούντων αὐτὰς τέκνων του προσφέρει εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος τὴν εἰσφορὰν τῆς ἑναρριπίσεως τοῦ θεοῦ φωτός, τοῦ ὁποίου τὸν ἀρχικὸν σπινθηρα ἐκόμισεν ἐκ τοῦ Ὀλύμπου ὁ Προμηθεύς. Καὶ ὑπῆρξεν εἰς τοῦτο γενναϊόδωρον τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος.

Ἄν ὑπάρχη τι σήμερον εἰς τὴν πεπολιτισμένην ἀνθρωπότητα ὑψηλόν, εὐγενὲς καὶ ὠραῖον, φέρει ἀνεξίτηλον τὴν σφραγίδα τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος. Ὁ Ἑλληνισμὸς ὑπῆρξεν ἀείποτε ὄρος σημαίνων ὑψηλὸν βαθμὸν πνευματικῆς ἀνατάσεως. Οὐδέποτε ὑπὸ τῶν φωτεινῶν πνευμάτων τῆς ἀνθρωπότητος ἐμετρήθη εἰς πλέθρα γῆς καὶ μυριάδας κατοίκων. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἡ κοινὴ Πατρίς τῶν ἀξίων τῆς ἀνθρωπότητος.

Αἱ Ἀθηναὶ καὶ ἡ Σπάρτη ἀριθμοῦσι πολίτας καὶ σήμερον καὶ θά ἀριθμοῦν τοιοῦτους εἰς τὸν αἰῶνα πανταχοῦ τῆς γῆς μεταξὺ τῶν ἐκλεκτῶν τέκνων αὐτῆς.

Διὰ τοῦτο, ὅταν ἡ Ἑλλὰς ἠγέρθη διὰ νὰ ἀποτινάξῃ τὸν ζυγὸν τῆς βαρβάρου δουλείας οἱ ἀνὰ τὴν Οἰκουμένην πνευματικοὶ πολῖται αὐτῆς ἤκουσαν τὸ ἐγερτήριο σάλπισμα τοῦ ἀγῶνος τῆς ν' ἀντήχη εἰς τὰ μύχια

τοῦ ἀνθρώπινου τῶν εἶναι. Ἡ Ἑλλάς ἀνεκάλεσε τὴν Ἐλευθερίαν εἰς τὸ πατριον ἔδαφος. Ὁ διέπων τὰ πάντα ἐν τῷ κόσμῳ Λόγος ἐκάλει καὶ πάλιν αὐτήν, ὅπως ὑπὸ τὴν ζωογόνον αὔραν τῆς ἐλευθερίας συνεχίσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος μεγάλου ἔργου αὐτῆς.

Κάθε ἔθνος ἔχει καὶ μίαν Μεγάλην Ἡμέραν, πρὸς τὴν ὅποιαν ὑψώνει ὑπερηφάνως τὸν λιχανὸν καὶ τὴν ἐπιδεικνύει δῶρον καὶ παράδειγμα διὰ τοὺς ζῶντας καὶ τοὺς ἐπερχομένους στέφανον δόξης καὶ εὐγνωμοσύνης δι' ἐκείνους ποὺ ἀπῆλθον, δι' ἐκείνους ποὺ τὴν ὑψωσαν ἐκεῖ καὶ τὴν διετήρησαν ἐκεῖ.

Καὶ ἡ 25ῃ Μαρτίου εἶναι διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ Μεγάλη Ἡμέρα τῆς Σάν σήμερα ἀνέθορον «ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά» ἡ Ἐλευθερία. Σκοτεινοὶ καὶ πολυδαίδαλοι οἱ δρόμοι ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ Πρόνοια δταν βαδίζῃ πρὸς τοὺς σκοπούς τῆς μυστηριακῆ ἢ φωνῆ τῶν συμβόλων ποὺ χρησιμοποιοῖ δταν κρυφομιλῇ διὰ τὰ πεπρωμένα τῶν ἀτόμων καὶ τῶν Ἐθνῶν.

Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Δημιουργὸς τοῦ Σύμπαντος ἔστελλεν εἰς τὴν γῆν τὴν Ἀγαθοποιὸν τοῦ Θέλῃσιν ἐν εἴδει ἀγγέλου, κομίζοντος τὸ λευκὸν καὶ πάναγνον γονομοποιὸν ἄνθος, διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν Παρθένον Μητέρα τοῦ Ἐλευθερωτοῦ τῆς ἀμαρτωλῆς ἀνθρωπότητος, τὴν ἴδιαν ἡμέραν ἔθραυσεν ἡ Ἑλλάς τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας καὶ ἐχαιρέτησε τὴν Ἐλευθερίαν. Χαῖρε ὦ χαῖρε Ἐλευθεριά!

Γι' αὐτὸ τὴν ἡμέραν ταύτην ὁ οὐρανὸς εἶναι γλαυκὸς καὶ χαρμόσυνος, ὅπως γλαυκὴ καὶ χαρμόσυνος εἶναι ἡ σημαία μας, τὴν ὅποιαν ἀνεδίπλωσαν καὶ ἐπλάτυσαν τῆς Ἐλευθερίας οἱ Ζέφυροι.

Ἡ ἀνθρωπότης ἐπὶ ἐπτὰ ὄλους ἐνιαυτοὺς παρίστατο ἔκθαμβος πρὸ τοῦ θύματος τῆς ἀναστάσεως ταύτης. Ἀπὸ τὴν γῆν, εἰς τὴν ὅποιαν ἀνέλαμψεν εἰς ὑπερτάτην λαμπρότητα τὸ ἀνθρώπινο πνεῦμα ὑψοῦντο αἱ φλόγες καὶ οἱ καπνοὶ τῆς θυσίας. Ἐνέαζεν ἀκτινοβολοῦσα πρὸ τῶν ἐκπλήκτων ὀμμάτων τοῦ κόσμου ἡ γηραιά, σεπτὴ Σαλαμίς. Τὸ γλαυκὸν Αἰγαῖον ἀντήχει τὰ νέα κλέη τῶν Ἑλλήνων. Ἀπὸ τὴν ἀκρόρειαν τοῦ Ζαλόγγου νέαι Σπαρτιάτιδες ἐδίδασκον τὰ Ἔθνη τὴν ὑπέρτιμον ἰερότητα τῆς Ἐλευθερίας. Τὸ Μεσσολόγγι ἀνερχόμενον εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὡς μετέωρον φωτεινὸν ἔμεινεν ἐκεῖ σελαγιζὼν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ ἐμπνέον τὸν ἔρωτα τῆς ἀνδρώας ἀρετῆς εἰς τὰς γενεὰς τῶν ἐπιγιγνομένων πάσης γῆς.

Ἡ πατρώα αὐτῆ ἀρετὴ εἶναι κληρὸς τόσο λαμπρὸς ὅσον καὶ βαρῦς. Καὶ ἡ πρὸς τὸν ἀνθρωπισμὸν ὀφειλή μας εἶναι μεγάλη, καθότι τὰ τέκνα τῆς χώρας ταύτης εἶναι φύλακες θείας ὑποθήκης.

Ἀπὸ τὰς ἀναμνήσεις, τὰς ὅποιες γεννᾷ ἡ ἔνδοξος ἐπέτειος τῆς 25ῃς Μαρτίου, ἀντλήσωμεν νέαν πίστιν, νέαν δύναμιν, νέαν ὁρμὴν ἀναστάσεως πρὸς τὸ ἀειλαμπὲς πνευματικὸν φῶς...

ΞΕΝΟΦΩΝ Ι. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

(Τὴν 27ην λήξαντος μηνός, ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν κ. ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ ἔταμε τὸ εἰσαγωγικὸν μάθημα τῆς Βιομηχανικῆς πολιτικῆς. Τὸ κείμενον τοῦ μαθήματος τοῦ κ. Χαριλάου δημοσιεύεται κάτωθι.)

Ἀτικείμενον τοῦ μαθήματος ἡμῶν εἶνε νὰ καταδειχθῇ ἡ σημασία, ἣν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Οἰκονομίᾳ κατέχει ἡ Βιομηχανία, ἡ θέσις τῆς Βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι καὶ τὰ μέτρα ἃτινα ἡ Πολιτεία ἔλαβε καὶ δεόν νὰ λάβῃ κατὰ τρόπον ἐνιαῖον καὶ μόνιμον πρὸς προαγωγὴν αὐτῆς.

Βιομηχανία ἐν τῇ εὐρυτάτῃ τῆς λέξεως σημασία εἶνε πᾶσα ἐργασία, δι' ἣς μετατρέπεται πρώτη τις ὕλη εἰς εἶδος χρήσιμον ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐφ' ὅσον ἡ κατεργασία τῶν πρώτων ὑλών ἢ καὶ τῶν ἐκ τούτων προϊόντων πρὸς παραγωγὴν ἄλλων (π.χ. ἐκ βάμβακος νήματα ἐκ τούτων ὑφάσματα καὶ ἐκ τούτων ἐνδύματα) γίνεται κυρίως διὰ τῶν χειρῶν, χρησιμοποιούμενων ἀπλῶν τινῶν ἐργαλείων, ὀνομάζεται **Χειροτεχνία**, ὑποδιαιρούμενη εἰς **οἰκιακὴν** ἢ **οἰκοτεχνίαν** καὶ **ἐργαστηριακὴν**. Ἐφ' ὅσον χρησιμοποιῶνται καὶ τινὰ μηχανήματα πρὸς παραγωγὴν προϊόντων εἰς μικρὰν σχετικῶς κλίμακα, ὀνομάζεται **Μεσοτεχνία**, ὅταν δὲ τέλος ἡ κατεργασία καὶ παραγωγή τῶν προϊόντων γίνεται εἰς μεγάλην κλίμακα μὲ μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις, ὀνομάζεται **Μεγρομηχανία**, ὑποδιαιρούμενη εἰς μικρὰν καὶ μεγάλην ἀναλόγως τῆς σπουδαιότητος τῶν ἐγκαταστάσεων, τοῦ ἀπασχολουμένου κεφαλαίου, τοῦ χρησιμοποιουμένου τεχνικοῦ, ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ καὶ συνεπῶς τῆς ποσότητος τῶν παραγομένων προϊόντων.

Ἄς ἐξετάσωμεν τὴν ἐξέλιξιν τῆς Βιομηχανίας ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς διὰ νὰ καταδειχθῇ ὅτι αὕτη συμβαδίζει μὲ τὴν πρόδον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ εἶνε ἐκ παραλλήλου μὲ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας αὐτῆ αὐτῆ ἢ ἐκδήλωσις αὐτοῦ.

Ὅταν ἐνεφανίσθη ἐπὶ γῆς ὁ πρωτόγονος ἀνθρώπος γυμνός, καλυπτόμενος ἀπὸ δασὺ τρίχωμα, ὅπερ τὸν προεφύλαττε ἀπὸ τὰς καιρικὰς μεταβολὰς ἐλαχίστας εἶχεν ἀνάγκας. Ἐξῆ ἐντὸς σπηλαίων καὶ ἐτρέφετο μὲ χόρτα καὶ κάρπους. Εἶχε νὰ παλαίσῃ πρὸς τὰ θηρία καὶ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, καθόσον αἱ διαταραχαὶ τῆς γῆς ἦσαν συχνόταται, αἱ βροχαὶ κατακλυσμιαῖαι καὶ αἱ πλημμύραι καταστρεπτικαί. Διὰ τῶν παρατηρήσεων, ἃς ἐπὶ χιλιετηρίδας ἔκαμεν ἀπέκτησε γνώσεις αἵτινες ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν μετεδιδόμεναι ἠῶξανον τὰς γνώσεις καὶ ὤξυνον τὸ πνευμά του, ὅπερ ἐγένετο εὐστροφώτερον καὶ δημιουργικόν. Κατεσκεύασεν ἔξ ἀίχμηρῶν λίθων δῖπλα καὶ ἐργαλεῖα καὶ διὰ τούτων διάφορα ἀντικείμενα διὰ τὰς ἀνάγκας του. Κατεσκεύασε καλύβας σχεδίας καὶ μονόξυλα. Ὅταν ἀργότερον ἤρχισε νὰ τρώγῃ τὰς σάρκας τῶν φονευομένων ζῶων εἴτε τῶν

ἐκ τῆς θύρας προερχομένων, εἴτε ἐκείνων ἅτινα ἐξημέρωσε καὶ ἐχρησιμοποίησε τὰς δοράς των διὰ νὰ καλύπτῃ τὸ σῶμά του καὶ διὰ διαφόρους ἄλλας χρήσεις ἐγεννήθη ἡ πρώτη χειροτεχνία. Ὁ κεραυνὸς τῷ ἐγνώρισε τὸ πῦρ (ἐξ οὗ καὶ ὁ ὠραῖος μῦθος τοῦ Προμηθέως) ὑπὲρ νέον στάδιον τῷ διήνοιξεν οὐ μόνον εἰς τὴν διαβίωσίν του, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν οἰκοτεχνίαν. Πυρὸ ἀναφθεῖσα ἐπὶ ἀργιλλώδους ὑγροῦ ἐδάφους ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν ἄνθρωπον νὰ κατασκευάσῃ πῆλινα ἀγγεῖα. Ὁμοίως Φοῖνικε., ἔχοντες ἀνάψει πυρὰν ἐπὶ πυριτικῆς ἄμμου, περιεχούσης καὶ ἄσβεστον παρετήρησαν ὅτι παρήχθησαν σφαιρικὰ ἀντικείμενα διαφανῆ. Αὕτη ἦτο ἡ ἀπαρχὴ τῆς ὕλου. Τὸ πῦρ τῷ ἐχρησίμευσε καὶ διὰ σειρὰν ὄλων νέων εἰδῶν καὶ δὴ τὴν κατεργασίαν τοῦ μετάλλου.

Ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἐξῆ κατὰ μεμονωμένας οἰκογενείας ἢ μικροτέρας ὁμάδας παρεσκεύαζε μόνος τὰ διὰ τὰς χρήσεις του ἀντικείμενα, ὅταν συνεπῆχθησαν μεγαλειότεροι συνοικισμοὶ καὶ κατόπιν πόλεις, κατ' ἀνάγκην ἐκαστος ἠσχολεῖτο μὲ ἰδιαιτέρας ἐργασίας. Ἄλλοι ἦσαν κυνηγοί, ἄλλοι βοσκοὶ καὶ γεωργοί, ἄλλοι δὲ οἱ ἐπιτηδειότεροι κατασκεύαζον δι' ἑαυτοὺς ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς ἄλλους διάφορα χειροτεχνήματα, ἅτινα ἀντήλλασσον μὲ θηράματα καὶ προϊόντα τῶν ζώων ἢ τῆς γῆς. Κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐγεννήθησαν οἱ πρῶτοι βιοτέχναι, κατασκευάζοντες τὰ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνθρώπου ἀντικείμενα. Ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο νὰ κατεργάζεται τὰ μέταλλα, κατ' ἀρχὰς τὸν χαλκὸν καὶ εἶτα τὸν σιδηρὸν καὶ τὰ λοιπὰ μέταλλα. Διεγείρουν τὸν θαυμασμὸν μας οὐ μόνον τὰ λεπτὰ κοσμήματα τῶν διαφόρων ἀρχαίων πολιτισμῶν, ὡς καὶ τὰ διάφορα ἐκ μετάλλου ἀντικείμενα τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ἀλλὰ καὶ αἱ τέλειοι μέθοδοι τῶν Χελτῶν, Φοινίκων κλπ., τόσον διὰ τὴν ἐξόρυξιν τῶν μεταλλευμάτων, ὅσον καὶ διὰ τὴν καμίνευσιν αὐτῶν.

Τὰ ἐκ βάμβακος καὶ μαλλίου ὑφάσματα οἰκιακῆς κυρίως χειροτεχνίας ἀντιμέμενα, εἶναι ἀρχαιοτάτης ἐπίσης ἐποχῆς, ὡς καὶ ἡ κεραμεικὰ καὶ διάφορα ἐκ ξύλου ἀντικείμενα.

Ὁ κ. Ν.Π. Ἀποστολόπουλος, εἰδικώτερον ἀσχοληθεὶς μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς βιοτεχνίας, εἰς ὠραίας του διαλέξεις μᾶς ἔδωκε πολλὰς πληροφορίες διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς βιοτεχνίας.

Φυσικὸν ἦτο, ἐφ' ὅσον ἐδημιουργήθησαν σὺν τῷ χρόνῳ μεγάλαι πόλεις, ἐφ' ὅσον ἀνεπτύχθη ἐμπόριον καὶ ἐδημιουργήθη πλοῦτος, ἢ οἰκιακῆ καὶ ἀτομικὴ χειροτεχνία νὰ τελειοποιηθῆ καὶ νὰ γίνεταί, ἐν μέρει τοῦλάχιστον, ἐργαστηριακὴ βιοτεχνία.

Κατὰ τὸν Μεσαίωνα, ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἤδη αἰῶνος, βλέπομεν ὅτι ὑπάρχουν σωματεῖα (Corporations) διαφόρων βιοτεχνιῶν, χαίροντα τὰ αὐτὰ μὲ τὰ ἄλλα σωματεῖα προνόμια, προασπίζοντα τὰ συμφέροντα των διὰ τῆς παρεμποδίσσεως τῆς ἰδρύσεως ὁμοειδῶν βιοτεχνιῶν, ὡς εἰδικώτερον θὰ ἐξετάσωμεν εἰς τὸ κεφάλαιον «Προσισαία τῆς Βιομηχανίας».

Ἐφ' ὅσον ἠϋξάνοντο αἱ ἀνάγκαι ἠϋξανε τὸ μέγεθος καὶ ἡ δρᾶσις τῶν βιοτεχνιῶν, καθισταμένων πλέον βιομηχανιῶν. Ἡ μεγάλη ὅμως ὄθησις πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, ὑπὸ τὴν στενὴν αὐτῆς ἔννοιαν, ἐγένετο μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἀτμοῦ καὶ τῆς ἀτμομηχανῆς, εἶτα δὲ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, ὅστις ὀρθῶς ἀπεκλήθη, ὁ αἰὼν τῆς βιομηχανίας.

Ἡ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ἡ γῆ μᾶς δίδει διάφορα προϊόντα, ἅτινα δυνάμεθα νὰ καταναλώσωμεν αὐτούσια, ὡς τὰ λαχανικά, τὰς ὀπώρας καὶ διαφόρους πρώτας ὕλας, αἵτι-

νὲς χρήζουσι κατεργασίας ὅπως καταστῶσι χριστοποιήσιμοι ὅπως ἐξευγενισθῶσι τὰ γεωργικὰ προϊόντα. Ἡ μετατροπὴ αὕτη γίνεται διὰ τῆς βιομηχανίας.

Ἐἶδομεν πῶς ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πολιτισμοῦ συμβαδίζει μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας. Βεβαίως μόνον ὡς ἀντικείμενον χρονολογήματος ἢ μᾶλλον εὐθυμογραφήματος δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι κακῶς ὁ ἄνθρωπος ἐδημιούργησεν ἑαυτῷ ἀνάγκας καὶ θὰ ἦτο εὐκταῖον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρωτόγονον αὐτοῦ κατάστασιν. Μία τοιαύτη ἀπόφασις θὰ εὔρισκεν ἴσως ἐκκεντρικούς τινὰς ὡς ὀπαδοὺς, ἀλλ' οὐδεὶς ἄλλος θὰ τὴν ἠσπάζετο. Ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς ἡ γῆ θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ διαθρέψῃ τὰ δισεκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων, ἐὰν οὗτοι περιωρίζοντο νὰ ἀποζῶσιν ἀπὸ χόρτα καὶ ὀπώρας καὶ ἀπὸ τὴν νομαδικὴν κτηνοτροφίαν.

Πολλοὶ θεωρητικοὶ καταπολεμοῦσι τὴν βιομηχανίαν καὶ τάσσονται μονοπλευρῶς ὑπὲρ τῆς Γεωργίας ὡσανεὶ ἡμεῖς οἱ ὑπέρμαχοι τῆς Βιομηχανίας ζητοῦμεν ἐκβιομηχανισμόν τῆς χώρας καὶ κατάργησιν τῆς Γεωργίας.

Ἀναμφισβητήτως ἡ Γεωργία καὶ ἡ Κτηνοτροφία παρέχουσι τὴν βᾶσιν τῆς διατροφῆς τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὡς ἄνω εἶπομεν, δὲν ἀρκοῦσι διὰ νὰ καλύψωσι τὰς πολλαπλὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Ἡ βιομηχανία ἠϋξήσῃ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν εὐζωίαν. Διὰ τῆς βιομηχανίας παρήχθησαν τὰ θαύματα ἅτινα ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς. Ἡ βιομηχανία κατέστησε κοινὸν κτήμα τὰ ἀγαθὰ τῶν ὀλοῶν τινῶν ἡμέλειστος ἀριθμὸς ἀνθρώπων ἄλλοτε ἠδύναντο ν' ἀπολαύσωσιν. Ὁ ἠλεκτρισμὸς, ὁ σιδηρόδρομος, τὸ αὐτοκίνητον, τὸ ἀεροπλάνον, τὰ διάφορα αὐτόματα μηχανήματα τῶν ποικίλων ἐργουστασίων, καθιστῶντα εὐωνα τὰ διάφορα ἀντικείμενα τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ὀφείλονται εἰς τὴν βιομηχανίαν. Ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ Γεωργία δὲν ὀφείλει τὴν καταπληκτικὴν τῆς πρόδοον εἰς τὴν Βιομηχανίαν; Ποῖαν ἀνάπτυξιν δὲν ἔλαβεν ἡ Γεωργία χάρις εἰς τὴν Βιομηχανίαν; Ποῖαν ἀνάπτυξιν δὲν ἔλαβεν ἡ Γεωργία χάρις εἰς τὰ χημικὰ λιπάσματα καὶ τὴν μηχανικὴν καλλιέργειαν, δι' ὧν κατέστη δυνατόν νὰ ὑποβιβασθῆ οὐσιωδῶς τὸ κόστος τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν καταναλωτῶν; Πόσον ἐπωφελέστερον διατίθενται τὰ γεωργικὰ προϊόντα χάρις εἰς τὴν βιομηχανίαν; Πόσαι νέαι καλλιέργειαι ὀφείλονται εἰς αὐτήν; Ἀλλ' ἀντιτάσσεται ὅτι ὁ ἐκβιομηχανισμὸς πολλῶν χωρῶν κατέστρεψε τὴν Γεωργίαν, καταστήσας τὰς χώρας ταύτας ἐξηρημασμένας ἀπὸ τὴν ἀλλοδακὴν, ἀπὸ τὴν ὀλοῶν πλέον τρομηθεύονται τὰς πρώτας ὕλας καὶ τὰ εἶδη διατροφῆς. Ὅτι ἐπέτεινε τὴν ἀστυφίαν, ὅτι ἐδημιούργησε κρίσεις ἐργατικὰς καὶ ἐχειροτέρευσε τὴν θέσιν τοῦ ἐργάτου. Ἀλλὰ μήπως καὶ ἡ Γεωργία δὲν ὀφίσταται κρίσεις καὶ δὴ ὡς ἐξαρτωμένη ἐκ μετεωρολογικῶν συνθηκῶν, ἐτι θεινοτέρας;

Τὰ πράγματα ἱστορικῶς ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ χώρᾳ δύναται ἄριστα νὰ συμβαδίζουσι ἡ Γεωργία καὶ ἡ Βιομηχανία καὶ νὰ ἀποτρέπωνται τὰ ὅσα θεωρητικοὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν γραφείων των δογματίζουσι. Ἀρκεῖ τὸ Κράτος νὰ λαμβάνῃ ὑπὲρ τῆς γεωργίας τὴν δέουσαν μέριμναν. Τὸ Κράτος ὁμοίως θὰ φροντίσῃ διὰ τὴν καλλιτέραν διαβίωσιν τοῦ ἐργάτου, κανονίζον τὰς σχέσεις ἐργάτου καὶ ἐργοδότη, ἀναγκάζον τοῦτον νὰ λάβῃ τὰ μέτρα, ἅτινα ἐπιβάλλει ἡ δικαιοσύνη πρὸς τὸν ἐργαζόμενον καὶ ὁ ἀνθρώπισμὸς, πρὸς αὐτὸ τοῦτο τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοδότη. Ἀφ' ἑτέρου τὸ Κράτος θὰ ἐμποδίσῃ τὰς ὑπερβασίας τοῦ ἐργάτου, αἵτινες ἔχουν δυσαρέστους συνεπείας διὰ τε τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν, κα-

ταστρεφόμενης της επιχειρήσεως και διὰ τὸν ἐργάτην, ὅστις θὰ στερηθῆ τοῦ πόρου ζωῆς.

Εἶναι φυσικόν, ὠρισμένοι χώροι, ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν ὑφ' ἃς εὐρίσκονται, νὰ ἔχωσιν ἀναπτύξῃ περισσότερον τὴν βιομηχανίαν ἀπὸ ἄλλας, εἰς ἃς προέχει ἡ Γεωργία. Θὰ ἦτο βεβαίως σφάλμα νὰ θελήσωμεν ἀμελετήτως εἰς τὰς χώρας ταύτας καὶ πέραν ὠρισμένου ὁρίου νὰ ὠθήσωμεν τὴν βιομηχανίαν ἀπλῶς καὶ μόνον διὰ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἔχωμεν μίαν νέαν βιομηχανίαν ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουσιν αἱ συνθήκαι καὶ αἱ προϋποθέσεις τῆς εὐδοκίμησέως τῆς. Διὰ νὰ εὐδοκίμησῃ μία βιομηχανία ἀπαιτοῦνται διάφοροι συντελεστοὶ καὶ δῆ: α') ἀρκετὸς πληθυσμὸς διὰ νὰ καταναλώσῃ, ἔστω καὶ μελλοντικῶς τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα κατὰ ποσότητα συμφέρουσαν τὴν εὐωνον αὐτῶν παραγωγῆν, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι δυνατὴ καὶ ἢ εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐξαγωγή τῶν προϊόντων τούτων, β') αἱ ἀπαιτούμεναι ἐπισημονικαὶ καὶ τεχνικαὶ γνώσεις, γ') ἐπάρκεια κεφαλαίων καὶ βιομηχανικῆ πίστις καὶ δ') λελογισμένη δασμολογικὴ προστασία διὰ νὰ δοθῆ εἰς τὰς βιομηχανίας ὁ καιρὸς νὰ ὑπερνικήσωσι τὰς δυσκολίας, ἃς εἰς τὰ πρῶτα αὐτῶν βήματα ἀναποφεύκτως θὰ ἔχωσι καὶ διὰ νὰ τὰς προφυλαξῇ ἐκ τοῦ ἔξωθεν ἀθεμίτου συναγωνισμοῦ. Αἱ σοβαραὶ βιομηχανίαι, ἀναπτύχθεισαι ἐν τῇ τιμῇ τῆς πωλήσεως τῶν προϊόντων τωνδὲν πρέπει νὰ περιλαμβάνωσι τὴν δασμολογικὴν προστασίαν ἀλλὰ νὰ φροτιζῶσι νὰ τὰ διαθέτουσιν εἰς τιμὰς παρεμφερεῖς πρὸς τὰς τιμὰς, εἰς ἃς ἄλλαι χώραι διαθέτουσιν διὰ τὴν ἐσωτερικὴν τῶν κατανάλωσιν τὰ προϊόντα ταῦτα.

Ἐπάρχουσι τινὲς διαιροῦντες τὰς βιομηχανίας εἰς βιωσίμους καὶ μὴ βιωσίμους. Δυσχερέστατος ὁ χαρακτηρισμὸς βιομηχανίας τινὸς ὡς βιωσίμου ἢ μὴ καθ' ὅσον τὸ τοιοῦτον ἐξαρτᾶται ἀπὸ πλείστους παράγοντας. Ὁ δὲ ἔχων νὰ κρίνῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, πρέπει νὰ ἔχη ἀπειρίαν γνώσεων, νὰ εἶναι τελείως κάτοχος τῶν ζητημάτων ἀπὸ τε τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πλευρᾶς. Καὶ πάλιν δὲν θὰ δύναται πάντοτε νὰ ἀποφανθῇ κατηγορηματικῶς καθ' ὅσον πρὸς ἐπιτυχίαν βιομηχανίας τινὸς ὑπάρχουσιν ἐνίοτε καὶ ἀστάθμιστοι παράγοντες, οὓς οὐδεὶς δύναται νὰ προῖδῃ καὶ νὰ προδικάσῃ Ὁ Κρατικὸς παρεμβατισμὸς εἶνε πολλάκις ἀναγκαῖος πρὸς προστασίαν ὑπαρχουσῶν βιομηχανιῶν καὶ ἀποτροπὴν ζημιῶν ἐπὶ βλάβῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Πλούτου, ἀλλὰ δέον νὰ ἀσκήτῃ λελογισμένως καὶ μεθοδικῶς, ἄλλως εἶνε προτιμότερα ἢ πλήρης ἐλευθερία. Εἶνε προτιμότερον ν' ἀποτύχῃ ἐπιχειρηματίας τις εἰς τὰς προβλέψεις του ἀπὸ τοῦ νὰ ἐμποδίσωμεν τὴν δημιουργίαν ὠφελίμου καὶ ἐπιτυχαναούσης ἐπιχειρήσεως. Εὐτυχεῖς αἱ χώραι, αἱ ἔχουσαι δι' ὅλα τὰ στάδια τολμηροῦς καὶ ρηξικελεύθους. Αὐταὶ προοδεύουσιν αὐταὶ ἐπιτυχάνουσιν. Ὅπως εἶνε ἀδύνατον ἐν τῷ πολέμῳ νὰ καταληφθῆ φρούριον χωρὶς νὰ πέσουν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς μαχηταί, εἶνε ἀδύνατον νὰ δημιουργηθοῦν ἐπιχειρήσεις χωρὶς νὰ ὑπάρξουν καὶ οἱ ἀποτυγχάνοντες ἐν τῇ πάλῃ τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ἐπικρατήσεως. Οὐχὶ λοιπὸν λαιδωριῶν ἀλλὰ τιμῆς εἶνε καὶ αὐτοὶ οἱ ἀποτυγχάνοντες ἀξιοί, ὡς οἱ πίπτοντες πολεμισταὶ εἰς τὴν μάχην.

Εἰς χώραν, ὡς ἡ ἡμετέρα, εὐρισκομένην ἐν τῇ δημιουργίᾳ ὑπολογισμοῦ βιομηχανίας ὑπάρχουσι διάφοροι πλάναι, αἵτινες πρέπει νὰ διασκεδασθῶσι. Φρονοῦσι τινὲς καὶ ὑποστηρίζουσι, παρασυρόμενοι ἀπὸ ἐσφαλμένην ἀντίληψιν ἢ καὶ ἀπὸ ἐγχειρίδια Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ὅπου διάφοροι θεωρητικοὶ δογματίζουσι, συμπεραίνοντες ἐκ παρατηρήσεων τοπικῶν ἢ καὶ ὑποκειμενικῶν, ὅτι βιομηχανία ἀξία λόγου, δικαιουμένη τῆς Κρατικῆς ὑποστηρίξεως, εἶνε ἐκείνη μόνη ἣτις κατεργάζεται ἐγγωρῶς πρῶτας ὕλας ἢ

χρησιμοποιεῖ ἐγγωρῶς καυσίμους ὕλας ἢ κίνησιν. Οὐδὲν τούτου ἀνακρίβεστερον. Ἡ Ἑλβετία οὔτε μεταλλεύματα ἔχει, οὔτε καύσιμον ὕλην καὶ ὁμῶς ἔχει μίαν πρῶτης τάξεως ἐξαγωγικὴν σιδηροβιομηχανίαν, οὔσα εἰς τὴν πρῶτην θέσιν διὰ τὴν κατασκευὴν παντὸς εἴδους μηχανημάτων. Ὁμοίως οὔτε βάμβακα, οὔτε ἐρέας οὔτε μέταξαν παράγει καὶ ὁμῶς ἔχει μίαν τῶν ἀρίστων βιομηχανιῶν πλεκτικῆς τοῦ κόσμου.

Κατὰ κανόνα πᾶσα βιομηχανία, ἐν τῇ εὐρυτάτῃ αὐτῆς σημασίᾳ, κατεργαζομένη εἴτε ἐγγωρῶς εἴτε ξένας πρῶτας ὕλας, ἔστω καὶ ἡμικατεργασμένης, πρέπει νὰ ὑποστηρίζεται καὶ νὰ δημιουργηθῆ ἐφ' ὅσον μὲ λελογισμένον προστατευτικὸν δασμὸν δύναται νὰ ζῆ καὶ νὰ ἀπασχολῆ ἐργατικόν, τεχνικόν καὶ ὑπαλληλικόν προσωπικόν. Αὐτὸ καὶ μόνον τὸ κέρδος εἶνε σπουδαῖον διὰ τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ ἀποδίδει εἰς τὸ Κράτος ἀμέσους καὶ ἐμμέσους προσόδους πολλαπλασίας τῶν δασμῶν, οὓς τοῦτο χάνει ἐκ τῆς μὴ εἰσαγωγῆς τῶν ἀντιστοιχῶν ἐτοιμῶν προϊόντων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἀσχέτως τῆς οὐσιώδους οἰκονομίας συναλλάγματος. Πλὴν τούτου αἱ βιοτεχνίαι καὶ βιομηχανίαι αὗται γίνονται πρόδρομοι ἰδρύσεως σπουδαιότερων βιομηχανιῶν, δημιουργοὶ ἐμπυχον ὑλικῶν τεχνιτῶν καὶ εἰδικευμένων ἐργατῶν καὶ πρόξενοι πολλάκις γεωργικῆς παραγωγῆς, ἣτις ἄνευ αὐτῶν δὲν θὰ ἐδημιουργητο.

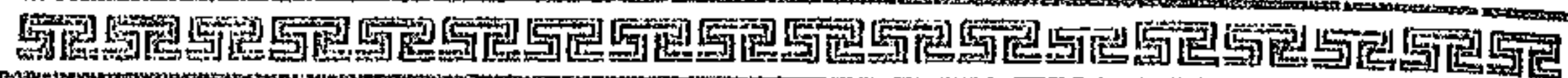
Π. χ. ἡ ἀνάπτυξις τῆς κλωστοβιομηχανίας ἐγένετο πρόξενος τῆς αὐτῆς ἐξήσεως τῆς καλλιέργειας βάμβακος ἐν Ἑλλάδι. Ἡ σποροελαίουργία ἐγένετο πρόξενος καλλιέργειας διαφόρων ἐλαιωδῶν σπόρων καλοῦτω καθ' ἑξῆς. Μία βιομηχανία ἢ βιοτεχνία ὅσον ἀσήμαντος καὶ ἂν φαίνεται εἶναι χρησιμότητι καὶ ἐξυπηρετικῇ τῆς λοιπῆς βιομηχανίας καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας. Λέγοντες τὰ ἄνω, δὲν ἐννοοῦμεν οὐδ' ἐννοοῦμεν τὰς δασμοβίους βιομηχανίας, στηριζομένης μόνον ἐπὶ βαρέος ταμειυτικοῦ δασμοῦ, ἔστω καὶ ἐάν ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐξυπηρετήσεως τῆς γεωργίας ἰδρῦθησαν. Τοιαῦται βιομηχανίαι καὶ παρ' ἡμῖν ἰδρῦθησαν, ὡς ἡ παρασκευὴ σακχάρως καὶ σιροπίων ἐκ σταφίδος, βασιοθεῖσα μόνον ἐπὶ τοῦ βαρέος δασμοῦ τῆς σακχάρως, ὃν ὑποκλέπτουσι.

Ἡ βιομηχανία κατέχει σπουδαιότητα θέσιν ἐν τῇ οἰκονομικῇ ζωῇ μιᾶς χώρας, οὐ μόνον διότι δίδει πόρον ζωῆς ἀμέσως καὶ ἐμμέσως εἰς μέγιστον ποσοστὸν τῶν κατοίκων, ἄνευ τῆς ὁποίας θὰ ἦτο προβληματικὴ ἢ θέσις τῶν, ἀλλὰ καὶ διότι αὐξάνει τὸν πλοῦτον καὶ τὰ ἀγαθὰ αὐτῆς. Χώρα ἄνευ βιομηχανίας εἶναι καταδικασμένη σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ἰδῇ παύουσαν τὴν οὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὅταν ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων φθάσῃ τὰ ὄρια, ἅτινα ἡ γῆ δὲν δύναται νὰ διαθρέψῃ. Μὲ τὴν σημερινὴν ἐξέλιξιν τοῦ πολεμικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ τῶν μέσων τοῦ πολέμου, ἀρμάτων, ἀεροπλάνων, αὐτοκινήτων, ὑποβρυχίων, ἄνευ βιομηχανίας ποῦ θὰ εὐρίσκετο τὸ ἐμπυχον ὑλικόν διὰ νὰ κινήσῃ καὶ συντηρήσῃ τὰ νέα αὐτὰ ὄπλα καὶ πολεμικὰ μέσα, νὰ ἐνισχύσῃ τὴν παρασκευὴν πυρομαχικῶν κλπ. ;

Βεβαίως οὐδεὶς φαντάζεται ὅτι ὅλα αὐτὰ θὰ δύνανται νὰ γίνουν μὲ μόνιμα στελέχη τοῦ στρατοῦ ἢ μὲ τοὺς ἐπὶ μῆνας γυμνασθέντας ἐφέδρους, τοὺς ἐπανερχομένους μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Τὴν σημασίαν καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς βιομηχανίας κατεῖδον καὶ ἀνεγνώρισαν τὰ διάφορα Κράτη, δι' ὃ καὶ ἐξαιρετικὰ μέτρα ἔλαβον πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῆς, ὡς θὰ ἴδωμεν εἰς προσεχῆς μάθημα. Ἄλλ' ἢ ἔλλειψις

της Βιομηχανίας εις διαφόρους χώρας κατεδείχθη τρανώτερον κατά τόν τελευταίον πόλεμον και ήνάγκασε τās χώρας ταύτας μεταπολεμικώς να λάβωσι σύντονα μέτρα πρός δημιουργίαν πολλών βιομηχανιών, πεισθεΐσαι εις τήν άνω έκτεθείσαν αλήθειαν, ότι άνευ βιομηχανίας ή άμυνα της χώρας είναι προβληματική. Εύχομαι τήν πεποιθησιν ήμών ταύτην, κτηθείσαν από σύντονον και μακράν παρακολούθησιν τών γεγονότων να δυνηθώ να σας τήν μεταδώσω, καθ' όσον δι' όμων θα σχηματισθῆ κοινή γνώμη ή ανάγκη της αναπτύξεως της Βιομηχανίας έν 'Ελλάδι και ή στοργή πρός αὐτήν.

ΔΑΣΗ ΜΟΥΝΤΑ

Δάση μουντά, σας πόθησα, σαν τις άπανιοχές μου
της νότιας σας τό θρόϊσμα και σας χαρές φτωχές μου
θάλασσες άσωτα μακρυές, που μαύρους κόσμους κλείτε
κάποιο παλάτι λαχταρώ, που στούς βυθούς σας κείται.

Μισώ τό χρώμα σου ούρανέ, τό χρώμα τό γαλάζιο
μηδέ ξανά θέλω από σε τό γέλιο τό γλυκό...
Τοῦ πονεμένου τοῦ άρρωστου τόν θρηνο τόν πικρό
γυρεύει τώρα ή σκέψη μου. Τά σύννεφα θαυμάζω.

Πόσα θα μοῦλεγε, νυχτιά, δίχως φεγγάρι κι' άστρα!
'Ως και τό φως τους τό μισώ, δέν θέλω να τό δω.
Μόνον τόν πόνο τόν τρανό στη σκοτεινιά ξεχνώ.

Στή σκοτεινιά μυροβολώ— σαν άνθισμένη γλάστρα—
χιλίες επιθυμιές πετοβν στη σκέψη μου μικρές
σπίθες, π' άνάβουν μιá στιγμή—κι' εύθύς είναι νεκρές.—

BARBARA ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ -- ΛΙΒΑΔΑ

Ο ΛΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

Διατριβή Ν. Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Τά πρό τινων μηνών γενόμενα άποκαλυπτήρια τοῦ άγάλματος τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου άνεκάλεσαν εις τήν μνήμην πολλών ένα έμμετρον σπυριότυπον τών τριών σταθμών της ζωής του.

Ποιητής τοῦ έν λόγω σπυριότυπου ήτο ο άειμνηστος Σπυρίδων Π. Λάμπρος, τοῦ οποίου ή ψυχή περιέκλειεν αλήθη λυρισμόν έκδηλωθέντα πάντοτε τόσον εις τόν γραπτόν όσον και εις τόν προφορικόν του λόγον.

'Αλλά τόν λυρισμόν αὐτόν ο Λάμπρος δέν έδίσταζεν ένίστε να τόν υποτάσση και εις τοῦς κανόνες τοῦ στίχου.

'Η έν έτει 1910 έκδοθεΐσα 'Ανθολογία τοῦ 'Ιωάννου Πολέμη περιλαμβάνει και τόν Λάμπρον εις τήν σειράν τών άπο τοῦ Ρήγα Φεραίου μέχρι λήξεως της πρώτης δεκαετίας τοῦ τρέχοντος αΐωνος, νεοελλήνων ποιητών.

Δυνάμεθα όθεν να εΐπωμεν ότι ή έν έτει 1919 γραφεΐσα σύντομος περί Κωνσταντίνου τριλογία, ήτο έργον καλάμου πεπειραμένου εις τήν στιχουργικήν. Τά σποραδικώς και εις χρόνους πολύ παλαιότερους τοῦ 1919, δημοσιευθένια ποιήματα τοῦ Λάμπρου, ήσαν γραμμένα άλλα εις τήν δημοτικήν και άλλα εις τήν καθαρεύουσαν τά τελευταία έχοντα τήν επίδρασιν Ραγκαβήδων και Παπαρρηγοπούλων.

Τό φέρον τήν έπιγραφήν «'Η Τρεις Ψυχές» είναι από τά έκλεκτά ποιήματά του :

Στόν 'Αδη κάτω περπατοῦσαν τρεις ψυχές.
Νερό της λήθης δέν ταις είχανε ποτίσει,
και τά θυμοῦνται όλα ακόμα οι φτωχές,
πώς κάθε μιá της έτυχε τή γῆ ν' αφήση
και διηγοῦνταν οι ψυχές άνάμεσό τους
ή καθεμία τόν ύστερινό καύμό τους.

Εΐπεν ή πρώτη, 'Ημουν βασιλιās τρανός
δυστωχισμένο εύρηκα τό βασιλείά μου,
κ' έτοιμαζόμουν—μάρτυς μου, ο ούρανός—
να δώσω χιλίες εύτυχίες σ'τό λαό μου.
'Επιθυμοῦσα να χαρώ σ'τόν κόσμο επάνω,
και ήταν πάρα ένωρίς για να πεθάνω.

'Η δεύτερη εΐπε «'Αχ! καυμένη βασιλιά,
τή γυναικούλα να εξερες τήν ιδική μου.
'Αφήκα ξάφνω τή ζεστή της άγκαλιά,
και ώρων ακόμα, Θεέ, τό πρώτο τό παιδί μου.
'Ακόμη ο νοός μου εις τή γῆ συχνά γυρίζει
γιατί ει'ν' πικρό ο χάρος έτσι να χωρίζη.

Εΐπεν ή τρίτη: Εΐμαστε μικρά παιδιά.
Στόν κήπο μοῦ εΐπε ή κόρη σ' αγαπώ ένα βράδυ,
κι' έμειν' ο πόνος από τότε σ' τήν καρδιά,
κι' όπου δέν ήταν κείνη, ήτανε σκοτάδι.
Κι' όταν τήν πήρε ένα ξένο παλληκάρι,
έκραξα εγώ τόν Χάρο κ' ήρθε να με πάρη.

Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν στίχων αὐτῶν σχηματίζει τις ἰδέαν περὶ τοῦ λυρισμοῦ ὅστις διέκρινε τὸν αἰμνηστον ἄνδρα.

Τόσον ὁ τόπος τῆς ἐκ πατρὸς καταγωγῆς του — ἡ Ἑπειρος—ὅσον καὶ ὁ τόπος τῆς ἐκ μητρὸς καταγωγῆς ἡ Ἐπτάνησος, πολλὰς προσέφεραν ὑπηρεσίας πρὸς τὴν ποίησιν τῶν νεοελλήνων.

Γεννηθεὶς ὁ Λάμπρος ἐν Κερκύρα ἐξ Ἐπτανησίου μητρὸς, εἶχεν ἀκούσει συχνὰ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἐν ἣ ἀνετρέφετο τὰ μεγάλα ὄνόματα τῶν ποιητῶν τῶν Ἰονίων νήσων καὶ τῶν βάρδων τοῦ Ἑπειρωτικοῦ λαοῦ.

Τὸ 1857 — ὅτε ἡ οἰκογένειά του δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐγκατασταθεῖ εἰς τὰς Ἀθήνας, μετέσχε καὶ ὁ Σπυρίδων Λάμπρος τῆς Πανελληνίου συγκινήσεως ὅτε κάτωθεν τῶν παραθύρων τῆς πατρικῆς του οἰκίας εἶδεν διερχόμενον τὸ φέρετρον τοῦ Διονυσίου Σολωμοῦ.

Ὁμιλῶν ἐν Ζακύνθῳ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1902 ἀνέφερεν αὐτὴν τὴν ἀνάμνησιν τῶν παιδικῶν του χρόνων :

«Παρήλθον ἔκτοτε τεσσαράκοντα καὶ πέντε ὄλα ἔτη, καὶ ὁ χρόνος, λευκάνας πλέον τὴν τότε ξανθὴν κόμην τοῦ παιδός, ἐσάρωσεν ἔκτοτε περὶ ἐμέ προσφιλεστέρας ὑπάρξεις καὶ ἐρρικνώσε νεανικὰς ἐλπίδας καὶ ἐλακπάτησεν ἔθνικὰ ἰδεώδη καὶ ἐδημιούργησεν ἄλλα περὶ ἐμέ ἰδῶλα στηρίγματα τοῦ ἀρχομένου γήρατος.

Ἄλλ' ὅμως δὲν ἀπεσβέσθη πρὸ ἐμοῦ ἡ ζωηρὰ ἀνάμνησις τοῦ ἡμικλειστοῦ παραθύρου, ἐξ οὗ ἐν ἀλλοκότῳ καὶ ἐν μέρει ἀσυνειδήτῳ παιδικῇ συγκινήσει παρηκολούθουν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν κηδείαν ἐκείνην, τὴν μεγάλην λοφίαν τοῦ κράνου τοῦ ἀρχιμουσικοῦ μὲ τὴν ὑψωμένην του μουσικὴν ράβδον, τοὺς ἐπισήμους τοὺς συνηγμένους περὶ τὸν βραδέως φερόμενον νεκρικὸν κράββατον, ὃν ἐβάσταζον οἱ εὐσταθέστεροι τῶν νεανιῶν τῆς θρηνοῦσης Κερκύρας, τὰ πλήθη τῶν αὐτῶν καὶ τὰς γραφικὰς ἐνδυμασίας τῶν ἀγροτῶν. Ἀληθινὰ δὲν ἐκηδεύετο τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ κόμης ἡ νῆσος ὅλη, ἀντικρῶσά περὶ τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας, προέμπεμπεν εἰς τὸν τάφον τὸν ποιητὴν».

Ἡ ποίησις συνεπῶς ἤλκυσεν λίαν ἐνωρὶς τὴν ψυχὴν του, καὶ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι παρέμεινεν αὕτη σύντροφός του καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς πολυετοῦς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας εἰσερχομένη εἰς τὸ κείμενον τοῦ πεζοῦ του λόγου καὶ καθιστῶσα πλέον ἐπαγωγὸν τὴν σύνταξιν τῆς ἱστορικῆς διατριβῆς ἢ τῆς διαλέξεως.

Ὅτε ὀλίγον πρὸ τῆς πρωθυπουργίας του ὠμίλησεν εἰς τὸν Φιλολογικὸν Σύλλογον «Παρνασσὸν» περὶ «Ρήγα, Βηλαρᾶ καὶ Χριστοπούλου» ἀναλύσας τὸ ἔργον τῶν τριῶν αὐτῶν ποιητῶν ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ἦτο Θεσσαλός, ὁ δεύτερος Ἑπειρῶτης καὶ ὁ τρίτος Μακεδών, ὁ Λάμπρος εἰς τὴν κατακλειῖδα τῆς ὀμιλίας του, ἤχθη εἰς μίαν ὑπέροχον διατύπωσιν τῶν αἰσθημάτων τὰ ὅποια ἐνέπνεεν ἡ ἀνάμνησις τῶν τριῶν προσωπομικῶν λογίων. Καὶ συνεδείασε τὰ αἰσθήματα ταῦτα πρὸς τὴν ὑπερηφάνειαν ἣν ἠσθάνετο ὁ ἑλληνικὸς λαὸς κατὰ τὴν ὑστεραίαν τῶν βαλκανικῶν πολέμων.

Ἐὶς τὸν Ρήγα (1)—εἶπε—συνεδόνησε τὸ ἔθνος δουλεῦον, ἰδίως διὰ τοῦ θουρλοῦ

1) Τοῦ Ρήγα Φεραίου τὸ ἐπίθετον δὲν διεσώθη ὑπὸ τῆς ἱστορίας. Ὁ Ρήγας ἐγεννήθη τὸ 1757. Ἡ σύλληψις του παρὰ τῶν Αὐστριακῶν ἔλαβε χώραν τὸ 1797 ἔπειτα δὲ σχεδὸν ἀμέσως ὁ μαρτυρικὸς θάνατός του. Ὁ Βηλαρᾶς γεννηθεὶς τὸ 1771—συνεπῶς νεώτερος τοῦ Ρήγα, ἐσπούδαζεν εἰς τὴν Πάδοβαν τὴν ἰατρικὴν ἐνῷ ὁ Ρήγας συνελαμβάνετο. Συχνὰ ἐκ Πάδοβας μετέβαινεν εἰς τὴν Βενετίαν. Ὁ Σπυρίδων Λάμπρος γράφει περὶ τῶν ἐν Βενετίᾳ συναντήσεων τοῦ Βηλαρᾶ μετ' ἄλλων Ἑλλήνων παθούτων τὴν ἀνάστασιν τοῦ γένους: «Οἱ συμπατριῶται αὐτοῦ, οἱ φίλοι, οἱ ὁμόφρονας, οἱ συνεπαναστάται, οὕτως εἰπεῖν ἦσαν

αὐτοῦ. Ὁ Βηλαρᾶς καὶ ὁ Χριστόπουλος ἐφαίδρυναν τὰς πικρὰς αὐτοῦ ἡμέρας καὶ τὰς μακρὰς νύκτας χωρὶς μὲν νὰ ἐπιληθῶσι τῆς ἀνυψώσεως καὶ παραθαυρόσεως τῶν δεδουλωμένων, ἀλλὰ ρίπτοντες τοῦλάχιστον μίαν ἀκτίνα ἐλπίδος, μίαν ριπὴν χαρᾶς, ἕως ἔλθῃ ἡ πραγματικὴ χαρὰ τῆς ἀπολυτρώσεως. Ἄλλ' οὐτε τοῦ Βηλαρᾶ οὐτε τοῦ Χριστοπούλου (2) τὰ ποιήματα ἠδύναντο νὰ φρονηματίσωσι τὴν φυλὴν παρασκευαζομένην πρὸς τὸν μέγαν ἀγῶνα. Ἐχρειάζοντο ἄλλα ἀνθη ποιητικά, οἷον εἰ βλαστάνοντα ἐπὶ τῶν χειλέων ἡφαιστείου, οἷον εἰ ἀναπηδήσαντα ἀπὸ τῶν μυχιαιτάτων ψυχῆς πυρπολουμένης ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος. Τὰ ἀνθη ἐκεῖνα ἀνέφυσεν ἡ ἀνθοβριθὴς Ζάκυνθος.

Ἀνδρέας Κάλβος, Διονύσιος Σολωμός εἶναι οἱ δύο μεγάλοι ποιηταὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἐπαναστάσεως. Διάφοροι ἀλλήλων εἰς τὴν ἐμπνευσιν, τὴν γλῶσσαν, τὴν στιχουργίαν, εἶναι οὐχ' ἦττον οἱ δύο Ἑρακλεῖς τοῦ βασιλείου στέμματος τοῦ ἔθνικοῦ ἀγῶνος. Πλησιάζει νὰ παρέλθῃ αἰὼν ὄλος ἀπὸ τῶν ἡμερῶν, καθ' ὅς ἀντήχησεν ἡ φωνὴ του, καθ' ἣν ἐδωροφόρησαν εἰς τὸ ἔθνος μεταξὺ μαχόμενον τὰς ἐμπνευσμένας ὠδὰς των, καὶ ὁ ἑλληνισμός, πανηγυρίζων μετ' οὐ πολλὰ ἔτη τὴν ἐκατοστὴν ἀμφιετηρίδα τῆς παλλιγενεσίας, θάναγράφῃ δικαίως καὶ αὐτῶν τὰ ὄνόματα μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀνδρῶν οἵτινες διὰ τοῦ ὄπλου ἐδημιούργησαν πατρίδα ἐλευθέρην. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λησμονήσῃ ὁ Ἕλλην πανηγυριστὴς τῆς ἀμφιετηρίδος ἐκείνους τοὺς ἀτέχνους, ἔστω, ἀλλὰ μεστοὺς πατριωτικοῦ μένους θουρλοῦ τοῦ Θεσσαλοῦ πρωτομάρτυρος, οὐδὲ τοὺς χαριτωμένους στίχους, δι' ὧν οἱ δύο ἐξ' Ἑπείρου καὶ Μακεδονίας ἰατροφιλόσοφοι ἠγωνίσθησαν νὰ ἀναβιβάσωσι τὴν ἐλπίδα τῆς ζωῆς καὶ τὸ μεῖδιμα τῆς χαρᾶς ἐπὶ τὰ ὠχρὰ χεῖλη τῶν ὑπὸ τῆς δουλείας στεναζόντων. Καὶ ὅς ἀναγραφῶσι καὶ αὐτῶν τὰ ὄνόματα ἐπὶ τῶν ἀψίδων ὅς θὰ κοσμήσῃ ἡ μνεῖα ἐνδόξων ὀνομάτων ἀναμνησκόντων τὰς νίκας τοῦ 1821 καὶ τὰ πρόσφατα τρόπαια ἡδύο νικηφόρων πολέμων, ἐπὶ τῶν ἀψίδων δι' ὧν ἐν μέσῳ τῶν στροφῶν τοῦ ἔθνικοῦ ὕμνου τοῦ Ζακυνθίου βάρδου, προκαλοῦντος ὑπὸ τὸ πλῆκτρον τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ Κερκυραίου μελωδοῦ ρίγη ἔθνικῆς συγκινήσεως, θὰ διέλθῃ, εὐφημούμενος ὑπὸ τοῦ Πανελληνίου, ὁ ἔστεμμένος Στρατηλάτης, περιβεβλημένος νωπὰς ἀκόμη τὰς δάφνας τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ἰωαννίνων, τοῦ Λαγκαδᾶ καὶ τοῦ Κιλκίς».

Αἱ νίκαι τῶν βαλκανικῶν πολέμων τοῦ παρέσχον κατ' ἐπανάληψιν τὸ στάδιον σχηματισμοῦ ὠραίων σχημάτων λόγου.

Μεταξὺ τῶν καταλοίπων του, συγκαταλέγεται μία λίαν ἐπιτυχὴς περίληψις τοῦ συνόλου τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἐκδοθεῖσα ἐν ἔτει 1927 ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐπισκόπησις τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας».

Τὸ ἔργον τοῦτο καταλήγει ὡς ἑξῆς :

καθὼς Ἐπτανήσιοι, τοῦτων δὲ πάντων διεκρίνετο ὁ Κεφαλλῆν Ἰωάννης Κρουσᾶς. Τὸ καφενεῖον, ἐν ᾧ καθὼς ἐγένοντο ἐλευθερωτικαὶ σκέψεις, τὸ Ζαχαράτειον, ὅπου κατεστρώοντο στρατηγικὰ σχέδια κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, ἦτο τὸ γνωστὸν εἰς τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Βενετίας ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Ἁγίου Μάρκου ἀρχαῖον καφενεῖον Floriani, τὸ φέρον τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου ἰδρύσαντος αὐτὸ Κεφαλλῆνος Φλωριᾶ. Ἀλλὰ πλὴν τοῦ καφενεῖου ἐκείνου, ἐπιζητοῦντες νὰ εἶναι μᾶλλον κεκρυμμένοι συνήρχοντο οἱ ἐλευθερόφρονες ἐκεῖνοι καὶ ὁ Ἰωαννῆς φοιτητὴς τῆς ἰατρικῆς ἐν τινὶ ἄλλῳ καφενεῖῳ «ὁ αὐτοκράτωρ», κειμένῳ εἰς ἀπόστασιν πέντε λεπτῶν ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Βενετίᾳ.» Ἡ ἰστονομία τῆς Βενετίας παρηκολούθησε τὰς μυστικὰς ἐνεργείας τῶν ἐν λόγῳ Ἑλλήνων πατριωτῶν.

(2) Ὁ Ἀθανάσιος Χριστόπουλος ἐγεννήθη τὸ 1770 ἐν Καστορίᾳ τῆς Μακεδονίας. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Πάδοβαν τὴν ἰατρικὴν.

« Ἄλλ' οὐχ' ἤτιον παρὰ τὴν ἤτιαν ἐκείνην (τοῦ 1897) ἡ Κρήτη ηὐτόχησε νὰ ἰδηῖκατερχόμενον εἰς αὐτὴν τῷ 1898 ὡς ὑπαίτιον ἀρμοστήν τὸν βασιλόπαιδα Γεώργιον, προωρισμένον νὰ νυμφαγωγῆσθαι τὴν Κρήτην εἰς τὴν ὀριστικὴν αὐτῆς ἔνωσιν μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Παντοῖαι δὲ ἀναβολαί, ἐσωτερικαὶ ἀνωμαλῖαι καὶ παρελκόμενοι τῶν Δυνάμεων καὶ τῆς Πύλης δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμψωσι τὴν ἔμμονον θέλησιν τοῦ κρητικοῦ λαοῦ περὶ τῆς συμπεριλήψεως τῆς νήσου εἰς τὰς χώρας τὰς τεταγμένας ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ βασιλέως τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν τούτοις δ' ὁ ἀτυχὴς πόλεμος τοῦ 1897 ὑπῆρξεν οἶονεὶ ἡ κολυμβήθρα, εἰς ἣν ἀνεβαπτίσθη τὸ ἔθνος, ἐπιζητήσαν κατὰ μικρὸν ἐσωτερικὴν ἀνάπτυξιν καὶ στρατιωτικὴν ἀνασύνταξιν χάριν ἐκδικήσεως τελεσφόρου Καρπὸς δὲ τῶν ἀγῶνων ἐκείνων ὑπῆρξεν ὁ φρονηματισμὸς ἐκεῖνος ὁ ἀγαθὸν τῷ 1912 εἰς τὴν ἐν συμπράξει μετὰ τῶν βαλκανικῶν ἔθνων νικηφόρον σταυροφορίαν, ἣτις ἀπέδωκε τὴν ἐλευθερίαν εἰς μυριάδας ἀλυτρώτων ἀδελφῶν, πρωτοστατούσης τῆς Ἑλληνικῆς βασιλείας.

Ἐν μέσῳ τῆς ἐθνικῆς ἐκείνης Πανηγύρεως καὶ τῶν ὠσαννὰ τοῦ θριάμβου ἐπληξε τοῦ βασιλέα ἡ ἀνόσιος σφαῖρα ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ ἐκείνῃ, ἐν ἣ εἶχεν εἰσέλθει ὡς ἐλευθερωτῆς καὶ διου παρέμεινεν ὡς ἀκοίμητος φρουρὸς τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνδραγαθήσαντος ἔθνους. Ἡ δὲ μεγαλυνοθεῖσα Ἑλλάς, παραβίβουσα τὸν θρόνον εἰς τὸν νικηφόρον στρατηλάτην τοῦ ἐλευθερωτικοῦ πολέμου Κωνσταντῖνον Β' ἀπεκδέχεται ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ τὴν ἐπι μείζονα ἀνύψωσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἔθνικοῦ μεγαλείου—».

Ἡ μεταξὺ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Σπυρίδωνος Λάμπρου ἀναπτυχθεῖσα προσωπικὴ φιλία ὀφείλεται εἰς τὴν ἰδέαν τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, χάριν τῆς ὁποίας ἐμόχθησαν ἀμφότεροι.

Ὁ Λάμπρος γράψας τὴν νεκρολογίαν τοῦ ἀλλοτε Δημάρχου Ἀθηναίων Τιμολέοντος Φιλήμονος ἀποδίδει τιμὴν πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ Φιλήμονος ὡς πρώτου Γενικοῦ Γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς :

« Προκειμένου δὲ περὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, οὐδεὶς δικαιούται νὰ λησμονήσῃ, ὅτι εἰς τέσσαρας ἀνδρας ἐκ τῶν πολλῶν ἐργασθέντων ὀφείλεται μάλιστα ἡ ἀποδοχὴ τῆς εὐθύνης ἐπὶ τῇ τελέσει αὐτῶν καὶ ἡ τιμὴ ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ. Οὗτοι δὲ εἶναι ὁ Διάδοχος τοῦ ἑλληνικοῦ θρόνου, ὁ Γεώργιος Ἀβέρωφ, ὁ Δημήτριος Βικέλας καὶ ὁ Τιμολέων Φιλήμων. Τούτων ὁ Βικέλας ὑπῆρξεν ἐν τῇ ἐγνωσμένῃ αὐτοῦ φιλοπατρίᾳ ὁ κρίκος ὁ συνδέσας τὴν Δύσιν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς καὶ ἐν τῇ εὐοίωνῳ αὐτοῦ αἰσιοδοξίᾳ, ἐπιμείνας εἰς τὸ νὰ δεχθῶμεν τὴν ἐπιβολήν, ἣν διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ προσέφερεν εἰς ἡμᾶς ἡ Δύσις. Ὁ Κωνσταντῖνος ἐπέθηκεν εἰς τὸ ἔργον τὴν αἴγλην τοῦ θρόνου καὶ τὴν ὄρμην φιλοτιμίας νεανικῆς συνδυαζομένης πρὸς μέριμναν ἡγεμόνος. Ὁ Ἀβέρωφ ἐπέχυσεν τὰς εὐλογίας τῆς ἡπειρωτικῆς του καρδίας, καὶ ἐνεύρωσε τὸ ἔργον διὰ τῆς γενναίας δωρεᾶς πλοῦτου ἐντίμως κτηθέντος καὶ συγκινουμένου πρὸς πᾶσαν πατριωτικὴν σκέψιν, ὁ δὲ Φιλήμων τέλος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων ὑπῆρξεν ὁ μοχλὸς ὁ τὰ πάντα κινῶν, τὸ πνεῦμα τὸ τὰ πάντα φωτίζον καὶ ἡ καρδία ἡ τὰ πάντα αἰσθανομένη. Εἰς τὸ γραφεῖον αὐτοῦ συνεκεντροῦντο ὅλα τὰ νήματα τῆς πολυπλόκου ἐργασίας, εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπετυποῦντο ὅλαι αἱ συγκινήσεις. Ὑπῆρξαν στιγμαὶ ἀμφιβολίας καὶ κοπώσεως δι' ἅπαντας τοὺς ἐργασθέντας. Μόνος ἐκεῖνος διετήρησεν ἀμείωτον μέχρι τῆς ἐσχάτης ὥρας τὴν ψυχὴν του καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν, τὴν πίστιν τὴν ἀκράδαντον εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ εἰς τὴν φιλοτιμίαν καὶ αὐτοθυσίαν τῶν τέκνων τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἡ ἐπιτυχία ἐδικαίωσε τὰς ἐλπίδας του, καὶ ἡ νίκη ἔσται τὸς ἀγῶνάς του.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

Καθηγητῆς τῆς γενικῆς ἱστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Ἀθηνῶν (1887—1917)

Πρωθυπουργὸς τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1916 μέχρις Ἀπριλίου 1917.

(Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐλήφθη ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ πρυτάνεως τοῦ Ἑθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου διαρκούσης τῆς δευτέρας πρυτανείας τοῦ Λάμπρου κατὰ τὰ ἀκαδημαϊκὰ ἔτος 1911—1912)

ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΥ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΥ ΤΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝΟΣ ΛΑΜΠΡΟΥ

Ich fühle Muth, mich in die Welt zu wagen,
Der Erde Weh, der Erde Glück zu tragen,
Mit Stürmen mich herum zu schlagen,
Und in des Schiffbruchs Knirschen mich zu zagen;

(Goethe, Faust)

Είπεν ὁ Γκαίτε : « Ἐξω στήν ψυχὴ τὸ θάρος
» τοῦ κόσμου νὰ βαστῶ τὸ βάρος,
» τῆς γῆς τοὺς πόνους νὰ τραβῶ, τὲς εὐτυχίες,
» ὡς καὶ νὰ παραδέρνωμαι στὲς τρικυμίες,
» καὶ ὅταν ναυαγῇ τὸ πλοῖο καὶ τρίξῃ
» καὶ τότε ἀκόμη ἡ καρδιά μου νὰ ἐλπίζῃ ».

Ἄλλα σωστά· μὰ λείπουνε δύο λογάκια
γιὰ κείνους ποὺ στοὺς ναυαγοὺς τὸ χέρι δίνουν
κείνους ποὺ ξέρουν βάλσαμο γλυκὸ νὰ χύνουν
εἰς ὄσους ἄδικα ποτίστηκαν φαρμάκια.

Τὸ ἀνωτέρω χειρόγραφον τοῦ Λάμπρου, εἰς τὸ ὁποῖον μεταφράζει στίχους τοῦ Γκαίτε καὶ προσθέτει ἰδικούς του στίχους ἐγράφη εἰς τὴν Σκότιαν.

Ἄνευ ὑπερβολῆς δικαιούμεθα νὰ εἰπώμεν, ὅτι ὑπῆρξεν τῶν νέων Ὀλυμπιονικῶν ὁ Πρῶτος.

Τὴν δρᾶσιν τοῦ Φιλήμονος διεδέχθη ἡ δρᾶσις τοῦ Λάμπρου. Ὁ μακάριτος καθηγητὴς Α. Αδαμαντίου γράφει ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὸ Λεξικὸν τοῦ Πυρσοῦ, τὰ ἑξῆς :

« Ὅπως ἰδιαίτερος ἔστρεψε τὴν προσοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς γυμναστικῆς καὶ τοῦ ἀθλητισμοῦ παρ' ἡμῖν. Ὑπῆρξεν ὁ σπουδαιότατος ἐργάτης, τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, διεθνῶν καὶ Πανελληνίων, οἵτινες ἐτελέσθησαν ἐν Ἀθήναις ἀπὸ τὸ 1896 καὶ ἑξῆς, διετέλεσε δὲ γενικὸς γραμματεὺς τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ἀπὸ τῆς ἀνασυγκροτήσεως αὐτῆς κατὰ τὸ ἔτος 1901 ἕως τὸ 1918, κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1897 ἕως τὸ 1906 διετέλεσε πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν ἑλληνικῶν ἀθλητικῶν καὶ γυμναστικῶν συλλόγων ».

Χαρακτηριστικὸν τῆς ἀληθείας ὅτι ὁ Λάμπρος ὑπῆρξεν ἀκαταπόνητος ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ εἶναι τὸ κάτωθι δημοσίευμα τὸ ὁποῖον ἀντιγράφομεν ἀπὸ τὴν ἑφημερίδαν « Ἐστία » τῆς 5ης Νοεμβρίου 1913 :

Ἡ Α. Μ. ἐδέχθη περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς συνεργασίαν τὸν Γεν. Γραμματέα τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων κ. Σ. Λάμπρον καὶ συνεννοήθη μετ' αὐτοῦ περὶ τοῦ ζητήματος τῆς τελέσεως τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων.

Ἡ Α. Μ. εὐηρεστήθη νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν πρὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ πολέμου ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τελέσεως τῶν ἀγώνων κατὰ τὸ Πάσχα τοῦ 1914.

Μολονότι ὁ ὑπολειπόμενος χρόνος εἶναι βραχύς ὁ Γεν. Γραμματεὺς κ. Λάμπρος ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι διὰ καταλλήλου καὶ ἐντόνου ἐργασίας εἶναι δυνατὸν τὰ πάντα νὰ παρασκευασθῶσιν ἐγκαίρως.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ζήτημα τῆς πολυαρθμοῦ παραστάσεως ξένων ἀθλητῶν ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων, τῆς διατελούσης ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ βαρῶνου Κουμπερτέν καὶ ἐδρευούσης ἐν Παρισίοις, ἀπεφασίσθη, ὅπως τηλεγραφικῶς ἐρωτηθῇ οὗτος ἂν ἀκόμη καὶ σήμερον δύναται νὰ ὑποσχεθῇ τὴν ἀρωγὴν τῆς Διεθνούς Ἐπιτροπῆς συμφώνως πρὸς τὴν πρὸ δύο μηνῶν γενομένην συνεννόησιν αὐτοῦ, μετὰ τοῦ κ. Λάμπρου.

Εὐθὺς δὲ ὡς ἔλθῃ ἡ προσδοκωμένη εὐνοϊκὴ ἀπάντησις τοῦ κ. Κουμπερτέν, ἡ Ἐπιτροπὴ, συνεργομένη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, θέλει προβῆ εἰς τὴν προκήρυξιν τῶν ἀγώνων.

Ὁ Λάμπρος ἦτο ἕτοιμος νὰ ὀργανώσῃ ἐν Ἀθήναις τοὺς τρίτους διεθνεῖς ἀγῶνας. Ἄλλο ζήτημα τὸ ὅτι αἱ διεθνεῖς νεφέλαι τοῦ ἔτους 1914, καθίστων δυσχερῆ τὴν προσέλευσιν ξένων ἀθλητῶν εἰς τὰς Ἀθήνας.

Ἡ ἐπὶ ἔτη διαρκέσασα τακτικὴ συνεργασία Βασιλέως καὶ Λάμπρου ἔδωκεν εἰς τὸν Κωνσταντῖνον τὴν εὐχέρειαν νὰ ἐκτιμήσῃ τὰ κολλαπλᾶ χαρίσματα τοῦ ἐπιφανοῦς ἐπιστήμονος τοῦ ὁποῖου τὸ ἐπιστημονικὸν κύρος ἐν τῷ ἑξωτερικῷ ἦτο ἀναμφισβήτητον.

Κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1916 παραιτηθείσης τῆς ὑπὸ τὸν Νικόλαον Καλογερόπουλον κυβερνήσεως, ὁ Βασιλεὺς ἐστράφη πρὸς τὸν Διονύσιον Στεφάνου ὅστις ἀσθενῶν ἠρνήθη τὴν πρωθυπουργίαν. Τότε ἐκλήθη ὁ Λάμπρος ἐπὶ τῆς κυβερνήσεως τοῦ ὁποῖου, ἐπῆλθεν ἡ μοιραία καὶ ὀλιγόωρος σύγκρουσις μετὰ τῶν Γαλλικῶν δπλων καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ.

Αἱ ἐπακολουθήσασαι συστηματικαὶ προσπάθειαι τοῦ Σπυρίδωνος Λάμπρου πρὸς ἄρσιν τῶν παραξηγήσεων αἵτινες ἔφερον τὴν Ἑλλάδα

εις ψυχρότητα μετά των εκ παραδόσεως φίλων Δυνάμεων, απέβησαν έκαρποι.

Την 21ην Ἀπριλίου 1917 ἡ Κυβέρνησις Λάμπρου παρέδωκε τὴν ἐξουσίαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν Ζαῦμη

Ἐπισημασθέντος ὅτι ὁ Σπυρίδων Λάμπρος παραιτηθεὶς ἐτόνισεν εἰς συνέντευξίν του πρὸς τὴν ἡμερησίαν «Ἀκρόπολιν» ὅτι ὡς κυβέρνησις ἐκράτησεν ἀμόλυτον τὴν τιμὴν τοῦ «Ἔθνους» καὶ ὅτι ἐάν δὲν κατωρθώθῃ ἡ ἀποκατάστασις φιλικῶν σχέσεων μετὰ των Δυνάμεων τῆς Συνεννοήσεως, δέον ἢ αἰτία νὰ ἀναζητηθῇ ἀλλαχού. Κατέληγεν δὲ εὐχόμενος ὅπως ἡ διάδοχος κυβέρνησις ἐπιτύχῃ τοῦτο.

Τὴν 28ην Μαΐου ὁ ἑκτακτος τῶν τριῶν Συμμάχων Δυνάμεων Γαλλίας, Ἀγγλίας, Ρωσσίας, ἀπεσταλμένος Ζοννάρ, ἤξιωσε τὴν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπομάκρυνσιν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ τοῦ Διαδόχου τοῦ θρόνου.

Τῶν γεγονότων τούτων ἐπήκολούθησεν ἡ ἐγκατάστασις νέου κυβερνητικοῦ καθεστώτος ὑπερδυνάμει τοῦ περιεχόμενου νόμου παρέκπεμψεν εἰς εἰδικὸν δικαστήριον τὰ μέλη τῶν Κυβερνήσεων Σκουλούδη καὶ Λάμπρου.

Ἡ διεξαγωγή τῶν σχετικῶν ἀνακρίσεων ἐβράδυνε.

Κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1918 ὁ ἐν Λαμῖα στρατὸς ἀπεπειράθη νὰ ἀνατρέψῃ τὴν κυβέρνησιν.

Τὸ καθεστὼς θελήσας νὰ ἀπομακρύνῃ ἐξ Ἀθηνῶν τοὺς ὀπωσθηποτες ἐπιηράζοντας τὴν κοινὴν γνώμην ἀντιπάλου του, ἐξώρισε καὶ τὸν Σπυρίδωνα Λάμπρον εἰς τὴν νῆσον Ὑδραν, ὁπόθεν μετὰ δεκαήμερον ἐκεῖ διαμονήν, μετετέθη εἰς ἄλλον τόπον ἐξορίας, τὴν Σκόπελον.

Συνοξόριστοι ἦσαν πολλοὶ ἐν Σκοπέλῳ, ἐν οἷς οἱ Γ. Μπαλτατζῆς, Εὐγένιος Ζαλοκώστας, Θεόδωρος Ὑψηλάντης, Π. Τσαλδάρης, Ἰωάννης Δ. Ράλλης, Γεώργιος Ἀναστασόπουλος, Ἀγγελος Κανελλόπουλος, στρατηγὸς Χατζόπουλος, στρατηγὸς Κουμουνδοβρος, Ν. Τριανταφυλάκος, Γ. Α. Βλάχος καὶ ἄλλοι.

Ἐκεῖ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐκ τοῦ γερμανικοῦ μετάφρασιν τῆς πεντατόμου ἱστορίας τῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας τοῦ Γιόργκα.

Ἐπεδόθη ἐπίσης εἰς τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐπιστημονικῆς ἱστορικῆς κινήσεως κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα τῆς παλιγενείας. Εἰς αὐτοῦ τοῦ χειρογράφου τὴν πρώτην σελίδα συνέταξεν ἀφιέρωσιν πρὸς τὴν δευτερότοκον θυγατέραν του— τὴν μετέπειτα Κυρίαν Λίαν Π. Τσαλδάρη—τὴν συνωδύσασαν τὸν πατέραν τῆς εἰς τὴν ἐξορίαν. Τὸ ἔργον τοῦτο τὸ συνέγραψεν ἀπὸ μνήμης. Εἶχε σκοπὸν ὅταν θὰ ἐπανήρχετο εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις βιβλιοθήκην του νὰ συμπληρώσῃ τὰ κενὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπαραιτήτων βοηθημάτων, καὶ νὰ τὸ ἐκδώσῃ κατόπιν ὅταν θὰ ἐλάμβανε χώραν ὁ ἑορτασμός τῆς ἑκατονταετηρίδος τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ἀμφότεραι αἱ ἐργασίαι αὗται τόσον ἢ πρωτότυπος ὄσον καὶ ἡ μετάφρασις παρέμειναν ἀσυμπλήρωτοι καὶ ἀνέκδοτοι.

Ἐπισημασθέντος ὅτι ὁ Λάμπρος ὑπέφερεν ἐκ λευκώματος. Ὑπῆρξεν δὲ πρόσθετος τῆς ὑγείας του κλονισμός, ἡ ἐν Σκοπέλῳ ἐνσκόψασα θανατηφόρος γρίπη κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1918. Ἐσώθη μὲν ἐκ τῆς προσβαλοῦσης αὐτὸν γρίπης, ἀλλὰ οὐδέποτε ἴσθη ὀριστικῶς.

Κατὰ Μάρτιον τοῦ 1919 ἀνεκλήθη εἰς τὰς Ἀθήνας προκειμένου νὰ ἀνακριθῇ παρὰ τοῦ εἰδικοῦ δικαστηρίου.

Ἀνεκρίθη μίαν— δύο φορές, κατερχόμενος πρὸς τοῦτο εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐκ Κηφισσίας ἔνθα εἶχεν ἐγκατασταθεῖ.

Τὴν 23ην Ἰουλίου 1919 ὁ Σπυρίδων Λάμπρος ἀπεβίωσεν εἰς τὴν Κηφισσίαν.

Διαρκούσης τῆς ἐν Σκοπέλῳ ἐξορίας ἔγραψεν τὸ κάτωθι ποίημα τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τρεῖς εἰκόνας.

Ἡ πρώτη εἰκὼν εἶναι ἡ ἐπάνοδος τοῦ Βασιλέως μετὰ τὰς νίκαις τῶν δύο πολέμων:

1912—1913

Γεμάτα τὰ παράθυρα, γεμάτα τὰ μπαλκόνια,
στεφάνια σ' ὅλες τὰς γωνίες, εἰς τὰς πλατεῖας κανόνια
παρμένα ἀπ' τὸ Βούλγαρο, ἀπ' τὴν Τουρκίαν παρμένα,
καὶ μετὰ τῆς νίκης τὸ σταυρὸ μυριοστεφανωμένα,
καὶ τὰ παιδιὰ ποῦ ἀγκάλιασαν χαρούμενα τὴν νίκη,
ποῦ μῆκαν εἰς τὰ Γιάννινα καὶ στὴ Θεσσαλονίκη
ἔχουνε δάφνη βροσερὴ στὸ ὄπλο κρεμασμένη
κι' ἀπὸ ἕνα ρόδο τοῦς πετὰ ἢ μάννα ποῦ προσμένει.
Ὅλων τὸ στήθος λαχταρᾶ, κέφτει βροχὴ τὸ δάκρυ
καὶ ἕνα Ζήτω ἀκούεται ἀπ' ἄκρη ἕως ἄκρη,
ὅταν ἐπάνω στ' ἄτι Του ὁ Νικητῆς ἐφάνη
μὲ τὸ σταυρὸ ἀντὶς σπαθί, τὴ δόξα γιὰ στεφάνι.

Ἡ δευτέρα εἰκὼν ἀφορᾶ τὴν ἐξ' Ἑλλάδος ἀπομάκρυνσιν τοῦ Κωνσταντίνου.

1917

Κλειστά εἶναι τὰ παράθυρα, κλειστά εἶναι τὰ μπαλκόνια
'ς τὸ κερατοῖνι ἀνοιχτὰ τῶν πλοίων τὰ κανόνια
χωρὶς πνοή, χωρὶς μιλιὰ, μὲ βουρκωμένο μάτι
τρέχουνε ὅλοι σὰν τρελλοὶ καὶ φτάνουν στὸ Παλάτι
νὰ τὸν σφιχταγκαλιάσουνε μὴν τύχη καὶ τοῦς φύγη
Εκεῖνος ὅπου ἀγαπᾶ τὸ Ἔθνος σὰν ὀλίγοι
Εκεῖνος ποῦ εἶναι ἀπ' αὐτοῦς ποῦ ξέρει πὼς νικοῦνε
καὶ τοῦς γνωρίζει ποιοὶ εἶν' αὐτοὶ ποῦ διώχουν καὶ μισοῦνε
Τοῦ κακοῦ. Τάποφάσισαν. Ὁ ξένος διατάζει
καὶ τὴν καρδιὰ ἐνός λαοῦ ἀλύπητα σπαράζει.
Καὶ φεύγει, φεύγει μακριὰ Ἀπόδος μὲ ὑπερηφάνεια
καὶ τὰ παιδιὰ Του ἐμᾶς ἐδῶ ἀφίνει στὴν ὀρφάνια.

Ἡ τρίτη εἰκὼν εἶναι ἡ παλινδρόσισις.

1920

Ἀνοῖξαν τὰ παράθυρα, ἀνοῖξαν τὰ μπαλκόνια,
Ἀπὸ τὸ λόφο τῶν Νυμφῶν ἀντιλαλοῦν κανόνια.
Πάλαι χαρὰ κι' ὄχλοβοὴ καὶ νίκη καὶ στεφάνια,
λές κι' ἀνοῖξαν ὀλόπλατα καὶ γελαστά τὰ οὐράνια,
καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μὲ φτερωτὸ τὸν Πήγασο κατέβη
κεῖνος ποῦ ξέυρει νὰ νικᾶ καὶ νὰ καβαλικεύῃ
Κι' ἀπ' ἄκρη ἕως ἄκρη
κέφτει βροχὴ τὸ δάκρυ.

Εἶναι τὸ δάκρυ τῆς χαρᾶς γιὰ τὸν ὄγυιό τῆς νίκης
Τὸ νικητῆ τοῦ Μπιζανιοῦ καὶ τῆς Θεσσαλονίκης.
Σὰν πάλεψε μὲ τὴ φωτιά καὶ τὸν φοβήθη ὁ Χάρος
νίκησε καὶ τὴν ξενητεία σὰν ἥρωας ὁ κουμπάρος,
κι' ὄλος ἀγάπη καὶ χαρὰ γυρίζει στὴν Πατρίδα
ὁ λατρευτός μας Βασιλεῦς, τοῦ Γένους ἡ ἐλπίδα.
Σκόπελος Μάρτιος 1918.

Τὴν τρίτην ταύτην εἰκόνα ὁ Λάμπρος τὴν ἐφαντάζετο, ἐπροφήτευσεν τὴν ἔλευσιν τοῦ Βασιλέως, χωρὶς νὰ ἐπιζῆσῃ καὶ νὰ ἴδῃ πραγματοποιημένην τὴν προφητείαν του τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1920 ὅτε ἐπανῆλθεν ὁ Βασιλεὺς.

Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ξενητεύτηκε χρόνια τώρα απ' τ' αγαπημένο χωριό για να πάη να σπουδάση να γίνη Γιατρός· Επιστήμονας. Κι' έφυγε...

Άφηκε πίσω του άλλα ξδέλφια κι' αδελφούς. Ήτανε μικρό παιδί άμουστακό ως πούμε, με κάτι μάτια διαβολεμένα μεγάλα μυδαλωτά π' ανάδιναν φλόγες. Σταλήθεια φλογερώτερα μάτια δέν είχα ξαναδῆ.

Μέσα τους διάβαζες τήν άγνότητα τήν καλωσύνη τήν πλέρια αγάπη πούχε για τή μητρική γωνιά. Τα μαλλιά του πλουμιστά άποτελούσανε και κείνα ένα ποίημα, πού συναγωνιζότανε με τὸ παράστημά του τὸ κυπαρισσένιο. Σωστή λεβεντιά.

Και τ' άποφάσισε να φύγη για τήν Άθήνα να πάη να σπουδάση να γίνη Γιατρός. Ξεκίνησε ένα πρωινό φθινοπωριάτικο πού τα φύλλα τῶν δένδρων άφίνανε τ' αγαπημένα κλαριά κίτρινα τώρα σαν τα Βενετσιάνικα φλουριά, μ' ένα φύσημα τ' άγέρα πέφτανε στη γῆ, π' άχόρταγα καταπίνει δ.τι κι' αν τῆς λάχη. Τ' άηδόνια φεύγανε για τήν χειμωνιάτικη κατοικία τους. Όλα είχαν ζωγραφισμένα άπάνω τους τὸ θρωτηματικό αν θα ξανάβλεπαν τὰ παλιά τους λιμέρια.

Έτσι και τοῦ Δημητροῦ, ἡ ψυχὴ λυποῦνταν για τὸ χωρισμὸ τῆς μάνας, τοῦ πατέρα, τῶν αδελφῶν.

Και θὰ μῶς ἔρθης τὰ Χριστούγεννα; Ρώτησε ἡ μικρὴ αδελφὴ του.

Και σὺν τὸ θέλει ὁ Θεός.

Και θὰ μοῦ φέρης κοῦκλες;

Και βέβαια. Κι' αὐτὰ κι' άλλα εἰπώθησαν σὺν ἀπὸ μακρὰ ἀκούστηκε τὸ

σφύριγμα τοῦ τραίνου, πού δυνάμωνε τὴ θλίψη και τὸ ψυχικὸ πόνο τῆς μάνας για τὸ χωρισμὸ τοῦ παιδιοῦ τῆς, κι' ὄλο τὸν ἔσφιγγε ἀπ' αὐτὴ της για νὰ τὸν κἀν ἕνα μὲ τὸν καυτὸν της. Τὸ τραῖνο σφύραει για τρίτη φορὰ και οἱ ἐπιβίτες παίρνουν τὶς βαλίτσες του για νὰ πᾶν νὰ μποῦν φοβούμενοι μήπως φύγουν και μείνουν ἀπόξω. Τὸ ἴδιο και ὁ Δημητρός κρατῶντας τὴν μάνα του ἀγκαλιασμένη ἀπὸ τοὺς ὤμους μὲ χαρὰ γιατί θάβλεπε τὴν Άθήνα, και μὲ θλίψη για τὸ χωρισμὸ τῆς μητρικῆς φωλιᾶς πῆγαινε νὰ μπῆ στὸ τραῖνο. Και ἡ ὄρα ἦλθε! Ἡ μάνα ἀπὸ μαινε νὰ κυτᾶζῃ τὸ βαγόνι πού ἦταν ὁ γυιὸς της μέσα, κι' ὄλο σκούπιζε τὰ δακρυὰ της κι' ὄλο τοῦ γνεφε, δταν μὴ στιγμὴ ἔσκουμπασε τὸ μπουστό της βγάζοντας ἕνα χαρτί, κι' ἔτρεξε χαρούμενη νὰ τοῦ τὸ δώτῃ. Νὰ παιδάκι μου πᾶρι αὐτὸς τὶς παραμέλλες πού τὶς φυλάω για τὴν αδελφοῦλα σου και θὰ τὶς πᾶρω ἄλλες. Και τὸ τραῖνο ξεκίνησε δταν οἱ μονοῦλες μὲ τὰ μαντῖλια στὰ χέρια ἔγνεφαν σὲ παιδιὰ τους ἔχετε γαῖα. Και ἡ κυρὰ Μαρούλα ἔγνεφε μέχοι πού τὸ τραῖνο κάθηκε διασχίζοντας πλαγιὰς βουνῶν, παραμερίζοντας κλαριά γηρασμένων πλατάνων, ἀμπέλια, χωράφια, τσοπάνηδες σὲ βοσκὴ. Τώρα μόνον ὁ καπνὸς φαινότανε και τὸ σφύρισμα τοῦ τραίνου ἀκούγονταν σὺν βοῇ βωδιοῦ βγαίνοντας ἀπὸ σπηλιά.

Εἶχαν περάσει χρόνια πού εἶχαν κἀν τὸ Δημητρὸ ἄνδρα πειὰ τοῦχαν ἀλλάξει τὰ μυαλά, μὰ ἦταν και ἐπόμενο, μὰ πού δέν ἦταν πια τὸ χωριατόπουλο τοῦ Γυ-

μνασίου πού πῆγαινε μ' ἕνα κομμάτι τυρὶ και ψωμί στὸ χέρι και στὴ μισχάλι τὸ βιβλίο ξέγνοιastos γιατί δέν ἤξερε τί θὰ πῆ ζωὴ νὰ διαβάση κἀτω ἀπὸ κανένα φουντωτὸ δένδρο. Τώρα ἦταν Γιατρός μεγαλωμένος, ἄντρας σωστός! Εἶχε μάθει και τὰ Γαλλικά. Μὰ ὅμως ὄλο και νοσταλγοῦσε τὰ παιδικὰ του χρόνια τὴν αὐλή τοῦ σπιτιοῦ του, τὸ λειβάδι, τὸ περιβόλι, μὴ τὶς πανύψηλες βερυκομιές, μὲ τὶς μαντζουράνες, μὲ τ' ἀγιδόκλημα στὸ τοῖχο κι' ὄλο ἔλεγε μέσα του: θὰν ἀκόμα οἱ χελιδνοσφωλιὰς κἀτω ἀπὸ τὸ παραφῦρι πού πῆγαινε και τὶς χαλοῦσα μ' ἕνα καλῆμι για νὰ πιᾶσω τὰ χελιδόνια; Ὡς πού μὲ ἔφυγε για τὸ χωριό, ὄλα τοῦ φαίνονταν ψῆμμα, δέν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ, πῶς ἦταν ἄνδρας, γιατρός κι' ὄλας.

Πῶς ἔλειψε ἔξη χρόνια ὀλόκληρα. Κι' ὅμως ἦταν ὄλα πραγματικότητες. Σὺν μπῆκε μέσα στὸ χωριὸ ὄλα τοῦ φαίνονταν ἀλλαγμένα. Τὰ δένδρα γέροντα, ἡ ἑλῆ ἔκαῖ πούχε πρωτομιλήσει μὲ τὴν Ἀντιῶ για τὴν αγάπη πού τοῦ τρωγε τὰ φυλλοκάρδια, κι' αὐτὴ εἶχε ἀλλάξει. Ὁ κορμὸς της εἶχε κἀμει μὲ σπηλιὰ θεώρατη, πού φώλιαζαν τὰ διάφορα ἔρπαστά.

Ἡ ψυχὴ του πλημμυρισμένη ἀπὸ ἀκαθόριστα συναισθήματα ξεχαλῆσε σ' ἕνα γερό μὰ δυνατὸ κλάμμα δταν πειὰ εἶχε φτάσει ἀπ' ἔξω ἀπὸ τ' αγαπημένο του σπίτι κι' εἶδε τὴ μάνα του νὰ κἀθεται στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας. Μὰ και ποὶς νὰναι αὐτὸς ὁ νεῖος μὲ τὰ ὠραῖα ροῦχα; ἀναρωτήθηκε. Κι' ὁ Δημητρός εἶχε πλησιάσει τὴν κῦταξῃ! μάνα σου! Μπὰ παιδάκι μου Δημητρό μου κι' ἀγκαλιάστηκαν σφιχτὰ ἔσπώντας σ' ἕνα κλάμμα χαρᾶς. Παιδάκι μου σὺ; σὺ ὁ Δημητρός μου; Πῶς μεγάλωσε γυιόκα μου Παληκάρι μου κἀμᾶρι μου! Κι' ὄλο τὸν φιλοῦσε κι' ὄλο ἔκλαιγε ἔκλαιγε... Ὁ Δημητρός εἶχε γύρει

τὸ κεφάλι του στοὺς ὤμους τῆς μάνας του συναιπαρμένος ἀπὸ τὴ στοργὴ τῆς μάνας. Εἶχε δὲ ζωγραφιστεῖ στὸ πρόσωπό του τὸ ἰδεῶδες τῆς μητρικῆς στοργῆς και τὸ ἀνεκτίμητο τοῦ φίλου τῆς μητρικῆς αγάπης.

Όλα τοῦ φαίνονται ἀλλαγμένα. Κι' ὄλα εἶχαν ἀλλάξει εἶχαν φθαρεῖ ἀπὸ τὸ πέοασμα τοῦ χρόνου. Ἡ ἑλῆ πούχε κἀμει κἀτω ἀπ' τὴ πυκνὴ φυλλωσιὰ της τὸ πρῶτο κλάμμα τῆς ψυχῆς του κι' αὐτὴ εἶχε λακουβιάσει. Κι' αὐτὴν ὁ χρόνος τὴν εἶχε φθείρει, τὴν εἶχε πεθάνει σχεδόν. Ἀπ' ὄλα μόνον τὴν αγάπη του δέν εἶχε ἀδραῖε, ὁ χρόνος δέν τὴν εἶχε μεταβάλει ζοῦσε μέσα στὴν καρδιά του ἀμόλυνη κι' ἀγνή σὺν τὸ διαμάντι, ἄσπρη σὺν ἰδέα. Φώλιαζε μέσα του βαθειὰ και εἶχε ριζώσει για πάντα, κι' εἶχε ἀπλώσει τὰ κλαριά της στὴν καρδιά του, σὺν τὸ κησὸ πού ἦταν ἀπλωμένος στοὺς τοίχους τοῦ σπιτιοῦ του. Κι' αν εἶχε πεθάνει τὸ σῶμα της στὴ ψυχὴ του ζοῦσε ἡ μορφὴ της, τὰ ματιὰ της τὰ μαῦρα πάντα ἦσαν μπροστὰ του, τὰ ρόδινα μάγουλα της σὺν τῆς αὐγῆς τὰ τριαντάφυλλα ρόδιζαν τὴ ψυχὴ του.

Κι' ὄλα τᾶχε μαδίσει ὁ χρόνος μόνον τὴ πρώτη ἀγνή του αγάπη τὴν εἶχε ἀφίσει ἀμόλυνη κι' ἀγνή τόσο, πού ζοῦσε μέσα του σὺν νᾶχε κατοικίση ζωντανή.

Μ' ἄλλοιμονο... κοίτονταν στὴν μαύρη γῆ και τὴν ἀραχνιασμένη. Χωράφια κι' ἄλλα λογιῶν, λογιῶν λουλούδια, κολύχωμα κλέ, μαβιά, κίτρινα ἄλικά εἶχαν φτωχώσει στὸ μνήμα τῆς ὠμορφῆς Ἀντιῶς. Και τὸν σταυρὸ τὸν εἶχαν ἀγκαλιάσει τὰ χαμόδενδρα και τὰ κυπαρίσσια φιλλοῦσαν μὲ τῆς κορφῆς του τὸ σταυρό. Κι' ὄλα τ' ἄχε φθείρει ὁ χρόνος μόνον τὴ μορφὴ τῆς Ἀντιῶς εἶχε σεβαστεῖ.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΠΕΡΙ ΚΗΛΗΣ

Τοῦ ἱατροῦ κ. Α. ΖΑΜΠΟΥΡΑ

Πᾶσα πρόπτωσης σπλάγχνου ὀνομάζεται κήλη.

Ἡ κήλη καλεῖται συγγενῆς ἢ ἐπίκτητος.

Καὶ συγγενῆς εἶναι ἡ κήλη ἢ ἐμφανιζομένη εἰς τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, ἐπίκτητος δὲ ἐκείνη τὴν ὁποῖαν ἀποκτᾶ τις ἐν τῇ προόδῳ τῆς ἡλικίας του.

Ὑπάρχουσιν κήλαι πολλῶν σημείων καὶ ἀναλόγως τοῦ σημείου εἰς τὸ ὁποῖον ἐμφανίζονται καλοῦνται: Βουβωνοκήλαι, μηροκήλαι, κήλητι τῆς λευκῆς γαστρῆς, ὄσφυροκήλαι, λαπαροκήλαι, ὀμφαλοκήλαι καὶ πολλὰ ἄλλα.

Διάφορα αἰτία συμβάλλουν εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῆς κήλης.

Ὅπου ὑπάρχουν πόροι τοῦ σώματος ἔχοντες ὀπισθεν αὐτῶν περιτόναιον ἐκεῖ τὸ σπλάγχνον (ἐντερον ἢ ἄλλο τι) ὠθεῖ τὸ περιτόναιον, σχηματίζει ἐξ αὐτοῦ σάκκον, τὸν κηλικὸν σάκκον ἢ θύλακον καλούμενον καὶ προπίπτει ἐντὸς τοῦ σάκκου. Ἐμφανίζεται δηλ. ἐκεῖ κήλη.

Ἐὰν τὰ κοιλιακὰ τοιχώματα διὰ διαφόρους λόγους (γῆρας, τραῦμα, ἐγχείρησις, κήσις) εἶναι χαλαρά, εἰς τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ὀλιγοτέραν ἀντίστασιν τὸ χαλαρὸν τοίχωμα, παρουσιάζεται κήλη.

Συνήθως ἡ κήλη παρουσιάζεται κατόπιν ἄρσεως βάρους. Τὴν στιγμὴν αὐτὴν παράγεται μεγάλη ἐνδοκοιλιακὴ πίσις καὶ ἐκ τῆς πίσεως αὐτῆς προπίπτει σπλάγχνον τι συμπαρασῦρον καὶ τὸ περιτόναιον εἰς τὸ σημεῖον τοῦ σώματος τὸ ὁποῖον, ὅπως εἴπομεν, παρουσιάζει μικροτέραν ἀντίστασιν.

Ἄλλα καὶ ἐκ δυσκοιλιοτήτος, δυνατοῦ βηχός, ἐκ κλάμματος εἰς τὰ μικρὰ παιδιά καὶ ἄλλων αἰτίων, παρουσιάζεται κήλη, πάλιν ἕνεκα τῆς ἐνδοκοιλιακῆς πίσεως.

Ὅταν ἀπαξ παρήχθη ἡ κήλη, ἐντὸς αὐτῆς τὸ προπίπτον σπλάγχνον ἢ περιεχόμενον (ὅπως συμβαίνει εἰς μεγάλας κήλας εἰς τὰς ὁποίας ὀλόκληρον τὸ περιεχόμενον τῆς κοιλίας ἔχει μετατοπισθῆ καὶ ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ ὄσχυρον) ἢ ἀκυσύεται ἐκ τοῦ σάκκου καὶ ἐπανέρχεται εἰς τὴν προτέραν του θέσιν, ἕνεκα διαφορῶν λόγων. (θέσεως τοῦ πάσχοντος κτλ).

Ἡ κήλη γίνεται ἀντιληπτὴ ἐκ τοῦ ὄγκου τὸν ὁποῖον παρουσιάζει εἰς τι σημεῖον τοῦ σώματος. Ἡ διόγκωσις αὕτη εἶναι ὁμοιομερῆς, μαλθακὴ τῇ πίσει καὶ ἀνώδυνος. Ἐξαλείφεται δὲ μὲ τὴν πίσιν καὶ ἐνὸς μόνου δακτύλου. Ἐξαλείφεται δὲ, διότι διὰ τῆς πίσεως τὸ προπίπτον σπλάγχνον ὠθεῖται ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω καὶ εἰσέρχεται ἐκ νέου εἰς τὴν θέσιν του τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἐγκαταλείψει. Τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔχει ἐξαλειφθῆ ἡ κήλη, εἰς τὸ σημεῖον αὐτῆς εἰσέρχεται ἐλευθέρως ὁ δάκτυλος καὶ ἀντικυλινθάνεται τὸν πόρον, ἐξ οὗ κατέρχεται τὸ σπλάγχνον, ὡς δακτύλιον ἔχοντα μάλιστα στερεὰ τὰ τοιχώματα.

Μόλις ὅμως ἀρθῆ ἡ ἐξωτερικὴ πίσις ἐμφανίζεται καὶ πάλιν ἡ κήλη, μάλιστα δὲ ἐὰν ὁ πάσχων ἐκ ταύτης βῆξῃ ἢ προκαλέσῃ τῆς ἐνδοκοιλιακῆς πίσεως.

Ὅταν τὸ προπίπτον σπλάγχνον ἐπανέρχεται εἰς τὴν κοιλίαν, τότε λέγομεν δὲ ἡ κήλη ἀνατάσσεται ὅταν παραμένει μονίμως, τότε λέγομεν δὲ ἡ κήλη εἶναι μὴ ἀνατάξιμος.

Ἐκάστη κήλη παρουσιάζει κινδύνους καὶ πολλάκις κίνδυνον θανάτου διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου.

Δι' αὐτὸ πρέπει ν' ἀποβίδωμεν μεγάλην σημασίαν καὶ εἰς τὴν μικροτέραν ἀκόμη κήλην.

Παρουσιάζει δὲ τὸν κίνδυνον διότι: Εἰς τὸν κηλικὸν σάκκον εἶναι δυνατόν νὰ εἰσέλθῃ ἓνα τμήμα τοῦ ἐντέρου. Τὸ τμήμα αὐτὸ τοῦ ἐντέρου, πολλάκις λόγῳ ἀναπτύξεως ἀερίων διογκοῦται καὶ ἐν τῷ πρότερον ἦτο δυνατόν εὐκόλως νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν κοιλίαν, τώρα ὡς ἐκ τοῦ ὄγκου του ἀδυνατεῖ νὰ φύγῃ ἐκ τοῦ σάκκου. Ὅταν δὲ τὸ τμήμα αὐτὸ ἀποκλεισθῆ ἐν τῷ σάκκῳ, τότε ἀρχίζει καὶ γίνεται πλημμελῆς ἡ κυκλοφορία τῶν ἀερίων καὶ τῶν διαφόρων στοιχείων τοῦ ἐντέρου. Ἀποτέλεσμα αὐτῶν εἶναι νάρχησις ὁ παθῶν τὸ τοιοῦτον νὰ αἰσθάνεται δυσφορίαν, πόνους κατ' ὄλην τὴν κοιλίαν, νὰ διογκωθῆ ἡ κοιλία του καὶ νὰ ἔχη τάσιν πρὸς ἑμῶν ἢ καὶ ἑμέτους.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν λέγομεν ὅτι δὲν ἀνατάσσεται ἡ κήλη διότι ἐπαθε περισφιγξίν. Ἡ περισφιγξις, δὲ εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐκ τῆς κήλης κίνδυνος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐξ αὐτῆς, ἀφιεμένης εἰς ἑαυτήν, δηλ. ἄνευ ἐγχείρησεως, ὁ ἄνθρωπος ἀσφαλῶς ἀποθνήσκει ἕνεκα διαφόρων αἰτίων, γαγγραινῆς τοῦ περιεσφιγθέντος τμήματος, διατρήσεως αὐτοῦ καὶ περιτονίτιδος, μόλυνσεως τοῦ ἔλου ὀργανισμοῦ ἐκ τῶν παραγομένων καὶ ἀπορροφωμένων τοξινῶν κ.τ.λ.

Ἡὼς πρέπει νὰ προσέχωμεν τὴν κήλην:

Συνηθέστερον ἡ κήλη παρουσιάζεται ὡς βουβωνοκήλη ἢ ὁποῖα κοινῶς λέγεται σπάσιμο, ξύγκι, κατέβασμα.

Ὁ ἔχων κήλην δεόν νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ ἄρσιν βαρῶν, διότι ὅπως πρότερον εἴπομεν, προκαλεῖ μεγάλην ἐνδοκοιλιακὴν πίσιν καὶ ἐπομένως τὴν πρόπτωσιν τῶν σπλάγχνων ἐντὸς τοῦ κηλικῶ θύλακου. Πᾶσα δὲ πρόπτωσης εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ αἰτία τῆς περισφιγξεως.

Πρέπει ὀπισοιτητῶς νὰ φέρῃ κηλεπίδεσμον, ὁ ὁποῖος εἶναι διάφορος δι' ἐκάστην κήλην. Ὁ κηλεπίδεσμος συγκρατεῖ τὰ σπλάγγνα εἰς τὴν θέσιν των διὰ τῆς πίσεως τὴν ὁποῖαν ἀσκεῖ ἐκ τῶν ἔξω πρὸς τὰ ἔσω. Ὁ κηλεπίδεσμος εἶναι μέσον μόνον προφυλακτικὸν ἀπὸ τῆς περισφιγξεως ὅταν φέρεται κατυλλήτως. Ὅταν τις τὸν φέρῃ ἀκαταλλῆτως τότε ὁ κηλεπίδεσμος γίνεται πρόξενος κακοῦ. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ λάβῃ τις τὰς δεούσας ὀδηγίας ἀπὸ τὸν ἱατρόν. Ὁ κηλεπίδεσμος δὲν εἶναι θεραπευτικὸν μέσον, ὅπως νομίζουσιν τινές.

Ἐπειδὴ ἡ κήλη εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ ἀναπηρία συγχρόνως, ἐπειδὴ δὲ εἶναι καὶ ἀσχημὰ, ὅπως καὶ ὁ κηλεπίδεσμος ἐπίσης εἶναι ἀσχημὰ, διὰ τοῦτο ἀπαραιτητῶς πρέπει, ὁ ἔχων κήλην, νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ἐγχείρησιν πρὸς ριζικὴν θεραπείαν του.

Ἡ ἐγχείρησις, ἀκίνδυνος οὔσα, συνίσταται εἰς τὴν ἐπαναφορὰν τῶν χαλαρωμένων ἰσθμῶν τῶν τοιχωμάτων εἰς τὸ κατὰ φύσιν, διὰ τῆς συρραφῆς καὶ συγκλίσεως συγχρόνως καὶ τῶν ἀνοικτῶν πόρων τῶν τοιχωμάτων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

Διάφοροι μέθοδοι καὶ τρόποι ἐγχειρήσεως ὑπάρχουσιν. Ὅλοι ὅμως ἀποβλέπουν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, δηλ. εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν χαλαρῶν σημείων καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῆς κήλης.

Ὅσον ἐνωρίτερον γίνῃται ἡ ἐγχείρησις, τόσον ἡ ἐπιτυχία εἶναι ἀσφαλέστερα. Οἱ νέοι ἐγχειριζόμενοι ἀσφαλῶς θεραπεύονται, ἐν ᾧ εἰς τοὺς γέροντας καὶ μετὰ τὴν ἐγχείρησιν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπανεμφανισθῆ ἡ κήλη, συνεκεία τῆς χαλαρᾶς συστάσεως τῶν ἰσθμῶν αὐτῶν.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν πάντοτε συνιστῶμεν εἰς τοὺς νέους τὴν ἐγχείρησιν τῆς κήλης πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τῆς περισφιγξεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀσχημίας.

Ἐν ᾧρα περισφίξεως ἡ ἐγχείρησις δέον νὰ γίνεται ἄνευ ἀναβολῆς καὶ ἀθροεῖ, ἂν εἶναι δυνατόν, διότι ὅπως εἴπομεν, ἀφιεμένη εἰς ἑαυτὴν ἡ περισφίξις κήλη ἐπιφέρει τὸν θάνατον.

Ἐξαίρεσιν, ὡς πρὸς τὴν ἐγχείρησιν τῆς κήλης, κάμνομεν μόνον διὰ τὰ πολὺ μικρὰ παιδία, τὰ ὅποια παρουσιάζουσιν καὶ τὰς συγγενεῖς βουβονοκῆλας, διότι, εἶναι πολλάκις δυνατόν, διὰ καταλλήλου συγκρατήσεως δι' εἰδικοῦ κηλεπιδέσμου νὰποκατασταθῶσιν τὰ πράγματα εἰς τὸ κατὰ φύσιν, ἕνεκα τῆς νεαρᾶς ἡλικίας καὶ τοῦ εὐπλάστου τῶν ἰστίων.

Πάντοτε ὁμως μετὰ ἐπιφυλάξεως ὡς πρὸς τὴν τακτικὴν παρακολούθησιν τῶν μικρῶν, διὰ τὸ ζήτημα τῆς περισφίξεως, ὑπὸ αὐτῶν τῶν γονέων των ἢ καὶ ἱατροῦ.

Α. ΖΑΜΠΟΥΡΑΣ

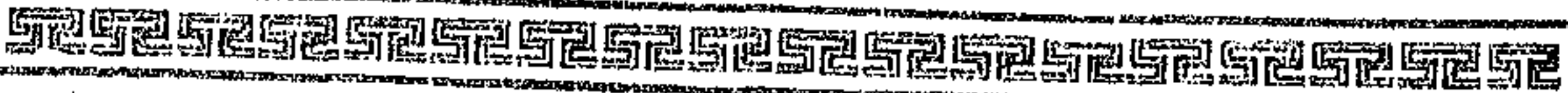
Ο ΚΟΣΜΟΣ

Νά, τὸ θέατρο τοῦ κόσμου
κ' ἐμεῖς ὅλοι θεατρίνοι,
θές, αὐτοὶ γελοῦν καὶ πᾶνε . . .
ἐνῶ κλαῖν' πονοῦν ἐκεῖνοι . . .

Στὴ ζωὴ, τί ρόλους παίζουν
τῶν ἀνθρώπων τόσα σμῆνοι ! . .
κι' ἀπ' τὸ εἶναι του καθένας,
ἀφαιρεῖ καὶ ὄλο δίνει . . .

Σὰν ἡ πράξις του τελειώσει
ἡ αὐλαία πέφτει κλείνει . . .
ἄλλου ὑπαρξίς γεννιέται,
ἡ δική του φεύγει, σβύνει . . .

ΧΑΡ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΕΤΑΛΛΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΕΝ ΤΗ ΣΙΒΙΤΑΝΙΔΕΙΩ

Ἰπὸ Σ. ΚΑΝΤΖΙΚΗ

Ζωγράφου·Καθηγητοῦ Διακοσμητικῶν
Τεχνῶν εἰς τὴν Σιβιτανίδειον Σχολήν.

Δημοσιεύομεν τὴν ἀπεικόνισιν τοῦ ἀναγλύφου τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ, θέλοντες νὰ δώσωμεν ἐν ὑπόδειγμα τῶν ἐπιτυχῶν ἐκτελέσεων αἵτινες γίνονται εἰς τὸ σχετικὸν ἐργαστήριον

τῆς Σιβιτανίδειου Σχολῆς. Τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο κατασκευασθὲν παρ' ἑμοῦ παρεδόθη εἰς τὸ ἐργαστήριον τῆς Σιβιτανίδειου πρὸς ἐκτέλεσιν εἰς τὸν χαλκόν.

Ὅφειλω δὲ νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ ἐκτέλεσις αὕτη ὑπῆρξεν ἄρτια καὶ ἐν γένει πιστὴ τοῦ ἀρχικοῦ μου σχεδίου ἀναπαράστασις, ἄλλως τε πάντοτε ἀνάλογοι ἐπιτυχία ἐσημειώθησαν ὁσάκις εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἐργαστήριον ἀνετέθησαν παρόμοιαι ἐκτελέσεις (ὅπως λ. χ. χαλκίνη κεφαλὴ Χαλεπᾶ ὑπὸ Σώχου κλπ.).

Τὸ ἐν λόγῳ ἐργαστήριον λειτουργεῖ ἀφ' ἧς (ἀπὸ τοῦ ἔτους 1929) προέβη ἡ Σιβιτανίδειος εἰς τὰς πρώτας αὐτῆς ἐγκαταστάσεις. Ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τούτῳ ἀσκοῦνται οἱ μαθηταὶ εἰς διοφόρους κλάδους τῆς μεταλλο-

πλαστικής και συγκεκριμένως της γαλβανοπλαστικής και γαλβανοστεγίας (ήτοι επιχρυσώσεις, επαργυρώσεις, επιχαλκώσεις και επινικελώσεις).

Τοῦ τμήματος τούτου οἱ μαθηταὶ καθίστανται προηγουμένως κάτοχοι τοῦ ἐλευθέρου σχεδίου, γεωμετρικοῦ σχεδίου καὶ τεχνικοῦ σχεδίου. Πλείστοι ἀπόφοιτοὶ τοῦ τμήματος τούτου ἐργάζονται ἤδη ὡς τεχνίται χρυσοχοείων, ἔχοντες ὡς ἐφόδιον ἀρτιότητα μορφώσεως εἰς τὴν ὅποια συνέβαλεν ἡ πλουσία εἰς μηχανήματα ἐγκατάστασις τοῦ τμήματος.

Αἱ ἀσκήσεις τῶν μαθητῶν ἀρχονται ἀπὸ φανοποιίας (δηλαδὴ ἐφαρμογῆς τῶν τεχνικῶν σχεδίων ἐπὶ τενεκέ, ἤτοι κατασκευῆς σωλήνων θερμάστρας, ἀεριστήρων, δοχείων κλπ.) καὶ προχωροῦν εἰς τὰ εὐγενῆ μέταλλα. Ἀρχικῶς κατὰ τὰς ἀσκήσεις οἱ μαθηταὶ καταρτίζονται εἰς τὴν τεχνικὴν τῆς διὰ χειρὸς σφυρηλατήσεως ὄλων τῶν μετάλλων. Κατόπιν διδάσκονται τὴν χρῆσιν μηχανῶν, τόνου, πρέσας κλπ. Ἡ ἐκπαίδευσις ὑποβοηθεῖται ὑπὸ τῶν μηχανημάτων τοῦ τμήματος. Ἡ μεγάλη πρέσσα ἐκλεπτόνεται τὰ εὐγενῆ μέταλλα καὶ καθιστᾷ αὐτὰ εὐχερῆ πρὸς σφυρηλάτησιν καὶ κατασκευὴν τῶν διαφόρων ἀντικειμένων χρυσοχοίας, ἅτινα ἐκτελοῦνται διὰ τῆς χειρὸς.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ἡ χαρακτηρίζουσα τὴν μόρφωσιν τῶν τεχνιτῶν τῶν χρησίμων εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐργαστήρια, ἐνθα οἱ πτυχιούχοι τῆς Σχολῆς συνεχῶς μεταφέρουν ὄχι μόνον τὴν ἀρτιωτέραν τεχνικὴν κατάρτισιν, ἀλλὰ καὶ τὸ αἶσθημα τῆς καλοῦ, ἐπαρκῶς καλλιεργημένον καὶ δυνάμενον ν' ἀποδώσῃ κομφοτεχνήματα τιμῶντα τὴν ἑλληνικὴν ἀγορὰν, δυνάμενον σὺν τῷ χρόνῳ νὰ παγιώσῃ μιαν νέαν γηγενῆ χρυσοχοικὴν τέχνην.

Σ. ΚΑΝΤΖΙΚΗΣ

ΤΑ ΜΟΝΑ ΔΩΡΑ

Γονατιστός, τῆς λέγει, «Σάγακῶ
δόξες, τιμές καὶ πλοῦτη ὄλα δικά σου
γιὰ σένα λυώνω καὶ καρδιοχτυπῶ
λυπήσου με καὶ δός μου τὴν καρδιά σου.

«Ὅλα τοῦ κόσμου γύρω τὰ καλὰ
ὄλα καλὴ μου, ὄλα, θὰ στὰ χάρισω
διαμάντια καὶ χρυσαφικὰ πολλὰ
καὶ μέσα στὸ μετάξι θὰ σὲ ντύσω.»

Κι' ἡ κόρη, μὲ ναζάκι περισσό,
πολλὰ τὰ δῶρα, λέγει, σὲ μὲ φθάνει
δακτυλιδάκι σκέτο ἀπὸ χρυσό
κι' ἀπὸ πορτοκαλλάνθια ἕνα στεφάνι.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΛΙΑΚΑΚΟΥ

Ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Κατὰ σεβαστὴν καὶ ἔγκυρον μαρτυρίαν τοῦ ἱεροῦ Κυρίλλου, ἡ Ἱερουσαλήμ ἦν ἐκτισμένη πρὸ τοῦ Μελχισεδέκ. «Σαλήμ, ἡ: οὐ πρῶτις τε καὶ μόνος βεβαίωκεν ὁ Μελχισεδέκ, ἀλλ' ἡσάν που πάντως πλείστοι ὄσοι μὲν πρὸ αὐτοῦ, γεγόνασι δὲ καὶ ἕτεροι» ὡς δὲ μαρτυρεῖ καὶ ἡ Ἁγία Γραφή, καὶ ἡ μαρτυρία αὐτῆς εἶναι ἀναμφιβόητος, ὁρχαιότατοι κάτοικοι τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπῆρξαν οἱ Ἰεβουσαῖοι, τὸ γένος ἔλκοντες ἀπὸ Ἰεβουσαίου, υἱοῦ Χαναάν, οἵτινες κατῴκουν ἐν τῇ γῆ Χαναάν μέχρι τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν, γεννημένης τῷ 1500 π. Χ. «Χαναάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Σιδῶνα πρωτότοκον καὶ τὸν Χετταῖον καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον.» (Γέν. 1'. 15—16.)

Ἐπὶ πολλῶν ἐνιαυτῶν περιόδους ἡ μεγάλη, ἐνδοξος καὶ πανίσχυρος Ἱερουσαλήμ δεινῶς ἐλυμαίτο ὑπὸ πολλῶν βαρβάρων καὶ ἀλλοφύλων γενῶν. Ἀνεληθόντος ὁμοῦ ἐπὶ τὴν θρόνον τῶν Ἰουδαίων τοῦ Θεοχρίστου Δαβίδ, τὰ πράγματα ἔλαβον ἄλλοιαν τροπὴν καὶ φάσιν.

Βλέπων ὁ Δαβίδ τὴν Ἱερουσαλήμ ὑπὸ τῶν Ἰεβουσαίων κατεχομένην καὶ μὴ ἀνεχόμενος τὴν τοιαύτην αὐτῆς ταπεινώσιν ἐξεστράτευσεν δι' ὄλων αὐτοῦ τῶν θυσίμων καὶ δεινῶς αὐτὴν ἐπολιορκήσεν· ἀλλ' οἱ πολιορκούμενοι πεποιθότες εἰς τὰ ὄχυρά καὶ δυσάλωτα Αὐτῆς τείχη, οὐ μόνον τὴν πολιορκίαν καὶ τοὺς πολιορκούντας περιεφρόνουν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν Δαβίδ ἐχλεύαζον, ἀναβιάσαντες ἐπὶ τῶν ἐπάλξεσιν τῶν τειχῶν οὐχὶ τοὺς μαχιμους καὶ πολεμιστάς, ἀλλὰ τοὺς χωλοὺς καὶ τυφλοὺς! Πρὸ τῆς τοιαύτης προσβολῆς ὁ Δαβίδ παρωξύνθη καὶ ὠργίσθη μεγάλως. Ἐνέτεινε δι' ὄλας αὐτοῦ τὰς προσπάθειάς, καὶ μετ' οὐ πολὺ κατῴκησε καὶ κατέλαβε τὴν πόλιν.

Ὅστις λοιπὸν κυριεύσας ὁ Δαβίδ τὴν Ἱερουσαλήμ, τῷ 1050 π. Χ. ἐξεδίωξε τοὺς Ἰεβουσαίους ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἐγκαταστάς ἐν αὐτῇ, ὠνόμασεν αὐτὴν πόλιν Δαβίδ, ἐκ τοῦ ἰδίου οὐτοῦ ὀνόματος. Ἐντεῦθεν ἀρχεῖται ἡ αἰδίας δόξα καὶ ἡ ἀπαράμιλλος λομπρότης τῆς Ἁγίας Πόλεως, ὡς ἡ Γραφή πολυμερῶς καὶ κολυτρόπως μαρτυρεῖ.

Καταλαβὼν τὴν πόλιν ταύτην ὁ Προσητάναξ, πρῶτιστα πάντων ἐφρόντισε νὰ δειρώσῃ καλῶς αὐτὴν. Ὄθεν συνενώσας τὴν κάτω πόλιν μετὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους Σιών ἀκροπόλεως, ἀπειλέησε μιαν καὶ μόνην πόλιν, περιβαλὼν αὐτὴν δι' ὄχυρῶν καὶ ἀπροσθήτων τειχῶν, καταστήσας ἐπιμελητὴν πάντων τῶν ἔργων αὐτῶν τὸν στρατηγὸν Ἰωάβ. Εἶτα λαβὼν παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν Φοινίκων τοὺς καλύτερους καὶ πλεον περφημισμένους τεχνίτας καὶ συναγαγὼν πάντα τὰ πρὸς οἰκοδομὴν ἀναγκαιοῦντα, ἠκοδόμησεν δι' ἑαυτὸν λαμπρὸν ἀνάκτορον ἐκ κέδρου καὶ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν προῆγε τὴν πόλιν ἐξωροίζων αὐτὴν ποιμιλοτρόπως καὶ θαυμασίως. Ἀπάντων δὲ τὸ ἀριστον τῶν ἐγκολλωπισμάτων τῆς πόλεως, ἐπῆρξεν ἡ Κιβωτὸς τοῦ Θεοῦ, ἦν οἱ Φιλισταῖοι πρὸ πολλοῦ εἶχαν συλήσῃ, νικήσαντες τοὺς Ἰουδαίους. Ἀλλ' ὁ Δαβίδ ἐκστρατεύσας κατ' αὐτῶν ἐνίκησεν αὐτοὺς κατατροπώσας ὁλοσχερῶς, λαβὼν πλείστα ὄσα λάφυρα καὶ τιμαλφῆ, μετὰ τῶν ἰσπίων καὶ τῆν Κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ, ὡς τὸ ἀριστον αὐτοῦ τῶν τροπαίων.

Ταύτην μετ' ἀπεριγράπτου λομπρότητος καὶ πομπῆς ἔφερεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐναπέθετο ἐν μέσῳ τῆς Σκηνῆς ἦν ὁ ἴδιος ἐνέστηξεν ἐπὶ τῆς ἀνω πόλεως. Ἐκτοτε ὄλον τὸ ὄρος τῆς Σιών ἐκλήθη «ὄρος ἅγιον». Ἀλλὰ ναὸς ἀντάξιός τοῦ Σκεύους τούτου τοῦ περιέχοντος τὸ Θεῖον δῶρον, ἦτοι τὸς δύο πλάκας μὲ τὰ θεοχάρκτα γράμματα τῶν δέκα Ἐντολῶν δὲν ἐπῆρξεν. Ὡς δ' ἐκ τούτου ἀπεφάσισεν, ὅπως ἀνεγείρῃ ναὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ πρὸς τούτῳ συνήγαγεν πάντοθεν ὅ,τι πολῦτιμον ὕλικόν.

Ἄλλ' ἡ ἰδρυσις τοῦ κοιούτου ναοῦ ἀπεφυλάσσετο ἐκ θείας Προνοίας τῷ εὐνοηφίλῳ καὶ θεοσώστῳ Σολομῶντι, καὶ οὐχὶ τῷ φιλοπολίῳ Δαβίδ. Τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ 1015 π. Χ. ἐν βίθῃ γήρατι, πλούτῳ καὶ δόξῃ, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν θρόνον ὁ υἱὸς αὐτοῦ Σολομῶν, ὁ ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ὑμνούμενος καὶ ἐγκωμιαζόμενος, ὃς ἡ Γραφὴ μαρτυρεῖ.

Ἀνελθὼν δὲ εἰς τὸν Θρόνον πρώτιστον μέλημα αὐτοῦ ἐθεώρησε νὰ ἰδρῶσιν ναὸν τῷ Θεῷ ἄξιον λόγου, ἵνα ἐπαξίω: χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον καὶ φρουρὸς τῆς Ἰουδαϊκῆς λατρείας. Ἐντὸς δὲ βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος τὰ πάντα παρεσκευάσθησαν. Ἡ οἰκοδομὴ ἤρχισε κατὰ τὸ τέταρτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔτος (1012 π. Χ.) καὶ συνετελέσθη κατὰ τὸ ἐνδέκατον, διαρκέσασα ἕξ τὰ ἔτη. Λαμπρὰν εἰκόνα τῆς ἐκθαμβωτικῆς τοῦ ναοῦ διακοσμήσεως παρέχει ἡμῖν ἡ Β', τῶν Βασιλειῶν (Β', 1—10).

«Καὶ συνετελέσθη πᾶσα ἡ ἐργασία, ἣν ἐποίησε Σολομῶν ἐν οἴκῳ Κυρίου. Καὶ εἰσήνεγκε Σολομῶν τὰ ἅγια Δαβὶδ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, τὸ ἄργύριον καὶ τὸ χρυσὸν καὶ τὰ σκεύη ἔδωκεν εἰς θησαυρὸν οἴκου Κυρίου. Τότε ἐξεκλήσιασε Σολομῶν τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ καὶ πάντας τοὺς ἀρχοντας τῶν φυλῶν, τοὺς ἡγουμένους τῶν πατριῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς Ἱερουσαλήμ, τοῦ ἀνευῆγκαι Κιβωτὸν Διαθήκης Κυρίου ἐκ πόλεως Δαβὶδ, αὐτῆς Σιών. Καὶ ἐξεκλήσιασθησαν πρὸς τὸν βασιλέα πᾶς ἀνὴρ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐσορίῃ· υἱὸς δὲ μὴν δ' ἑβδόμος. Καὶ ἦλθον πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ καὶ ἔλαβον πάντες οἱ Λευῖται τὴν Κιβωτὸν: καὶ ἀνήνεγκαν τὴν Κιβωτὸν καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῇ σκηνῇ καὶ ἀνήνεγκαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται. Καὶ ὁ βασιλεὺς Σολομῶν καὶ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ καὶ οἱ φοβούμενοι καὶ οἱ ἐπισυνηγμένοι αὐτῶν ἔμπροσθεν τῆς Κιβωτοῦ θύοντες μόσχους καὶ πρόβατα, οἳ οὐκ ἀριθμηθήσονται οὐδὲ λογισθήσονται ἀπὸ τοῦ πλήθους. Καὶ εἰσήνεγκαν οἱ ἱερεῖς τὴν Κιβωτὸν Διαθήκης Κυρίου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, εἰς τοῦ Δαβὶδ τὸν οἶκον, εἰς τὰ ἅγια τῶν Ἁγίων, ὑπὸ κάτω τῶν πτερυγῶν Χερουβείμ».

Τὸ τεράστιον λοιπὸν τοῦτο ἀριστούργημα τοῦ Σολομῶντος, ἐκτίσθη πρὸς τὸν κατ' Ἀνατολὰς τῆς Ἱερουσαλήμ κείμενον λόφον Μαρία, διευθυνόμενον ἀπὸ Ἀνατολὰς πρὸς Δυσμὰς. Διηγεῖτο δὲ ἡ Ἰουδαϊκὴ αὐτῆς μητρόπολις κατὰ τὸ σχέδιον τῆς Σκηνῆς τοῦ Μαρτυρίου εἰς τρία κύρια μέρη: α) εἰς τὸ ἄδυτον, τὸ καλούμενον «Ἁγία Ἁγίων», β) εἰς τὸ Ἱερόν, ἡ ἄλμα, καὶ γ) εἰς τὴν Αὐλὴν. Ἡ πελορία καὶ ἐπιβλητικὴ στοὰ τοῦ Σολομῶντος, ὑψηλὸν ὑπεράνω τοῦ Χειμάρου τῶν Κέδρων. Μετὰ δὲ ταύτην ἤρχιζεν ἡ μεγάλη ἐξωτερικὴ αὐλὴ τοῦ Ναοῦ, περιβαλλομένη διὰ τείχους. Εἰς τὴν αὐλὴν ταύτην ἐλευθέρως εἰσῆρχοντο οἱ τῆς Ἰουδαίας καὶ οἱ ἀλλόφυλλοι. Εἰς αὐτὴν εὗρισκοντο τὰ κελιά τῶν ἱερῶν καθὼς καὶ διάφορα ἄλλα οἰκήματα διὰ τοὺς τὰς θυσίας προσφέροντας. Τῆς αὐλῆς ταύτης εἶπετο εἶσα τοιαύτη ὑψηλότερον κειμένη καὶ εἰς τὴν ὁποῖαν εὗρισκοντο, ἡ χαλκίνη Θάλασσα, τὸ Θυσιαστήριον τῶν ὀλοκαυτωμάτων, καθὼς καὶ δώδεκα χάλκινοι λουτήρες, ἐν οἷς ἐπλύνοντο τὰ Θύματα. Εἰς τὴν αὐλὴν ταύτην εἰσῆρχοντο μόνον ὅσοι ἦσαν καθαρὸι κατὰ τὸν Ἰουδαϊκὸν νόμον καὶ προσήρχοντο. Μετὰ δὲ τὴν αὐλὴν, ἤρχιζε τὸ Ἱερόν ἢ Ἁγία καλούμενον, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον μόνον ἱερεῖς εἰσῆρχοντο, διότι ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ τὸ Θυσιαστήριον τοῦ θυμιάματος, ἡ Ἐπιφώτας Λυχνία καὶ ἡ Πρόθεσις τῶν ἄρτων. Εἰς τὴν εἰσόδον ἀκριβῶς τούτου ἦσαν ἐκατέρωθεν οἱ δύο μυστηριώδεις στῦλοι Βελῶξ καὶ Ἰαχούμ. Μετὰ τὸ Ἱερόν ὑπῆρχε πολυτιμώτατον ἐκ ξύλου κέδρου παραπέτασμα, ὅπισθεν τοῦ ὁποῖου ἦσαν τὰ Ἁγία τῶν Ἁγίων, τὸ ἱερώτερον καὶ φοβερώτερον μέρος τοῦ Ναοῦ, εἰς ὃ ἐδικαιούτο εἰσελθεῖν «μόνος ὁ Ἀρχιερεὺς ἀπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, εὐχωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνωσμάτων», ἀγνιζόμενος ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν. Ἐνταῦθα ἔκειτο «ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης κεκοκκαλυμμένη πάν-

τοθεν χρυσῷ ἐν ἡ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ράβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς Διαθήκης καὶ τὸ χρυσοῦν θυμιατήριον ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβείμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος», κατὰ τὸν Ἀπόστολον Παῦλον (Ἐβρ. Κ. φ. Θ', 1).

Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο ἦτο πελώριον, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ναβουχοδονόσορ αἰχμαλωσίαν (587 π. χ.) ὁ ναὸς οὗτος ὑπέστη καταστροφὴν. Μετὰ τὴν ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπάνοδον, οἱ Ἰουδαῖοι ἀνήγειραν νέον, πλὴν ὅμως ὑπελείπετο κατὰ πολὺ τοῦ πρώτου. Καθ' ὅλον τὸν χρόνον τοῦ ναοῦ, ὑπῆρχον διπλαῖαι σειραὶ μονολίθων κίωνων καὶ στοῶν, ἐξ ὧν ἡ μία ἔκαλεῖτο «στοὰ τοῦ Σολομῶντος» ὑπὸ τὴν ὁποῖαν ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς, ἠρέσκετο συχνὰ περιπατεῖν. Ἀλλὰ καὶ τὸ Ναὸν τοῦτον ὁ αὐτοκράτωρ Γίτιος κατέστρεψε (τῷ 70 μ. χ.). Ἐπὶ τῶν εἰρημίων τούτων ὁ αὐτοκράτωρ Ἀδριανὸς (136 μ. χ.) ἤγειρεν ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διὸς στήσας μεταξὺ τῶν ἄλλων εἰδώλων καὶ τὸ ἑαυτοῦ ἄγοςμα! Ἀλλὰ ἡ Ἰσαπόστολος καὶ θεοφροῦνητος Βασιλομήτωρ Ἑλένη, μεταβᾶσα εἰς Ἁγίους Τόπους πρὸς εὐρεσίαν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἀνέτριψε (326—336 μ. χ.) πάντα τὰ εἰδωλα ἐκεῖνα. Κατὰ τὰς ἀρχὰς δὲ τῆς ΣΤ' ἑκατονταετηρίδος ὁ εὐσιβὴς αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς τῇ ὑποδείξει τοῦ τότε Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Ἡλίου, ἠκοδόμησε μεγαλοπρεπέστατον ναὸν, τὸν νῦν καλούμενον ἀραβιστὶ «Ἐλ Ἀνασσα», ὅπερ μεθερμηνεύεται «ἱερώτατος» εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τῆς Πανυπερηλογημένης Θεοτόκου Μαρίας, ἣς κατὰ τὴν παράδοσιν ἦλθεν ἐνταῦθα ἐκ Βηθλεὲμ ἵνα, κατὰ τὸ εἰωθὸς, προσενέγκῃ τὸ παιδίον Ἰησοῦν εἰς τὸ Ἱερόν. Ὁμὲρ Χαττάπ ὁ κατακτητὴς καταλαβὼν (τῷ 636 μ. χ.) τὴν Ἱερουσαλήμ, κατέλαβε τῇ ὑποδείξει τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου καὶ τὴν Ἰουστινιανέιον Ἐκκλησίαν, μετὰ τῶν λοιπῶν μερῶν, ἀρχίσας ἀμέσως τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ οἰκοδομήν αὐτοῦ. Τὸ ἐπὶ τοῦ βράχου ἱδρυμα εἶναι καθαρῶς Ἀραβικὸν ἔργον, γενόμενον τῷ 691 ὑπὸ τοῦ Ἀμποῦλ Μάλεκ καὶ κοσμηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἀπδάλλα—Ἐλ—Μαμμούν, κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα. Τὸ σχέδιον εἶναι γενικῶς Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην οἱ ἀρχιτέκτονες ἦσαν Γραικοί. Τὸ δὲ ὅλον κτίριον, ὡς σήμερον καλεῖται, «Χάραμ—Ἐλ—Σαρήφ» ὅπερ μεθερμηνεύεται, οἶκος ἅγιος, καὶ ἰδίᾳ τὸ «Ἐλ—Σάχα» θεωρεῖται παρὰ τοῖς Μωαμεθανοῖς τὸ ἱερώτερον προσκύνημα μετὰ τὴν Μέκκαν. Ὁ τροῦλλος τοῦ βράχου, Κούπερ Ἐλ—Σάχα, καλούμενος, εἶναι λαμπρὰ δατάγωνος οἰκοδομὴ, καλυπτόμενος ὑπὸ ὠραιστάτων μαρμάρων μέχρι τοῦ 1561, ὅποτε ὁ κραταῖος Σουλεϊμάν ἔθηκε τὰς λαμπρὰς ἐγχρώμους Φαγεντιανὰς πλάκας. Σπουδαιόταται δὲ εἶναι καὶ αἱ ἀραβικαὶ ἐπιγραφαί, καὶ γενικῶς εἰπεῖν, ὅ,τι ἐξωτερικὸς καὶ ἐσωτερικὸς διάκοσμος εἶναι θαυμασίας τέχνης. Ὁ Ναὸς ἕως τῆς σήμερον ἀνήκει τοῖς Μωαμεθανοῖς. Εἰς δὲ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ἐπισκεφθῶσιν αὐτὸν ἐπιτρέπεται κατόπιν ἀμοιβῆς (εἰσιτηρίου). Ὁ Ναὸς περιβάλλεται ὑπὸ πελωρίων τειχῶν, ἐν τῶν ὁποίων καλεῖται «τεῖχος τῶν δακρύων», διότι ἐρχόμενοι οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἕως τῆς σήμερον τύπτουσι τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ἐπ' αὐτοῦ μέχρις αἱματώσεως, κλαίοντες διὰ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. Τὸ τεῖχος τοῦτο ἀνέκαθεν ἦτο ὁ σπινθὴρ τῶν ἐκαστοῦτε ταραχῶν καὶ διαμαχῶν μεταξὺ Ἀράβων καὶ Ἑβραίων, διαμαχομένων διὰ τὴν κυριότητα αὐτοῦ. Μία δὲ τῶν τελευταίων σοβαρωτάτων γεγονότων εἰς Παλαιστίνην, αἰτεῖα ἦτο καὶ πάλιν ἡ ἐξ αὐτοῦ προελθοῦσα. Ἐπὶ τοῦ τείχους λοιπὸν τούτου ἐρχόμενοι οἱ Ἰουδαῖοι, ὡς εἴπομεν, καθ' ἑκάστην καὶ ἰδίᾳ κατὰ τὴν Παρασκευὴν ἑσπέρας, θρηνοῦσιν οὕτω:

Ραββίνος.— Διὰ τὰ παλάτια τὰ ὁποῖα ἠρημώθησαν.

Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.

Ραββίνος.— Διὰ τὸ Ἱερόν τὸ ὁποῖον κατεστράφη.

Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.

Ραββίνος.—Διὰ τὰ τείχη τὰ ὅποια κατέπεσαν.
 Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.
 Ραββίνος.—Διὰ τὸ μεγαλεῖον ἡμῶν τὸ ὅποιον παρήλας.
 Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.
 Ραββίνος.—Διὰ τοὺς μεγάλους ἀνδρας τοὺς ὁποίους ἐχάσαμεν.
 Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.
 Ραββίνος.—Διὰ τοὺς πολυτίμους λίθους οἱ ὅποιοι ἐπυρπολήθησαν.
 Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.
 Ραββίνος.—Διὰ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν οἱ ὅποιοι παρεξέστράφησαν.
 Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.
 Ραββίνος.—Διὰ τοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν, οἱ ὅποιοι τοὺς περιεφρόνησαν.
 Λαός.— Καθήμεθα κατὰ μόνας καὶ κλαίμεν.
 Ραββίνος.—Δεόμεθά Σου, ἐλέησον τὴν Σιών.
 Λαός.— Συνίγαγε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ.
 Ραββίνος.—Σπῦσον, σπῖσον, Σῶτερ τῆς Σιών.
 Λαός.— Λάλησον ὑπὲρ τῆς Ἱερουσαλήμ.
 Ραββίνος.—Περιβληθεῖη ἡ Σιών ὡραιότητι καὶ μεγαλοπρεπείᾳ.
 Λαός.— Ἐπίβλεψον εὐμενῶς ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ.
 Ραββίνος.—Ἐπανελεύετω ἡ βασιλεία ἐπὶ τὴν Σιών.
 Λαός.— Παρομύθησον τοὺς κλαίοντας διὰ τὴν Ἱερουσαλήμ.
 Ραββίνος.—Εἰσελεύετω ἡ Εὐλογία καὶ ἡ εὐδαιμονία εἰς τὴν Σιών.
 Λαός.— Ὑψωθείη ἡ ῥάβδος καὶ ἡ δύναμις ἐν Ἱερουσαλήμ.

Αὕτη εἶναι ἡ εὐχὴ τὴν ὅποιαν διὰ κλαυθμῶν καὶ ὀδυρμῶν οἱ τέλειαις Ἰσραὴλ ἀναπέμπουν πρὸ τοῦ τείχους, πλὴν πάντα εἰς μάτην, καὶ ἡ προσευχὴ αὐτῶν μεταστρέφεται εἰς ἁμαρτίαν, κατὰ τὸν Προφητὰν κατὰ Δαβὶδ, διότι ὁ Μεσσίας τὸν ὅποιον αὐτοὶ ἀναμένουν, ἦλθεν καὶ τοὺς ἐπέλεσεν εἰς τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν ἀληθινὴν πίστιν, αὐτοὶ δὲ τὸν ἔσταύρωσαν. Ὁν δὲ νῦν προσμένοντες ἔσεται ὁ Ἀντίχριστος εἰς ὃν θέλουσι πιστεύσει καὶ μετ' αὐτοῦ θέλουσι κληρονομήσει ἀντὶ Βασιλείας Οὐρανῶν, κόλασιν αἰώνιον.

Β. Μ. ΣΠΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Εἴμαστ' ἔμεις τῆς νιότης οἱ βλαστοὶ
 στῆς φύσης τὴν ὀνειρευμένην πλάσι.
 Ζωὴ μας εἶν' τὸ ὑπικίθρο, γιορτὴ
 βουνοκορφῆς καὶ πέλαγα καὶ δάση!

Τοῦ κάμπου πεζοπόροι, τοῦ βουνοῦ,
 γυροῦμε στὸ λιπῦρι καὶ στὰ χιόνια
 μὲ τὰ ἄστρο τῆς αὐγῆς, τοῦ δειλινοῦ,
 καὶ μὲ τὰ λιγερόφωνα τῆς δόξια!

Στῆς Φύσης τὸν ὑπέροκαλλο Ναὸ
 τραγούδια ἀγάπης, ὕμνοι μεγαλείου.
 Τὸν ἀγνωστο λατρεύομε Θεὸ
 στὴ Χώρα τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Τελείου!
 Μ. ΚΑΛΛΟΝΑΙΟΣ.

Η ΛΗΞΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

Εἰς τὴν Κοινότητα Φιλοθέης ἐγίνε ὁ ἑορτασμός τῆς λήξεως τῆς ἐβδομάδος τοῦ πρασίνου, ἡ δὲ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μεταβάς ἐκεῖ ἐφύτευσε τὸ τελευταῖον δένδρον.

Ὁ ἐν λόγῳ ἑορτασμός συνεδιάσθη μὲ τὴν ἐπέτειον τῆς Ἁγίας Φιλοθέης. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος κ. Κ. Μαλαματιανὸς Μέλος τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου καὶ Καθηγητῆς τῆς Σχολῆς τῶν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, προσφωνῶν τὸν Βασιλέα, εἶπεν σὺν τοῖς ἄλλοις, ὅτι

Εἰκὼν ἀπὸ τὴν τελετὴν τῆς Κοινότητος Φιλοθέης
 Ὁ κ. Κ. Μαλαματιανὸς συνοδεύει τὸν Ἀνακτὰ εἰς τὸν τόπον τῆς τελετῆς.

«ἀποτελεῖ εὐτυχὴ συγκυρίαν, ἡ σύμπτωση τῆς ἐπετείου τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, ποὺ εἶναι καὶ πολιτοῦχος τῆς Κοινότητος καὶ ποὺ πρὸ τριακοσίων πενήκοντα ἀκριβῶς ἐτῶν, ἀπέθνησκεν μέσα εἰς τὴν ἱερὰν κρύπτην τῆς.»

Συσχετίσθη οὕτω ἡ ὡραία φυσιολατρικὴ τελετὴ μὲ τὴν μνήμην τῆς Ἀθηναίας ἀριστοκράτιδος ἧτις πρὸ τριακοσίων πενήκοντα ἐτῶν ἦτοι τὴν 19 Φεβρουαρίου 1589, ἀπέθνησκεν εἰς μίαν «κρύπτην» σωζωμένην ἀκόμη ἐκεῖ ὅπου ἀνοικοδομήθη πρὸ ἐλαχίστου χρόνου τὸ Προάστειον τῆς Φιλοθέης. Πραγματικὰ ἐξαιρετικὴ φύσις ἀνωτέρου χαρακτήρος καὶ ἀνωτέρων αἰσθημάτων, ἡ Ρηγοῦλα Μπενιζέλου διήλθε ζωὴν ἧτις ὑπερβῆεν διαρκῆς θυσία, ὑπὲρ τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶν δυστυχισμένων τῆς θλιβεραῆς ἐκείνης περιόδου.

Ἡ Ρηγοῦλα Μπενιζέλου ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1522 ἐκ πατρὸς Ἀγγέλου.

Μπενιζέλου προκρίτου των Ἀθηνῶν, καὶ ἀνθρώπου μορφώσεως, καὶ μητρὸς εὐπαιδευτοῦ Ἀθηναίας τῆς Συρλῆς Παλαιολογίνας, γόνου τῆς οἰκογενείας τῶν Παλαιολόγων τῆς Ἀττικῆς. Εἰς ἡλικίαν 14 ἐτῶν ἦτοι τὸ 1536 συνεζεύχθη τὸν Ἀνδρέαν Χειλᾶν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποῦ ἐκάμνη μοναχὴ λαβοῦσα τὸ ὄνομα Φιλοθέη. Ἡ κοινωνικὴ δράσις τῆς Φιλοθέης ἀρχεταὶ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνδρός τῆς ἐπισυμβάντα τὸ 1539 ὁπότε μετατρέπει ἓνα μικρὸν συνοικιακὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου, ἰδρυθέντα παρ' αὐτῆς πρὸς λύτρωσιν τῆς ψυχῆς τοῦ συζύγου τῆς, εἰς γυναικεῖον μοναστήριον μέσα εἰς τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ διάφορα ἐργαστήρια γυναικείων χειροτεχνημάτων, τῶν ὁποῶν ἡ ἔκτασις ὑπερέβαινε τὰ συνήθη ὄρια ἀναλόγων βιοτεχνικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μοναζουσῶν ἐκεῖ ἦτο ἀνω τῶν διακοσίων καὶ ἔτι μεγαλείτερος ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐρχομένων κορασίδων διὰ νὰ διδαχθοῦν, διότι τὸ Πρῶτυπον αὐτῶ Μοναστήριον τῆς Φιλοθέης δὲν ἦτο μόνον ἓνα κέντρον σοβαρᾶς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ἀλλὰ καὶ τόπος μορφωτικὸς προωρισμένος νὰ ἐκπαιδεύσῃ καὶ νὰ ἐξυψώσῃ διὰ τῆς ἐργασίας τὸν γυναικεῖον χαρακτήρα καὶ τὴν διάνοησιν.

Ἐντὸς ὀλίγου ἡ ὑπέροχος αὐτὴ προσπάθεια ἀπέδωκεν καρπούς, διότι διὰ τῆς πωλήσεως τῶν χειροτεχνημάτων ἐσχηματίζοντο κεφάλαια διὰ τῶν ὁποῶν ὄχι μόνον ἀπεκαθίσταντο οἰκονομικῶς πολλὰ τῶν οἰκοτρόφων κορασίδων καὶ ὑπανδρεύοντο, ἀλλὰ ἠδξάνετο καταπληκτικῶς καὶ ἡ κοινοβιακὴ κτηματικὴ καὶ ὑπόλοιπος περιουσία.

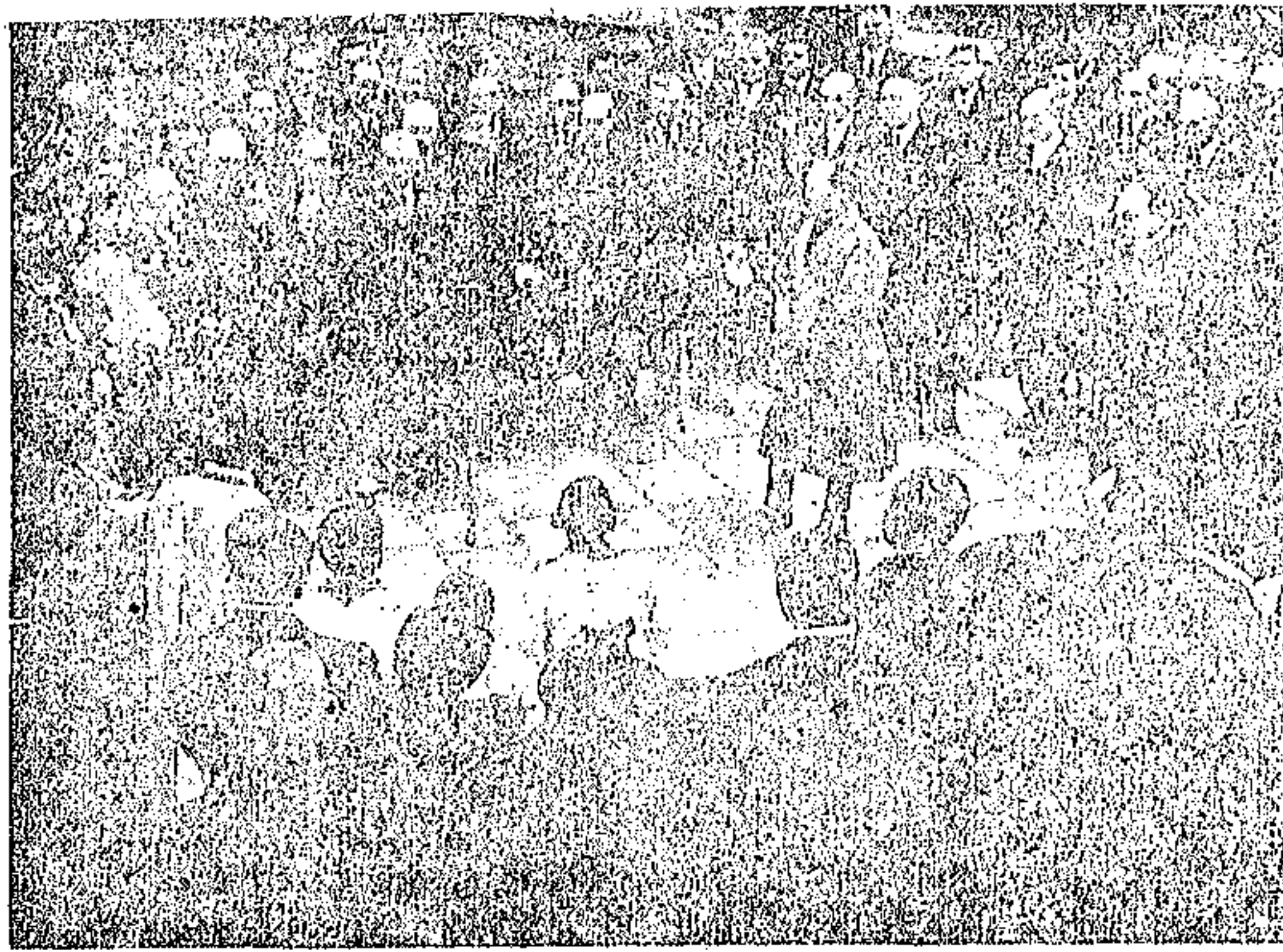
Φυσικὰ ἡ τοιαύτη κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ δράσις τῆς Φιλοθέης ἐξώργησε τοὺς τότε διαφόρους μπεήδες καὶ ἀγάδες τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὴν νύκτα τῆς 2 πρὸς τὴν 3 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1588 καθ' ἣν στιγμὴν ἐτελείτο ὀλονυκτία εἰς τὸ ἐν Πατησίοις Μετόχι τῆς ἁγίας τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοκαγίτου, μισθάρνα ὄργανα εἰσελθόντα εἰς τὸν ναὸν τῆς ὑπέβαλον φρικτὰς κακώσεις καὶ βασανιστήρια.

Κακῶς ἔχουσα ἀπὸ τὰ πλήγματα τοῦ ὑπέστη ἡ Φιλοθέη, μετεφέρθη εἰς ἓνα ἄλλο ἐπίσης μεγάλο κτῆμα τῆς, ὅπου καὶ ἐνεπετέθη εἰς μίαν ἐρημικὴν τότε κρύπτην διὰ τὸν φόβον νέας ἐπιθέσεως. Ἐκκοτε δὲ καὶ ἡ περιφέρεια αὐτὴ ὀνομάσθη Καλογρέζα, ἐκ τῆς λέξεως Καλογρηὰ ἐλέγετο τότε ἡ σεβαστὴ Γίθεισβύτης.

Τέλος παρὰ τὰς ἐξαιρετικὰς περικοιήσεις καὶ τὴν στοργικὴν περίθαλψιν ἡ Φιλοθέη ὑπέκυψε ἀπὸ τὰ τραύματά τῆς μετὰ ὀλίγους μῆνας ἀπὸ τοῦ τραυματισμοῦ τῆς, ἦτοι τὴν 19 Φεβρουαρίου 1589.

Τὸν θάνατόν τῆς ὄχι μόνον ὁ λαὸς τῆς Ἀττικῆς ἀλλὰ καὶ ὀλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῶν γύρω ἐπαρχιῶν ἐπληροφόρηθη μὲ μεγάλην ὀδύνην καὶ ἀπογοήτευσιν. Τρεῖς δὲ Ἀρχιερεῖς ὁ Ἀθηνῶν, ὁ Κορινθίος καὶ ὁ Θηβῶν συνελθόντες μεθ' ὄλου τοῦ κλήρου καὶ πλήθους λαϊκῶν ἐζήτησαν παρὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου τὴν καθάρισίν τῆς, διὰ τὸν ἐνάρετον καὶ κοινωφελῆ βίον αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ θαύματά τῆς τὰ ἐκδηλωθέντα καὶ κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τῶν ἁγίων Λειψάνων τῆς.

Ἡ καθάρισις τῆς ὁσίας Φιλοθέης ἐπετεύχθη περὶ τὸ 1600, ὡς ἀναφέρει ὁ ἱστοριοδίφης Δ. Γρηγ. Καμπούρογλου.

Ἡ τελετὴ τῆς δοξολογίας παρὰ τὴν κρύπτην τῆς ἁγίας Φιλοθέης.

Ο ΧΟΝΤΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ

*Από τὰς ἀνεκδότους πολεμικὰς ἀναμνήσεις τοῦ Ἀρχιάτρου κ. Κ. Ζ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Τὴν 5ην Ὀκτωβρίου 1912 ὁ ἑλληνικὸς στρατός, με ἀρχηγὸν τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον, διήρχετο τὰ ἑλληνοτουρκικὰ σύνορα μετὰ μικρὰν τῶν Τούρκων ἀντίστασιν. Τὴν ἐπομένην ἢ πρώτην μεραρχία ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Μανουσογιαννάκη, εἰς τὸ στρατηγεῖον τῆς ὁποίας ὑπῆρτεον τότε, ἐπιτίθεται μετὰ τῆς δευτέρας μεραρχίας κατὰ τῶν κατεχόντων τὰ ὑψώματα τῆς Ἐλασσῶνος Τούρκων καὶ μετὰ πείσμονα ἀντίστασιν αὐτῶν καὶ λυσσαλέαν μονομαχίαν τοῦ πυροβολικοῦ ἀπώθει τούτους πέραν τῆς Ἐλασσῶνος πρὸς τὸ Σαραντάπορον, ὅπου εὕρισκετο ἡ κυρία γραμμὴ τῆς ἀμύνης των.

Καταλαμβάνομεν τὴν Τσαρίτσανην καὶ οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς ἐξέρχονται εἰς προὔπαντησίν μας ζητωκραυγάζοντες, κλαίοντες καὶ ἑξαλλοὶ ἀπὸ ἐνθουσιασμόν καταφιλοῦν τὰ πόδια τοῦ μεράρχου Μανουσογιαννάκη καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἱππου του. Ἦσαν οἱ πρῶτοι ἐλευθερωθέντες Ἕλληνες. Μὲ μάτια δακρυσμένα, ἄφωνοι, ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχυρᾶς συγκινήσεως, παρακολουθοῦμεν τὴν ποικιλοτρόπως ἐκδήλωσιν τῶν ψυχικῶν συναισθημάτων τὰ ὁποῖα τοὺς συνετάρασσον τὴν στιγμὴν ἐκείνην.

Περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Ἐλασσῶνα, ὅπου καὶ παρεμείναμεν καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Διεδόθη τότε ὅτι ἕνας Χόντζας ἐκλείσθη εἰς τὸ τζαμί καὶ ἠρνεῖτο νὰ παραδοθῆ πυροβολῶν κάθε ἐμφανιζόμενον στρατιώτην. Ἐφέροντο μάλιστα καὶ θύματα. Λόγω τῆς νυκτὸς ἐλήφθησαν μόνον μέτρα ἀσφαλείας, ἐπιτηρουμένου τοῦ τζαμιοῦ. Τὸ πρῶτ' τῆς ἐπομέτης καταφθάνει εἰς τὸ στρατηγεῖον δρομαῖος καὶ ἀσθμαίνων ἕνας ἀξιωματικὸς καὶ ἀναγγέλλει ὅτι εἰσηλθεν εἰς τὸ τζαμί καὶ ἐπυροβλήθη ἀπὸ τὸν Χόντζαν, τοῦ ὁποίου τὴν παρουσίαν δὲν εἶχεν ἀντιληφθῆ. Ἐπηκολούθησε ἀμέσως ἔρευνα εἰς τὸ τζαμί, ἀλλὰ ὁ Χόντζας δὲν ἀνευρέθη. — Ὑπετέθη ὅτι θὰ εἶχε καταφύγη εἰς τὸν μιναρὲ — Μόλις ἐγνώσθη τοῦτο, ἀρχίζει ἀμέσως πῦρ ταχὺ κατὰ τοῦ μιναρὲ ἀπὸ διαφόρους ὀμάδας στρατιωτῶν. Δὲν ἀποφασίζει ὅμως κανεὶς νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ Χόντζα, διὰ τὸν λόγον ὅτι τοῦτο ἦτο ἐπικίνδυνον καὶ ὁ τολμηρὸς ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ ἐπλήρωνε πολὺ ἀκριβὰ τὴν πρὸς τὸν λειτουργὸν τοῦ Προφήτου ἐπίσκεψίν του. Ὁ τουφεκοβολισμὸς ἐξακολουθεῖ ζωηρότατος ἀπὸ ὅλας τὰς διευθύνσεις καὶ ὁ μιναρὲς ἀσυγκίνητος!! περιλούζεται ἀπὸ χάλαζαν σφαιρῶν Ἀλλὰ καὶ ὁ Χόντζας φαίνεται ὅτι δὲν παθαίνει τίποτε, διότι ἐξακολουθεῖ καὶ αὐτὸς νὰ πυροβολῆ καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις!!

Ἡ διάδοσις ἀπὸ στόμτος εἰς στόμα φέρει τὸν ἄγριον Χόντζαν θερίζοντα τοὺς Ἕλληνας στρατιώτας. Ὡς ἦτο δὲ ἐπόμενον ἀπεφασίσθη

νὰ ληφθοῦν δραστικὰ μέτρα πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τὸν ὄχληρόν μὲν, ἀλλὰ γενναῖον Τοῦρκον πατριώτην. Ἐρρίφθη ἡ γνώμη νὰ χρησιμοποιηθῆ πυροβόλον καὶ ὑπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ μιναρὲ νὰ ταφῆ καὶ ὁ Χόντζας. Τὸ μέσον αὐτὸ τῆς ἐξοντώσεως τοῦ ἡρωικοῦ Τούρκου ἦτο μὲν ἀσφαλές, ἀλλ' ἐκρίθη ὑπερβολικόν, προκειμένου περὶ ἑνὸς μόνον ἀνθρώπου, καθότι ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι τρόποι ἐξοντωτικοί. Ὡς ἐπὶ παραδείγματι δὲν θὰ ἦτο δύσκολον ὁ φανατικὸς αὐτὸς ἱερωμένος νὰ ἀναληφθῆ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐν μέσῳ νεφῶν καπνιζόμενος ὡς ρέγγα.

Κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ τοῦ πρακτέου ὁ ταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Γίδας ἀνέλαβε νὰ ἀνέλθῃ αὐτὸς εἰς τὸν μιναρὲ καὶ νὰ συλλάβῃ τὸν Χόντζαν. Κινούμενος ἀπὸ περιέργειαν διηθύνθη καὶ ὁ ὑποφαινόμενος εἰς τὸ τζαμί, ἐπλησίασα εἰς μικρὰν ἀπόστασιν, προφυλασσόμενος ὅσον ἦτο θυνατόν, γιὰ νὰ μὴ συναντηθῶ με καμμίαν σφαιραν, εἴτε τοῦ Χόντζα, ἢ καὶ ἰδικοῦ μας στρατιώτου, καὶ ἀνέμενον τὴν ἐκτύλιξιν τῶν περαιτέρω. Ἐπερίμενα τὰ ἴδια προβάλλουσιν τὴν κάννην τοῦ τουφεκιοῦ τοῦ Χόντζα, νὰ ἀκούσω καμμίαν ἐπίκλησιν πρὸς τὸν Ἀλλάχ, ἢ καὶ κανένα φιλοφρόνημα πρὸς τοὺς Γκιαούρηδες. Τίποτε ἀπ' αὐτά. Σιγὴ ἀπόλυτος ἐπεκράτει. Δὲν ἤκούετο παρά ὁ συνεχὴς τυφεκοβολισμὸς καὶ τὰ σφυρίγματα τῶν σφαιρῶν. Παρατηρῶν προσεκτικῶς ἀντελήφθη ὅτι ἐξήρχετο καπνὸς, ὡς ἀπὸ κάννης ἱπλου, ὅχι ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μιναρὲ τὴν πρὸς τὸν ἐξώστην αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν τοῖχον, ὅπου δὲν ὑπῆρχον οὔτε τουφεκίστρες οὔτε τρύπα καμμιά. Ἀμα δὲ ἀνεφαίνετο ὁ καπνὸς, ἀμέσως οἱ κατὰ τοῦ μιναρὲ πυροβολισμοὶ ἐγίνοντο πυκνότεροι, εἰς ἀπάντησιν τῶν ὑποτιθεμένων πυροβολισμῶν τοῦ Χόντζα. Παρετήρησα προσεκτικότερον καὶ ἠννόησα τί συνέβαινε. Τὰ βλήματα προσέκρουον εἰς τὸν τοῖχον, τὸ ἐπ' αὐτοῦ ἀμμοκονίαμα ἀπεσπᾶτο καὶ ἐξετινάσσετο εἰς λεπτοτάτην κόνιν καὶ ἀπὸ μακρὰν ἐξελαμβάμετο ὡς καπνὸς πυροβολισμοῦ τοῦ Χόντζα. Καὶ τότε τὸ κατὰ τοῦ μιναρὲ πῦρ ἐγίνετο λυσσαωδέστερον. Ἐν τῷ μεταξύ ἀνέρχεται εἰς τὸν μιναρὲ ὁ ταγματάρχης Γίδας ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ τὸν ἀνθυπίαρχον Βάσσον, πλὴν μάτην ζητεῖ τὸν Χόντζαν, οὔτε ζῶν οὔτε νεκρὸς φαίνεται. Ὑψώσας ὁ ταγματάρχης λευκὸν μανδῆλι ἐξέρχεται εἰς τὸν ἐξώστην, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐκεῖ εὕρισκεται. Ποιὸς ξέρει τί νὰ ἔγινε! Ἴσως καὶ νὰ ἀνελήφθη καὶ νὰ εὕρισκεται μεταξύ τῶν οὐρῶν τοῦ Παραδείσου ἀμοιφθεὶς διὰ τὸν ἡρωϊσμόν του. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι δὲν θὰ εἶνε καθόλου παράδοξον ὁ πραγματικὸς Χόντζας, ὅστις θὰ ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἐλασσῶνα μετὰ τῶν ἄλλων Τούρκων πρὶν νὰ καταλάβωμεν αὐτήν, νὰ ἔμαθε τὴν ἡρωϊκὴν πράξιν του, νὰ τὴν ἐπίστευσε καὶ ὁ ἴδιος καὶ νὰ διηγητῆ καὶ σήμερον ἀκόμη τοὺς ἄθλους του.

Καὶ ἡ φαντασία με τὴν φήμην ἐδημιούργησαν ἕνα γενναῖον καὶ πατριώτην Χόντζαν, πλὴν... ἀνύπαρκτον!! Σελίδες ἐγράφησαν γιὰ τὸν φανταστικὸν αὐτὸν Τοῦρκον. Ἐτσι γίνονται οἱ θρόλοι καὶ γράφεται ἡ ἱστορία.
Κ. Ζ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ίδρυθείσα υπό των έν Άθήναις Συνδέσμων των Έλλήνων Βιομηχάνων και Βιοτεχνών και του Συνδέσμου των έν Ελλάδαδι Άνωνύμων Έταιρειών.

Σκοπός της Σχολής είναι ή διά τακτικών μαθημάτων και διαλέξεων ειδική μετεκπαιδευσις των στελεχών της Βιομηχανίας, Βιοτεχνίας και των πρός αυτάς συγγενών παραγωγικών κλάδων, διά της παροχής γενικωτέρας οικονομικής, νομικής και τεχνικής μορφώσεως, πρός έξύψωσιν της έν γένει άπαγγελματικής ικανότητος αὐτῶν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ. Έπαμεινώνδας Χαρίλαος Πρόεδρος, Άνδρέας Ν. Χατζηκυριάκος Αντιπρόεδρος. Μέλη: Άγγελος Γεωργιάτος, Εὐάγγελος Ίατρίδης, Θ. Λεκατζῆς, Άριστοτέλης Μακρής, Μιχαήλ Ρινόπουλος, Λουκάς Κανακάρης Ροῦφος, Άντώνιος Σταθάτος, Ίωάννης Τερζάκης, Άντώνιος Φίξ.

Ή φοίτησις πρός άπόκτησιν πιστοποιητικοῦ σπουδῶν είναι διετής.

Μ Α Θ Η Μ Α Τ Α

Έγκυκλοπαίδεια Δικαίου. Καθηγητής Στέφανος Γ. Στρέιτ, δικηγόρος. Πολιτική Οικονομία. Καθηγητής Κ. Μαλαματιανός Μέλος του Άνωτάτου Οικονομικοῦ Συμβουλίου.

Λογιστική. Καθηγητής Άνδρέας Νέζος, καθηγητής της Άνωτάτης Σχολής των Οικονομικών και Έμπορικών Έπιστημῶν.

Οικονομική των Έπιχειρήσεων. Καθηγητής Νικόλαος Φωτιάς, καθηγητής της Άνωτάτης Σχολής των Οικονομικών και Έμπορικών Έπιστημῶν.

Κοινωνική Πολιτική. Καθηγητής Δ. Ν. Δαμασκηνός δικηγόρος, πρώην Εισαγγελεὺς των Έφετῶν.

Βιομηχανική Πολιτική. Τὴν διδασχὴν τοῦ μαθήματος τούτου ἀναλαμβάνει ὁ κ. Άνδρέας Ν. Χατζηκυριάκος πρώην ὑπουργός, πρόεδρος των Βιομηχάνων και Βιοτεχνῶν.

Βιομηχανική και Έργατική νομοθεσία. Καθηγητής Γεώργιος Τρίμης τριηματάρχης Ὑφυπουργείου Έργασίας.

Έμπορευματολογία. (Ή ἔδρα συμπληρωθῆσεται).

Βιοτεχνική και Βιομηχανική Ίστορία. Καθηγητής Ν. Π. Άποστολόπουλος τέως μέλος του Άνωτάτου Οικονομικοῦ Συμβουλίου Καθηγητής των Τεχνικῶν Σχολῶν Σιβιτανιδείου και Ήφαιστου.

Όργάνωσις Γραφείων. Καθηγητής Εὐγένιος Άποστολόπουλος διπλωματοῦχος του Πολυτεχνείου Στουγάρδης, διευθυντής των Μηχανουργείων της Σιβιτανιδείου Σχολής.

Όργάνωσις Παραγωγῆς. Καθηγητής Ίωάννης Ματζουράνης, Μηχανολόγος Ήλεκτρολόγος, μέλος της Gesellschaft für Organisation.

Έν αρχῇ ἐκάστου ἔτους τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Σχολῆς θέλει καθορίζει και σειρὰν διαλέξεων ἐκῆμέρους διακεκριμένων παραγόντων τῆς οικονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

Ὡραι διδασκαλίας: Μεταξὺ 7--9 τοῦ ἀπογεύματος.

Ένιαύσιοι ἐξετάσεις εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους.

Διά τὴν ἔγγραφὴν ἐν τῇ Σχολῇ δεόν νὰ ὑποβληθῶσιν:

α) Πιστοποιητικὸν ἐμφοῖνον τοῦλάχιστον ἐπιταετῆς ἔγκυκλιος σπουδᾶς.

β) Πιστοποιητικὸν ἐμφαίνον προῦπηρεσίαν εἰς βιομηχανικὴν ἢ βιοτεχνικὴν ἐπιχείρησιν.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Σχολῆς εἰς ἐκάστην ἐνιαυσίαν ἔγγραφὴν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν δραχ. 100 ὡς δικαίωμα ἔγγραφῆς, και δραχ. 500 ὡς διδάκτρα δυνάμενα νὰ καταβληθῶσιν εἰς δύο δόσεις.

Ή Σχολὴ ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου (μέγαρον Πεισμαζόγλου) διαμερίσματος τοῦ Συνδέσμου των Βιομηχάνων.

Τὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς ἔγκατασταθέντα ἐν τῷ αὐτῷ μέγαρῳ μὲ εἰσοδὸν και ἀπὸ τὸν Σύνδεσμον των Βιομηχάνων, και ἀπὸ τὴν Στῶάν, πλησίον τοῦ ταχυγραφείου τῆς Πρωίας, λειτουργοῦν καθ' ὅλα τὰ ἀπογεύματα (5-7) παρέχοντα πᾶσαν πληροφoρίαν και ἐνεργοῦντα ἔγγραφᾶς σπουδαστῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ὁ Ὑφυπουργός κ. Δημητράτος ἐπεσκέφθη τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἑταιρείας τεχνητῆς μετάξης «Έτρα» διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς τιμητικῆς διακρίσεως τῆς ἑβδομάδος τῆς ἐργατικῆς ἀμύλλης.

Άκολουθῶς ὁ ὑφυπουργός τῆς Έργασίας ἐπεσκέφθη τὰ παρὰ τὴν Κολοκυθοῦ ἐργοστάσια ἐριουργίας και ὑφαντουργίας τῆς «Έταιρείας Λαναρᾶ, Κύρτη και Σία».

Ὁ κ. Ὑφυπουργός ἀνέφερε τὰ ἀγαθὰ και ἀνυψωτικά ἀποτελέσματα, τὰ ὅποια ἐπέφερεν ἡ λειτουργία τοῦ θεομοῦ τῆς «Έργατικῆς Έστίας», ἐτόνισεν ὅτι μετὰ τὸς συντελεσθείσας μεγάλας κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις ἐπῆλθεν ἡ πληρῆς και ἡ ἀδιάσπαστος συνεργασία τοῦ κεφαλαίου και τῆς ἑργασίας. Στὴν πραγματοποίησιν αὐτὴν τοῦ κοινωνικοῦ προγράμματος τῆς ἔθνικῆς κυβερνήσεως—εἶπε—σπουδαίως συνέβαλεν ἡ ἑταιρεία Λαναρᾶ—Κύρτη, ἡ ὅποια ἤδη βραβεύεται μὲ τὸ μετάλλιον τῆς ἐργατικῆς τιμῆς.

7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Άνοίγει ἡ ὑποστᾶσα ἐπισκευᾶς διῶρυξ τῆς Κορίνθου.

Ὁ ἀθηναϊκός τύπος ἀναφέρει τὸν ἐν Κερκύρα θάνατον τοῦ Ἄγγελου Γυαλινᾶ.

Ὁ Γυαλινᾶς, καταγόμενος ἐκ τῆς εὐγενοῦς κερκυραϊκῆς οικογενείας των Γυαλιᾶδων, ἐγεννήθη εἰς Κέρκυραν τὸ 1857. Ἐδειξεν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας μεγάλην κλίσιν πρός τὴν ζωγραφικὴν και οἱ γονεῖς του τὸν ἀπέστειλαν διὰ νὰ τὴν σπουδᾶσιν εἰς τὴν Βενετίαν, Νεάπολιν και Ρώμην. Ἐπιστρέψας εἰς Ἑλλάδα, μετέσχε τῆς οργανώσεως εἰς Ἀθήνας πρώτης ζωγραφικῆς ἐκθέσεως, εἰς τὴν ὅποιαν ἀθαμάσθησαν αἱ ὑδατογραφίαι του. Μερὴν τοῦ τότε Ἄγγλου πρεσβευτοῦ και φιλοτέχγου Φόρντ ὁ Γυαλινᾶς μετέβη εἰς Ἰσπανίαν, τὴν ὅποιαν και περιηγήθη, ἀπεικόνισας πλεῖστα τοπία αὐτῆς, τὰ ὅποια και τὸν ἐπέβαλον εἰς τὴν ἐκτίμησιν των ξένων τεχνουργῶν. Ἐπιστρέψας μετὰ τινα ἔτη εἰς Ἑλλάδα ὁ Γυαλινᾶς ἔγκατεστάθη εἰς Κέρκυραν, ἐκεῖ δὲ ἔζησε μέχρι τοῦ θανάτου του. Ἀφωσιώθη ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν μελέτην τῆς φύσεως τῆς πατρίδος του, ἡ φῆμη τοῦ Γυαλινᾶ ὡς τοπιογράφου ἐπεβλήθη εἰς ὅλας τὸς ξένους χώρας. Περιηγηθεὶς τὴν Ἰταλίαν, τὴν Τουρκίαν, τὴν Ἀυστρίαν, τὴν Ἰσπανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Αἴγυπτον και τὴν Ἑλβετίαν, ὁ Γυαλινᾶς ἀπεικόνισεν τὰ γραφικώτερα τοπία των χωρῶν τούτων, οἱ πίνακές του δὲ αὐτοὶ, οἱ ὅποιοι εἶχον ἀγοραστὰς και πολλοὺς ξένους βασιλεῖς, συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἐδραιωθῇ ἡ διεθνὴς φῆμη του ὡς ἐνὸς ἐκ των ἐπαραμίλλων ὑδατογράφων. Έργα του, πολλὰ των ὁποίων κοσμοῦν εὐρωπαϊκὰς και ἀμερικανικὰς συλλογὰς, ἐξετέθησαν πολλάκις εἰς Παρισίους, Λονδῖνον, Βερολίνον κλπ.

Ὁ Ὑφυπουργός κ. Δημητράτος ἐπέδωκε τὸ μετάλλιον τῆς Έργατικῆς Ἀμύλλης εἰς τὸ ἐν Κεραταινίῳ Έργοστάσιον τῆς Ἠλεκτρικῆς Έταιρείας.

8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Εἰς τὸ Τατόιον ἐτελέσθη τὸ εἰρησίων μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου πολιτικοῦ Νικολάου.

10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Τὸ δευτεροβάθμιον συνοδικὸν δικαστήριον, ἀδικάσαν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως ἐπεκύρωσεν τὴν περὶ ἐκπτώσεως ἀπὸ τοῦ θρόνου του πρωτόδικον κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν.

Διάλεξις τοῦ κ. Γ. Κοφιῆς πρώην ὑπουργοῦ, εἰς τὸν Σύλλογον Πάρνασσῶν.

Άνατύσσων ὁ κ. Κοφιῆς τὴν Οικονομικὴν και Δημοσιονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως εἶπεν, ὅτι αὐτὴ ἐβασίσθη πρώτιστως ἐπὶ τοῦ παλαιοῦ αξιώματος, ὅτι ἡ καλὴ διοίκησις δίδει καλὰ οικονομικά και ὅτι ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως και ἡ ἐνθάρρυνσις τῆς κοινῆς γνώμης μέχρι των ἀπωτέρων σημείων τοῦ Κράτους ἔθεσαν τὸς βάσεις ἀνακλιόμεως τῆς ὑγιεῦς οικονομικῆς και δημοσιονομικῆς πολιτικῆς. Ὑπὸ τὸ κράτος δὲ αὐτῆς μὲ αὐτοπεποίθησιν ὁ λαὸς ἐπέδωκε εἰς τὰ παραγωγικά του ἔργα και ἀντίκτυπος τοῦ ἀποτελέσματος τούτου εἶναι ἡ ἀνοδος των ἐσόδων τοῦ Κράτους.

Αι δημοσίαι υπηρεσίαι, αι οικονομικαί και φορολογικαί υπό τὸ καθεστὸς τῆς ἀκαμάτου κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου και ἀσυνήθους ἐργατικότητος, δραστηριότητος και πειθαρχίας, συνέβαλον τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀύξησιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους. Τὰ δρακόντεια μέτρα προστασίας τοῦ νομισματός τὰ ἐπιβληθέντα ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐκράτησαν ἀκλόνητον τὴν ἀξίαν τοῦ νομισματός και ἐπέτρεψαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐκπληρῆ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς πρὸς τὸ ἔξωτερικόν.

Ἐφρούρηθεν τὴν νομισματικὴν κατάρρευσιν, και τὸ συναλλαγματικὸν ἰσοζύγιον τῆς χώρας ἀπὸ παθητικὸν ἔγινε ἐνεργητικόν.

Ὡσαύτως ἀπὸ τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς πολιτικῆς τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ἡ ἀύξησις τῆς παραγωγῆς και τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος.

Ἡ Βιομηχανικὴ Πολιτικὴ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπροστάτευσε και ἐρ-ῶθιμισε τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν, ἡ δὲ Ἐμπορικὴ Πολιτικὴ ἐτυστηματοποίησεν τὸ ἔξω-τερικὸν ἐμπόριον τῆς χώρας. Τὸ Κυβερνητικὸν πρόγραμμα κατασκευῆς ὁδῶν και ἐκτελέσεως ὑδραυλικῶν ἔργων γοργῶς ἐκτελούμενον εἶναι ὑψίστης σημασίας διὰ τὴν παραγωγικὴν πρόοδον.

Ἡ Ἐσωτερικὴ Πολιτικὴ διὰ τῆς Ἀγορανομίας ἀπέβλεψεν εἰς συντονισμὸν τῆς παραγωγῆς και τῆς καταναλώσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Γ. Κοφινᾶς ἐσηλῆθεν εἰς τὸ θέμα τῆς δημοσιονομικῆς πολιτικῆς, ἐνθα ἐξήρσε τὴν ὑψίστην σημασίαν, ἣν ἀποδίδει ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν οικονομικῶν προβλημάτων προεδρεύων αὐτὸς προσωπικῶς τῆς οικονομικῆς ἀμύνης και ἐτόνισεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐκάλυψε τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τῶν τακτικῶν ἐσόδων, ἐξεῖρε δὲ ἀναγκαῖα κεφάλαια πρὸς ἐκτέλεσιν παραγωγικῶν ἔργων ἐκ τῶν ἰδίων χρηματικῶν μέσων τῆς χώρας. Διὰ πιστωτικῶν συνδυασμῶν ἐπέτυχεν τὴν σταθερότητα ἐν τῷ ἔξωτερικῷ τοῦ ἐμπορίου τῆς χώρας.

Ἐπὶ πλέον ὁ κ. Γ. Κοφινᾶς ἐξήρσε τὸν ἐπιδέξιον χειρισμὸν τῆς ταμιακῆς κατανομῆς τῶν δαπανῶν και τὴν ἀνελλιπῆ καταβολὴν μισθῶν, συντάξεων και τῶν λοιπῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, και τὴν σημαντικὴν ἀύξησιν τῶν πιστώσεων, χάριν τῆς ἀνυψώσεως τοῦ πνευματικοῦ και βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Κατέληξε δὲ τὸν λόγον, ὅτι τὰ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα τῆς πολιτικῆς ταύτης ὑπερέβησαν πᾶσαν εὐνοϊκὴν πρόβλεψιν και ὅτι ταῦτα ὀφείλονται εἰς τὴν φιλοπατρίαν και τὴν νομιμοφροσύνην τοῦ λαοῦ και τὴν μεγαλουργὸν πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ.

11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Συνεστήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας θέσις ὑφυπουργοῦ, καταργουμένης τῆς γενικῆς γραμματείας τοῦ Ὑπουργείου.

Εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ὑφυπουργοῦ διορίσθη ὁ μέχρι τοῦδε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας κ. Νικ. Σπέντζας.

Κατ' ἀνακοίνωσιν τῆς Γενικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας, ὁ γενικὸς τιμάρθμος κόστους ζωῆς κατὰ τὸν Ἰανουάριον ἦτο 2172.8, ἐναντι 2167.9 τοῦ προηγουμένου μηνός.

Ἡ σημειωθείσα ὡς ἀνω ἐλαφρὰ ὑψώσις τοῦ γενικοῦ τιμαρίθμου κατὰ 0.20% ὀφείλεται εἰς μικρὰν ἀύξησιν τοῦ εἰδικοῦ τιμαρίθμου διατροφῆς κατὰ 0.40% λόγω ἀνατιμῆσεως εἰδῶν τινῶν τῆς κατηγορίας ταύτης, ὡς ζακχάρεως, βουτύρου, ἐλαίου και κρέατος.

Ἀντιθέτως, ἐσημειώθη πτώσις τῶν τιμῶν εἰς ἄλλα τινὰ εἶδη διατροφῆς, ὡς ἄρτου α' και γ' ποιότητος, μακαρονίων, δρύζης και βακαλάου.

Ἐναντι τοῦ Ἰανουαρίου 1938, ὁ γενικὸς τιμάρθμος τοῦ μηνός Ἰανουαρίου 1939 παρουσιάζει πτώσιν κατὰ 1.80% κατελθὼν ἀπὸ 2212.0 εἰς 2172.0.

Ὁ ἄγγλος συγγραφεὺς κ. Οὐέλλς ἀφίκετο εἰς τὰς Ἀθήνας.

12 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἀρχεται ἡ ἑβδομάς τοῦ Πρασίνου. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐν Ἀθήναις ἐναρξίαν εἰς τὴν πλατείαν Θῶν ἐφύτευσαν δένδρα ἡ Α. Μ. ὁ Βασίλευς ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Μεταξᾶς και ἄλλοι ἐκ τῶν ἐπισήμων.

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἀναχώροιν διὰ Θεσσαλονικὴν ἡ Α. Μ. ὁ Βασίλευς και ὁ κ. Πρωθυπουργός.

16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Οἱ κάτοικοι Θεσσαλονικῆς ἐνθουσιωδῶς ὑποδέχονται τὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασίλεα και τὸν κ. Πρωθυπουργόν. Κατὰ τὴν τελετὴν τῆς θεμελιώσεως τῶν ἐκαὶ πανεπιστημιακῶν κτηρίων ὁ κ. Πρωθυπουργός λέγει πρὸς τοὺς ἄλλοις τὰ ἑξῆς:

«Ἐγεννήθη ἡ ἐλπίς ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονικῆς θὰ ἦτο πλέον προσφορώτερον ἔδαφος και ὡς ἐκ τῆς τοποθεσίας του εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, εἰς τὸ ν' ἀνοίξη τὰς θύρας του εἰς τὰς νέας ἰδέας, εἰς τὰ νέα συστήματα, εἰς

μὴν κάποιαν ἐλευθερωτέραν θεραπείαν τῆς ἐπιστήμης και πλέον ἀνεξάρτητα ἀπὸ παραδόσεις συντηρητικὰς. Καὶ ὁμολογουμένως, ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονικῆς διεκρίθη. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὑπερέβαλε τὸν σκοπὸν του, εἴτε λόγω ὑπερπληρώσεως ἀπὸ νέας ἰδέας, εἴτε λόγω τῆς διαταραχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν εὗρισκετο ἡ ἑλληνικὴ κοινωμία και παρουσίασεν ἐνίοτε ἐξαιρετικῶς φαινόμενα τινὰ, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν καθόλου εὐχάριστα, και δὲν προήγαγον οὔτε τὴν ἑλληνικὴν ἐπιστήμην, οὔτε τὴν ἑλληνικὴν παιδείαν, οὔτε και τὴν διάπλυσιν τῆς νεότητος. Ἀλλὰ αὐτὰ ἄς τὰ περάσωμεν εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀσθενειῶν τῆς πρώτης νεότητος.

Θὰ ἦτο λίαν ὠφέλιμον ἐὰν ἐπήρχετο ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς μὴ μισολογία ἐπαφῆ τῶν δύο Πανεπιστημίων, διότι ἐν τινι μέτρῳ ἡ ὑπερβολικὴ συντηρητικότης δὲν εἶναι ὠφέλιμη, ὅπως ἀφ' ἑτέρου και ἡ ὑπερβολικὴ ὁρμὴ εἰς τὴν ἐμφάνισιν και διακήρυξιν τῶν νέων ἰδεῶν ἴσως νὰ μὴ εἶναι ἡ ἀρμόζουσα. Ἀλλ' ἂν ἤδύνατο νὰ τὰ συνδυάσῃ κανεὶς αὐτὰ τὰ δύο—και γεννᾶται ἡ σκέψις μήπως θὰ ἦτο ὠφέλιμον ἀπὸ ἀπόψεως προόδου και τῆς πανεπιστημιακῆς σπουδῆς και τῆς ἐπιστήμης ἐν γένει νὰ ἐγίνετο ἀνταλλαγὴ καθηγητῶν τῶν δύο Πανεπιστημίων. Αὕτη εἶναι μὴ σκέψις, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν ὠρίμασεν ἀκόμη.

Ἀλλὰ ἔνα χαρακτηριστικὸν τὸ ὁποῖον ἀπέδρασεν εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ πανεπιστημίου τούτου ἦτο ἡ τροπὴ, ἡ ὁποία δύναται κανεὶς νὰ εἴπῃ ἐγένετο μᾶλλον τυχαίως, τοῦ πανεπιστημίου τούτου, εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας κυρίως ἐπιστήμας. Καὶ ναι μὲν περιέχει και τὴν νομικὴν σχολὴν και τὴν φιλοσοφικὴν, αἱ ὁποῖαι εἶναι καθαρῶς θεωρητικαὶ ἐπιστήμαι, ἀλλ' εἴπομεν ὅτι ἔκρεπε νὰ δοθῆ μὴ διέξοδος εἰς ἀντιλήψεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εὗρισκον τὸν δρόμον τῶν εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ πραγματικὰ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς μὴ ἀνάπτυξις ἀκόμη μεγαλύτερα τοῦ πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονικῆς εἰς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν, δηλαδὴ εἰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας ἦτο ἐπιτακτικὴ και ἐπιζόμεν ὅτι θὰ κατωρθωθῆ. Τὸ ἐμπόδιον ἦτο ἡ ἔλλειψις τῶν κτηρίων. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ δοθῆ ἔκτασις εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν εἰλεπον τὰ ἐργαστήρια και αἱ αἰθουσαὶ συλλογῶν και ὅπως τὸ ἀντελήφθημεν, συνωθοῦντο ὅλα αὐτὰ εἰς τὴν ὑπόγειαν τοῦ Πανεπιστημίου; Δὲν ἦτο δυνατόν! Ἐλπίζομεν ὅτι ἀπὸ ἀπόψεως χώρου τώρα πραγματικῶς ἡ ἐπίδοσις εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας θὰ εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερα. Καὶ θὰ εἶναι αὐτὸ ὁ δεύτερος και ἴσως ὁ κυριώτερος λόγος ὑπάρξεως τοῦ πανεπιστημίου Θεσσαλονικῆς.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὀφείλω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης νὰ εὐχαριστήσω τοὺς συμπολίτας ἡμῶν Ἰσραηλίτας, διότι τόσον πρόθυμα συνήρισαν εἰς τὸ νὰ παράσχουν μέρος τῶν νεκροταφείων διὰ τὴν διαυκδύουσιν τῆς οἰκοδομῆσεως τῶν νέων κτηρίων τοῦ πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονικῆς ὑπερβάντες εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν μερικὰς θρησκευτικὰς δυσκολίας. Ὁφείλονται ἐπομένως εἰς αὐτοὺς διὰ τοῦτο ἰδιαίτερα εὐχαρισταί.

Εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν θὰ συντείνῃ και τὸ ὅτι προστέθη ἡ γεωπονικὴ σχολὴ εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονικῆς. Ἡ γεωπονικὴ σχολὴ ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς ἀνωτάτης γεωπονικῆς σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν παρέσχε βεβαίως ὄχι ὀλίγας ὑπηρεσίας. Ἡ ὀρθὴ τοποθεσία τῆς ὅμως δὲν ἦτο ἡ Ἀθήνα. Ἡ θέσις τῆς ἦτο ἐδῶ εἰς τὰς βορείους ἐπαρχίας. Καὶ μολονότι αὕτη ἦ μετὰστασις ἀπὸ τὰς Ἀθήνας εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ὑπὸ μορφήν σχολῆς πλέον ἀνηκούσης εἰς τὸ πανεπιστήμιον Θεσσαλονικῆς συνοδεύεται μὲ ἀρκετὰς ἀνωμαλίας και προσωπικὰς δυσκολίας, διότι και ἡ μετατόπισις τῶν καθηγητῶν δικαιολογημένως τοὺς ἠνώχλησε, ἀλλὰ και ἄλλας ἀνωμαλίας ἐπέφερε και μικρὰν τινὰ καθυστέρησιν εἰς τὴν πρόοδον τῆς σχολῆς ταύτης, μολονότι, λοιπὸν ἐπέφερον ἡ μετὰστασις αὐτὴ ἀνωμαλίας τινὰς, ἐν τούτοις εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Γνωρίζετε ὅλοι σας ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι πραγματικὰ ὠραία. Ἀλλὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ βουνά και αἱ ὀλίγαι πεδιάδες τῆς πλημμυρίζουν πολὺ εὐκόλα. Ἐχρειάσθησαν πραγματικὰ ἔργα γιγαντιαία διὰ νὰ προφυλλάσουν τὰς πεδιάδας αὐτὰς ἀπὸ τὰς καταστροφὰς και ἄλλα ἔργα μεγάλα ἐκτελοῦνται και ἄλλα θὰ ἐκτελεσθοῦν.

Ἡ χώρα μας τὴν ὁποίαν δὲν βυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἄγονον, εἶναι χώρα ἐλάχιστα ἀποδοτικὴ ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῆς. Δι' αὐτὸ ἡ φυλὴ μας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐσκόρπιζεν εἰς τὰ πέριξ. Ἐφευγεν ἀπὸ τὴν κυρίως Ἑλλάδα και ἐπήγαγεν εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου, κατόπιν εἰς τὰς ἀκτὸς τῆς Μεσογαίας, κατόπιν δὲ εἰς τοὺς χρόνους μας, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου διαβίωσι παλλαὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων Ἑλλήνων, εἰς τὴν Αἴγυπτον και ἄλλοι. Ἀπέφευγον τὴν γῆν αὐτὴν, ἡ ὁποία δὲν τοὺς ἀπέβιδεν. Τώρα τὰ πράγματα ἔλλαξαν. Ὁφείλομεν νὰ ζήσωμεν εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ἢ πρέπει νὰ ἀποθάνωμεν. Διότι

και ο κληθυσμός μας κατ' ἔτος αὐξάνει ἀλματωδῶς. Εἶναι βέβαια εὐλογία Θεοῦ ἢ αὐξήσις αὐτῆ, ἀλλὰ γεννᾷ και ἕνα ἀγωνιώδες πρόβλημα. Ἐπομένως, πρέπει νὰ βγάλωμεν ἀπὸ τὰ βάθη αὐτῆς, τὴν τροφήν μας και τὴν εὐημερίαν μας. Πρέπει νὰ τὴν κατασιήσωμεν παραγωγικὴν ἕως εἰς τὰ ἔγκατά της. Καὶ τὰ βουνὰ ἀκόμη πρέπει ν' ἀποδώσουν ὅσον εἶναι δυνατόν περισσότερα.

Ἐπομένως πρέπει νὰ καταβάλωμεν κόπους και θυσίας και νὰ χύσωμεν ἰδρωτὰς καθημερινούς. Κόπους, ὄχι μόνον τῶν ἀγροτῶν, ἀλλὰ και τοῦ κράτους. Τὸ κράτος τὸ ἴδιον πρέπει νὰ θεωρῆ πρῶτον και κύριον προορισμὸν του τὸ νὰ κἀνῃ τὴν ἑλληνικὴν γῆν ν' ἀποδῶσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα. Εἶναι ὠραία ἢ χῶρα μας, δὲν ὑπάρχει καμμια ἀμφιβολία. Καὶ ὁποῖος τὴν γνωρίσῃ δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζῆσῃ εὐκόλῳ εἰς ξένον μέρος, οὔτε ἠμπορεῖ νὰ τὴν λησμονήσῃ ποτέ. Ἀλλὰ χρειάζεται και κόπους μεγάλους και θυσίας μεγάλας διὰ νὰ γίνῃ ἀποδοτικὴ. Εἶναι ὁ ἔρως μας και ὁ σταυρὸς μας ἢ γῆ αὐτῆ ἢ ἑλληνικὴ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας.

Ἐπομένως, ὁ προορισμὸς τῆς γεωπονικῆς σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης εἶναι παμμέγιστος. Εὐρίσκειται δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ὑπὲρ τῆς γῆς και ἑναντίον τῶν δυσχερειῶν της, τὸν ὁποῖον διεξάγομεν και ὁ ὁποῖος θὰ διεξαχθῆ ἀκόμη ἐντονότερος, εὐρίσκειται εἰς τὸ καίριον σημεῖον τοῦ ἀγῶνος, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἐν μέσω δηλαδὴ τῆς Μακεδονίας και τῆς Θράκης, τῶν ἐπαρχιῶν δηλαδὴ τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι και προσφορώτεροι εἶναι ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως. Ἐδῶ εἶναι ὅπου θὰ νικήσωμεν και θὰ ὑποτάξωμεν τὴν γῆν μας, τὴν ὁποῖαν τόσον ἀγαπήσαμεν και τόσον ἀγαπῶμεν.

Ἐπομένως, ὁ προορισμὸς τῆς γεωπονικῆς σχολῆς εἶναι μέγιστος, ὁ δὲ προορισμὸς τῶν καθηγητῶν της εἶναι παμμέγιστος.

17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἐπ' ἀνόδοσ τοῦ Βασιλέως εἰς τὰς Ἀθήνας

18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἀφίξις τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ εἰς Βελιγράδιον.

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς τῆς Γιουγκοσλαβίας τοῦ παρέθηκε γεῦμα. Ἐκ Βελιγραδίου ἀνεχώρησεν διὰ Βουκουρέστιον.

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργοῦ τῆς Ἀγορανομίας ἀπεφασίσθη ὅπως τὰ συσκευαζόμενα ἐν τῇ χῶρᾳ μας εἶδη και τὰ βιομηχανοποιούμενα τοιαῦτα φέρουν ὀνομασίας ἑλληνικὰς ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε ξενικῶν ὀνομάτων. Τὸ μέτρον ἐλήφθη διὰ νὰ μὴ ἐξαπατᾶται τὸ καταναλωτικὸν κοινὸν και ἀγοράζῃ ἑλληνικὰ εἶδη ὡς ξενικὰ και διὰ νὰ προστατευθῆ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία, ἥτις προάγεται ἀλματωδῶς και ὡς ἐκ τούτου θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξάγῃ τὰ προϊόντα της εἰς ἄλλα κράτη.

22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Θάνατος τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ και ἐπιφανοῦς νευρολόγου Μιχαὴλ Κατσαρά.

24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἡ Θεσσαλονίκη και τὸ Κιλκίς ὑποδέχονται διὰ θερμῶν ἐκδηλώσεων τὸν κ. Πρωθυπουργὸν ἐπανακάμψαντα ἐκ Βουκουρεστίου.

25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Φθάνει ἐν Θεσσαλονίκη ὁ Τούρκος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Σαρὰτσογλου, τὸν ὑποδέχεται ὁ Πρωθυπουργὸς κ. Μεταξᾶς.

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐν Θεσσαλονίκη ἐπιθεώρησεν σὺν τοῖς ἄλλοις τὸ Ἰνστιτούτον καλύτερεῦσεως φυτῶν. Ὁ διευθυντῆς τοῦ Ἰνστιτούτου ὠδήγησεν τὸν κ. πρόεδρον εἰς τὸ μουσεῖον και τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἰδρύματος και ἐξήγησεν τὰς προόδους τῶν γενομένων πειραμάτων και τὴν ἐξέλιξιν τῆς διαδόσεως τῶν ποικιλιῶν τοῦ Ἰνστιτούτου. Ὁ κ. διευθυντῆς ἐτόνισεν εἰς τὸν κ. πρόεδρον ὅτι τὰ γενόμενα πειράματα ὑπῆρξαν ἀποτελεσματικὰ, ἐπετεύχθη δὲ ἡ παραγωγή σπόρου σίτου ἀρίστου, ὡστε τὰ 4000 τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων ἐν Ἑλλάδι νὰ σπείρωνται μὲ ποικιλίας σπόρου τοῦ Ἰνστιτούτου. Προσέθηκε δὲ ὅτι, χάρις εἰς τὸν τελευταῖον νόμον τῆς κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς σποροπαραγωγῆς, θὰ ἔχωμεν ἐφέτος μεγαλυτέραν σποροπαραγωγὴν, ἢ ὁποῖα ὑπολογίζεται ὅτι θ' ἀνέλθῃ εἰς 5.500.000 ὀκάδας.

Ὁ κ. πρόεδρος ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον και κατηυθύνθη ἀκολουθῶν εἰς τοὺς ἀγρούς, ὅπου γίνονται αἱ δοκιμαὶ τῶν διαφόρων σποροκαλλιεργειῶν. Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ ἐργάται τοῦ Ἰνστιτούτου, συγκεντρωθέντες ἐχαίρτισαν τὸν κ. πρόεδρον, ὁ ὁποῖος ἐκείθεν κατηυθύνθη εἰς τὸ ἀπέναντι εὐρισκόμενον ἀγρόκτημα τοῦ πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Εἰς τὸ ἀγρόκτημα τοῦ πανεπιστημίου ὁ κ. πρῶθυπουργὸς παρέμεινε περισσότερον τῆς ὥρας. Οἱ καθηγηταὶ τοῦ πανεπιστημίου ὡς και ὁ διευθυντῆς τοῦ ἀγροκτήματος, ὠδήγησαν τὸν κ. πρῶθυπουργὸν εἰς τὰς σημερινὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ ἀγροκτήματος και εἰς τὰς ὑπὸ ἀνεγερσιν τοιαύτας. Ἀκολούθως ὁ κ. Μεταξᾶς μετέβη εἰς τὰ γραφεῖα, ὅπου ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν χαρτῶν και τῶν μελετῶν ἐξήγησεν ἐπισταμένως τὴν μελλοντικὴν ἐξέ-

λίξιν τοῦ ἀγροκτήματος, ὡστε τοῦτο ν' ἀποβῆ χρήσιμον εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς γεωπονίας ν' ἀποτελέσῃ δὲ και βλασινδιὰ τὴν ἰδρυσιν κτηνιατρικῆς σχολῆς.

Οἱ κ. κ. καθηγηταὶ ὡς και οἱ παριστάμενοι ἀρχιτέκτονες, παρουσίασαν εἰς τὸν κ. πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως τὴν ἔκτασιν τοῦ ἀγροκτήματος και τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα δέον νὰ ἐκτελεσθοῦν εἰς αὐτό. Ἐξήγησεν ὅτι διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν προορισμὸν του τὸ ἀγρόκτημα τοῦτο, εἶναι ἀνάγκη νὰ προστατευθῆ ἀπὸ τοὺς χειμάρρους τοῦ Σέδες και ἀπὸ τοὺς χειμάρρους τοῦ Ἀνθεμοῦντος νὰ γίνῃ ἐπίχωσις τῆς σχηματιζομένης λίμνης και ν' ἀνεγερθοῦν τὰ προβλεπόμενα κτίρια. Ὑπολογίζεται ὅτι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τούτων, θ' ἀπαιτηθῆ ποσὸν 90.000.000 δρχ. Ὁ κ. πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως ἐκράτησε λεπτομερῆ σημεῖωσιν και διέταξε νὰ τοῦ παραδοθοῦν ὅλαι αἱ σχετικαὶ μελέται μὲ ἰδιαιτέραν μελέτην διὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς κτηνιατρικῆς σχολῆς, ὡστε νὰ καταστῆ δυνατόν νὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ ἔργα ταῦτα, παρέσχε δὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ πράξῃ πᾶν τὸ δυνατόν διὰ νὰ δλοκληρωθῆ ἡ γεωπονικὴ και κτηνιατρικὴ σχολὴ και ἐτόνισεν, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὴν γεωπονίαν.

26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς ἐνθουσιωδῶς ὑποδέχεται τὸν ἐπα-νελθόντα Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Μεταξᾶν και τὸν Ὑπουργὸν τῆς Τουρκίας κ. Σαρὰτσογλου. Ἡ κυβέρνησις παρέθεσεν γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ ἐπισήμου ξένου. Αἱ ἀνταλλαγεῖσαι προδόσεις ἔχουν ὡς ἐξῆς:

Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς προκίνων εἶπεν:

Ἄγαπητέ συνάδελφε. Ἡ χῶρα αὐτῆ, τὴν ὁποῖαν γνωρίζετε και ἡ ὁποῖα σᾶς γνωρίζει τόσο καλῶς, εἶναι εὐτυχεῖς ὑποδεχομένη ὑμᾶς διὰ πρώτην φοράν ὑπὸ τὴν νεὰν και ὑψηλὴν ἰδιότητά σας τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς τουρκικῆς Δημοκρατίας.

Μὲ τὴν μεγαλυτέραν χαρὰν χαιρετίζομεν ἐν τῷ προσώπῳ σας τὸν πεφωτισμένον ὑπουργὸν τῆς Τουρκίας και ταύτοχρόνως τὸν δεδοκιμασμένον φίλον τῆς Ἑλλάδος.

Εὐαρεστηθῆτε, ἀγαπητέ μου συνάδελφε, νὰ φέρετε ἐπιστρέφων εἰς τὴν χῶραν σας πρὸς τὸ φίλον και σύμμαχον τουρκικὸν ἔθνος τὸν ἀδελφικὸν χαιρετισμὸν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους και ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐγείρω τὸ κύπελλον πρὸς τιμὴν σας και πρὸς τιμὴν τῆς χαριτοβρύτου κυρίας Σουκρῆ Σαρὰτσογλου.

Ὁ κ. Σουκρῆ Σαρὰτσογλου ἀπήντησεν ὡς ἐξῆς:

Ἐἶναι ἀνέκφραστος χαρὰ δ' ἐμὲ τὸ νὰ ἀντιπροσωπεύω σήμερον ἐνταῦθα μίαν χῶραν, ἡ ὁποῖα συνδέεται μὲ τὴν ἰδικὴν σας μὲ δεσμοὺς πλήρους ἐπικοινωνίας, δεσμοὺς τόσο ἰσχυροὺς, ὡστε οιαδήποτε περιπέτεια νὰ μᾶς εὕρῃ πάντοτε ἠνωμένους εἰς τὴν εὐτυχίαν, δικῶς και εἰς τὴν ἐναντιότητα.

Ἡ στενὴ αὐτῆ ἐπικοινωνία εὔρε τὴν ἐκδήλωσιν της εἰς τὴν παλλομένην ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ὑποδοχὴν, τὴν ὁποῖαν ἡ κυβέρνησις και ὁ λαὸς τῆς Ἑλλάδος μᾶς ἐπεφύλαξαν τὴν πρώτην.

Εἰς ὅλους ὅσοι ἔχομεν τὴν εὐτυχίαν νὰ διέλθωμεν μεταξύ σας τὴν σημερινὴν ἡμέραν, ἢ ὑποδοχὴ, ἢ ὁποῖαν μᾶς ἐγένετο ἀφήκεν ἐντόπῳσιν ἀλησμόνητον και θὰ εἶμαι εὐτυχῆς νὰ φέρω εἰς τὸ τουρκικὸν ἔθνος τὸ ἀγγελμα τῶν ἀδελφικῶν αἰσθημάτων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, αἰσθημάτων τῶν ὁποῖων ἡ σημερινὴ ὑποδοχὴ ἀποτελεῖ τόσο εὐγλωττον ἐκδήλωσιν.

Ἐπιτρέψατέ μου, ἀγαπητέ μου πρόεδρε, νὰ ἐγείρω τὸ κύπελλον πρὸς τιμὴν σας και πρὸς τιμὴν τῆς χαριτοβρύτου κυρίας Μεταξᾶ.

Αἱ ἀρχαιρεσίαι τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων και Βιοτεχνῶν ἀνέδειξαν τὸ ἐξῆς προεδρεῖον:

Κ. Πανοῦτσος πρόεδρος, Ι. Τερζάκης, Κ. Δρούλιας, Ἡλ. Γούναρης ἀντιπρόεδροι, Ἡλ. Ἡλιόπουλος γεν. γραμματεὺς, Σ. Σηνίδσογλου ταμίας και Ι. Ζάννος και Π. Μαντζούνης κοσμητορες.

Δι' ἀναστίσεως δὲ τῶν μελῶν τῆς Γενικῆς Γενικῆς συνελεύσεως ἀνεκηρύχθη προτάσει τοῦ κυρίου Ἄρ. Μακρῆ, ὁ κ. Ἄνδρ. Χατζηκυριάκος ἐπίτιμος πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἰσοβίως.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΜΗΝΟΣ

1 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ὁ κ. Ροδζβετ ἐδήλωσεν ὅτι τὰ σύνορα τῶν Ἡν. Πολιτειῶν εὐρίσκονται ἐν Γαλλίᾳ. Εἰς περίπτωσιν πολέμου ἡ Ἀμερικὴ θὰ παράσχῃ

πᾶσαν βοήθειαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν. Αἱ γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἐπιτίθενται σφοδρότατα κατὰ τοῦ κ. Ροθζελτ διὰ τὴν δήλωσιν του ταύτην.—Ἐν Λονδίῳ συνήλθον δύο ὑπουργικὰ συμβούλια, καθ' ἃ ἐξητάσθησαν αἱ ἀποικιακαὶ ἀξιώσεις τῆς Γερμανίας.

2 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἡ Ρωσία ἀνεκάλεσε τὸν ἐν Βουδαπέστη πρεσβευτὴν τῆς καὶ διέκοψε τὰς μετὰ τῆς Οὐγγαρίας διπλωματικὰς σχέσεις τῆς, μετὰ τὴν προσχώρησιν τῆς τελευταίας εἰς τὸ ἀντικουμουνιστικὸν σύμφωνον.—Εἰς τὰς Βουξέλας κατόπιν θυελώδους συζητήσεως εἰς τὴν βελγικὴν Βουλὴν, ἐτραυματίσθη ὁ πρωθυπουργὸς κ. Σπάακ ὑπὸ διαδηλωτῶν.—Ἐπισημῶς ἀνακοινοῦται ὅτι ἐτριπλασιάσθη ἡ ἀγγλικὴ παραγωγή ἀεροπλάνων.—Ἡ Γερμανία ἀνεκοίνωσεν ἐπισημῶς τὴν ἀπόφασιν τῆς ν' ἀξέησιν τὸν ὑποβρύχιον σιτόλον τῆς.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἡ Βουλὴ ἐψήφισε σήμερον εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν τὸ νομοσχέδιον διὰ τοῦ ὁποῦ παρατίθεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ἢ δικαιοδοσία ὅπως ἀξέησιν ἀπὸ 50.000.000 εἰς 75.000.000 λίρας στερλίνας τὰς ἐγγυήσεις διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ βρετανικοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου. Ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν ἐπερώτησιν ὁ ὑπουργὸς τοῦ Ὑπερποντίου Ἐμπορίου κ. Χῶδσον, ἐδήλωσεν ὅτι, ἀφ' ἧς κατατέθη τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον τὸ νομοσχέδιον περὶ ἐγγυήσεων τοῦ κράτους διὰ τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον, ἐσημειώθη ἀξέησις τῶν κεφαλαίων τῶν διατεθειμένων διὰ τὴν ἐξαγωγήν, κατὰ 1.600.000 λίρας.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ὑπουργὸς ἐδήλωσε πρὸς τὴν βουλὴν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον προβαίνει εἰς ἐπιμόνους συστάσεις πρὸς τὰς ἐξαγωγικὰς βιομηχανίας, ὅπως ὀργανωθοῦν εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυνηθοῦν ν' ἀντιμετωπίσουν τὰς νεωτέρας ἀνάγκας τῆς παγκοσμίου ἀγορᾶς.

Κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου ὁ φιλελεύθερος βουλευτὴς Γκίγκσλεϋ Γκρίφιθ εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ἐν τῷ πεδίῳ ὅπου ἰδιαιτέρως παρουσιάζεται εὐκαιρία διὰ τὰ βρετανικὰ κεφάλαια καὶ τὸ παιδίον ταῦτο εἶναι ἡ Κίνα. Εἶναι γνωστὰ αἱ συνθήκαι, ἀφ' ἧς διατελεῖ ἡ Κίνα σήμερον καὶ ὁ ἡρωϊκὸς τρόπος, μετὰ τὸν ὁποῖον ὁ λαὸς οὗτος διατηρεῖ ἐν λειτουργίᾳ τὴν βιομηχανίαν του, παρὰ τὰς ἐχθροπραξίας, Γνωρίζω ἀπὸ αὐθεντικὴν προσωπικότητα, ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖ δυνατότητες ἀναπτύξεως τῶν σιδηροδρομικῶν συγκοινωνιῶν, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατο ἡ βιομηχανία μας νὰ παράσῃ τὴν βοήθειάν τῆς, ἰδίᾳ διὰ τὴν κατασκευὴν σιδηροδρομικῶν γραμμῶν κατευθυνομένων πρὸς δυσμὰς πρὸς τὴν Βερμανίαν.

4 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Παρατείνεται ἡ ὑπὸ τὸν κ. Στογιαντίνοβιτς νοτιοσλαβικὴ κυβέρνησις καὶ ἡ ἐντολὴ σχηματισμοῦ νέας ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Τοβέτκοβιτς. Ἡ Ἀγγλία παρήγγειλε νέα ἀεροπλάνα εἰς Ἡν. Πολιτείας. Ἐν Οὐγγαρίᾳ ἐκηρύχθη ὁ στρατιωτικὸς νόμος. Ἡ ἐπισημὸς Ἰταλικὴ ἐπιθεώρησις «Διεθνεῖς σχέσεις» γράφει ὅτι αἱ δημοκρατίαι πρέπει νὰ προβοῦν εἰς παραχωρήσεις πρὸς τὴν Γερμανίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν. Οἱ Ἰσπανοὶ ἐθνικισταὶ κατέλαβον τὴν Χερόνα.

6 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ὁ κ. Τσάμπερλαιν παρέσχεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων ρητὴν διαβεβαίωσιν πρὸς τὴν Γαλλίαν περὶ στρατιωτικῆς συνεργασίας. Ἐκκαθαρίζεται τὸ καταλανικὸν μέτωπον.

8 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἀντιτίθενται ἀπολύτως εἰς τὴν κατάληψιν τῆς νήσου Μινόρκας ὑπὸ Ἰταλικῶν δυνάμεων.

10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἡ προεδρία τῆς Βαλκανικῆς Συννενοήσεως εἰς τὴν Ρουμανίαν.

Αἱ ἐθνικιστικαὶ δυνάμεις ἔφθασαν εἰς τὰ γαλλικὰ σύνορα, ἀπωθήσασαι κατὰ τὰ τελευταῖα ὑπολείμματα τῶν κυβερνητικῶν. Ἡ νήσος Μινόρκα παραδόθη κατὰ τὸν συνθηκολογήσεως. Ἀγγλικὰ πλοῖα ἐβουβαρδίσθησαν εἰς Βαλένθιαν. Ἐντείνονται αἱ προσπάθειαι τῆς Ἀγγλίας πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν ξένων ἐπιρροῶν ἐξ Ἰσπανίας. Βλαίαι Ἰταλικαὶ ἐπιθέσεις κατὰ τῆς ἀγγλογαλλικῆς στρατιωτικῆς συνεργασίας. Πρόσκλησις δύο ἡλικιῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ μίᾳ ἐν Ἰταλίᾳ πρὸς ἐκγύμνασιν. ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι τῆς διασκέψεως διὰ τὸ παλαιστινιακὸν ἐν Λονδίῳ.

11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἀγγλικὴ διαμαρτυρία διὰ τὸν βομβαρδισμόν τῆς Μινόρκας. Οἱ Ἰάπωνες κατέλαβον τὴν νήσον Χαϊνάν, ἡ ἐνέργεια δὲ αὕτη προκαλεῖ ἀνησυχίας ἐν Γαλλίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Ἡν. Πολιτείας.

Θάνατος τοῦ Πάπα Πίου ΙΑ'. Ὁ θανάτων ἐγεννήθη τὸ 1857 εἰς τὸ Ντέσιο, πλῆστον τοῦ Μιλάνου, ἀπὸ γονεῖς βιομηχάνους. Ἐσπούδασεν εἰς Ντέσιο, Μόνζα καὶ Μιλάνον, βραδύτερον δὲ εἰς τὸ Ἰησουϊτικὸν Κολλέγιον Γκρεγκοριάννα τῆς Ρώμης ὑπὸ τοῦ ὁποῦ καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας, τῆς θεολογίας καὶ τοῦ κανονικοῦ δικαίου. Εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν περιεβλήθη τὸ ἱερατικὸν ἔνδυμα

χειροτονηθεὶς ἱερεὺς τὸ 1879. Ἀπὸ τοῦ 1882—1898 διετέλεσε καθηγητὴς εἰς τὴν ἱερατικὴν σχολὴν τοῦ Μιλάνου. Κατὰ τὸ 1907 διορίσθη βιβλιοθηκᾶριος τῆς ἐν Μιλάνῳ Ἀμβροσιανῆς βιβλιοθήκης, εἰς τὴν ὁποίαν παρέμεινεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, γενόμενος καὶ διευθυντὴς αὐτῆς καὶ ἐπιμεληθεὶς ὡς τοιοῦτος τῆς ἐκδόσεως πολλῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραμμάτων. Κατὰ τὸ διάστημα ταῦτο ἐξηκολούθει τὰς ἀλμπινιστικὰς του ἀναβάσεις, ἔγινε γνωστὸς εἰς τὴν Εὐρώπην ὡς εἰς τῶν διασημοτέρων ἀλμπινιστῶν καὶ ἔγραψε πλείστας γλαφυρὰς περιγραφὰς τῶν ἀναβάσεων του («Νυκτερινὴ ἐκδρομὴ εἰς τὸν Βεζούβιον» 1899, «Ἀλμπινιστικαὶ σημειώσεις» 1923 κτλ.). Κατὰ τὸ 1911 ἐκλήθη εἰς Ρώμην ὡς ἐπιμελητὴς τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ, τῆς ὁποίας ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν κατὰ τὸ 1914. Κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος ἀπενεμήθη εἰς αὐτὸν τὸ ὄφικιον τοῦ Ἀποστολικοῦ Πρωτονοταρίου. Ὁ τότε πάπας Βενέδικτος ΙΕ' μετὰ τοῦ ὁποῦ συνεδέετο στενῶς ὁ αἰδεσιμώτατος ράττι διότι ὑπῆρξαν συμμαθηταί, τὸν ἐχρησιμοποίησε κατὰ τὸ 1918 ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ εἰς Πολωνίαν, Λιθουανίαν καὶ Φιλανδίαν, ὅπου καὶ εἰστάθη τελεσφόρως ὑπὲρ τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ 1919 διορίσθη νούντιος εἰς Βαρσοβίαν, ὀλίγον δὲ βραδύτερον ὡνομάσθη τιτουλάριος ἀρχιεπίσκοπος Ναυπάκτου (1919) καὶ Ἀθῶνων (1921). Κατὰ τὸ 1921 διορίσθη καρδινάλιος καὶ ἀρχιεπίσκοπος Μιλάνου, ὅπου καὶ ἴδρυσε τὸ πρῶτον ἐν Ἰταλίᾳ καθολικὸν πανεπιστήμιον. Τὴν 27ην Φεβρουαρίου 1922 ἐξελέγη πάπας, ὡς διάδοχος τοῦ Βενεδίκτου ΙΕ', λαβὼν τὸ ὄνομα Πίος ΙΑ' καὶ μετὰ ἐξαήμερον ἐυτέφη ὡς τοιοῦτος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Πέτρου.

Ἐνεκαίνισσε τὴν θρῶσιν του διὰ τῆς ἐμφανισέως του ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ὅπως εὐλογῆσιν τὸν λαὸν τῆς Ρώμης, ἡ πρᾶξις δὲ αὕτη ἐθεωρήθη ὡς τολμηρὰ χειρονομία συνδιαλλαγῆς τοῦ Βατικανοῦ μετὰ τοῦ Ἰταλικοῦ κράτους, δεδομένου ὅτι οἱ Πάπαι ἀπὸ τοῦ 1870, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς καταλήψεως τῆς Ρώμης ἀπὸ τῶν Ἰταλῶν, ἀπέφευγον τὴν συμβολικὴν ταύτην δημοσίαν ἐμφάνισιν των. Χάρις εἰς τὴν ἐκατέρωθεν συνδιαλλακτικὴν πολιτικὴν ἐπέτειύθη ἡ σύναψις Κονκορδάτου μεταξὺ Πάπα καὶ Ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ νὰ ἐπικυρωθοῦν τὴν 7ην Ἰουνίου 1922 αἱ συνθήκαι τοῦ Λατερανοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἐτέθη τέρμα εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1870 κρατοῦσαν εἰς τὰς σχέσεις Ἰταλικοῦ κράτους—Βατικανοῦ ἐκρυθμὸν κατάστασιν, καὶ νὰ παύσῃ ὁ Πάπας νὰ θεωρεῖται ὡς «αἰχμάλωτος τοῦ Ἰταλικοῦ ἑτέμματος ἐν τῷ Βατικανῷ». Ἀπὸ τῆς 11ης Φεβρουαρίου 1929 ὁ μεταστάς ἀνεγνωρίσθη κυρίαρχος τῆς πόλεως τοῦ Βατικανοῦ, τὴν 50ὴν δὲ ἐπέτειον ἀπὸ τῆς χειροτονίας του εἰς ἱερέα ὁ Πίος ὁ Πίος ἐγκατέλειψε διὰ πρώτην φοράν τὸ Βατικανὸν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἀνεγνωρίσθη ἡ πολιτικὴ κυριαρχία τοῦ Πάπα Ὀλίγον ἔπειτα ἐπισκέφθη τὸν Πάπαν διὰ πρώτην φοράν τὸ βασιλικὸν ζεῦγος τῆς Ἰταλίας καὶ κατὰ τὸ 1932 ὁ πρωθυπουργὸς κ. Μουσσολίνι, οὕτω δὲ ἀπεκατεστάθησαν ἐγκάρδιοι σχέσεις μεταξὺ τῆς ἐν Ρώμῃ κοσμικῆς καὶ πνευματικῆς ἐξουσίας, τὰς ὁποίας μόνον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διετάραξαν μέτρα τινὰ τοῦ Φασισμού, ἀφορῶντα τὰς καθολικὰς ὀργανώσεις καὶ σχολεῖα. Ὁ Πίος ΙΑ' ἤσκησε καὶ ἔξω τῆς Ἰταλίας τὴν συνδιαλλακτικὴν πολιτικὴν του, ἐνδιαφερθεὶς μεγάλως διὰ τὴν συνδιαλλαγὴν τῶν Ἐκκλησιῶν, καθῶς καὶ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου προκυψασῶν κοινωνικῶν δυσχερειῶν. Εἰργάσθη ἐπίσης διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς δικαιοδοσίας τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐνδιαφερθεὶς ἰδιαιτέρως διὰ τὸν προσεταιρισμὸν τῶν ἐκ τοῦ πολέμου δοκιμασθέντων λαῶν τῆς Ἐγγύς Ἀνατολῆς πρὸς τοῦτο δὲ ἐνίσχυσε σημαντικῶς τοὺς Οὐνίτας, ἴδρυσεν ἐν Ρώμῃ ἰδιαιτέρον Ἀνατολικὸν Ἰνστιτούτον καὶ ἰδιαιτέραν ἔδραν πρὸς μελέτην τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Λουβαίνης. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ Πίος ΙΑ' ἐπέδειξεν ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ἐκδηλωθέντα εἰς διαφόρους χώρας καὶ ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ ἀντιθηρησκευτικὰ κινήματα τὰ ὁποῖα καὶ κατεδίκασεν, οὕτω δὲ ἐδημιουργήθησαν σοβαρὰ δυσχερεῖαι διὰ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὰς χώρας ταύτας. Ὁ ἀποδημήσας εἰς Κύριον παντὶ φεῖ διεκρίθη καὶ ὡς συγγραφεὺς ἱστορικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἔργων ἐκ τῶν ὁποίων μνημονεύομεν τὰ: «Ἡ Ἀμβροσιανὴ Ἐκκλησία» (1896), «42 πρωτότυποι ἐπιστολαὶ τοῦ Πίου Β'» (1903), «Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν γραφικῶν τεχνῶν τοῦ Μιλάνου» (1912) κτλ.

11 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Αἱ κυβερνήσεις Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας προέβησαν εἰς διάβημα εἰς Τόκιο διὰ τὴν κατάληψιν τῆς νήσου Χαϊνάν.—Τόσον αἱ γαλλικαί, ὅσον καὶ ἰταλικαὶ ἐφημερίδες συσχετίζουσιν τὴν κατάληψιν τῆς Χαϊνάν μετὰ τὴν ἐν Εὐρώπῃ κατάστασιν.—Ἡ Ἰσπανικὴ κυβέρνησις συνελθοῦσα εἰς Βαλένθιαν ἀπεφάσισε τὴν συνέχισιν τοῦ ἀγῶνος.—Ἀγγλικὸν πλοῖον ἐβουβαρδίσθη εἰς τὸν λιμένα τῆς Βαλένθιας.—Ἰαπωνικὰ ἀεροπλάνα ἐπέταξαν ὑπὲρ τὴν ἀμερικανικὴν νήσον Γκούαμ.

14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Τὸ γαλλικὸν ὕπουργικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν μὴ ἄμεσον ἀναγνώρισιν τῆς κυβερνήσεως τοῦ στρατηγοῦ Φράγκο.—Ὁ λόρδος Πέρθ διεμαρτυρήθη διὰ τὴν ἀβησιν τῶν ἐν Τύνιδι Ἰταλικῶν δυνάμεων.—Ἐκηδεύθη ὁ Πάπας Πίος ΙΑ΄.—Ἐπεδόθη εἰς Τόκιο ἀγγλικὸν διάβημα διὰ τὴν κατάληψιν τῆς νήσου Χαϊνάν.

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ὁ κ. Μπερὰρ ἀναχωρεῖ διὰ Μπούργος ἐπὶ ἐπισήμῳ ἀποστολῇ ἰσοδυναμοῦσα πρὸς ἀντὶ φάκτο ἀναγνώρισιν τοῦ Φράγκο. Ὁ σέρ Τζῶν Σάϊμον ἀνεκοίνωσε κολοσιαίαν ἀβησιν τῶν ἐξοπλιστικῶν δαπανῶν τῆς Μ. Βρετανίας.—Ἡ συγκέντρωσις Ἰταλικῶν στρατευμάτων εἰς Λιβύην προκαλεῖ ἀνησυχίας.—Ἀγγέλλονται ἀντιἰταλικοὶ ἐκδηλώσεις εἰς Τύνιδα καὶ Αἰάκειον.

16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἐπίσημος Ἰταλικὴ ἀνακοίνωσις καθορίζει ὅτι τὰ ἐν Ἰσπανίᾳ Ἰταλικά στρατεύματα θὰ ἀποσυρθοῦν ὅταν τὸ θελήσῃ ὁ στρατηγὸς Φράγκο.—Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἀποστέλλουν ναυτικὰς μονάδας ἐκ Γιβραλτάρ, κατὰ πάσης ἐνδεχομένης Ἰταλικῆς κινήσεως.—Ἡ ἀμερικανικὴ μοῖρα τῆς Μεσογείου κατέπλευσε εἰς Κορσικὴν. Ἡ ἀναγγελία τοῦ νέου ἀγγλικοῦ ἐξοπλιστικοῦ προγράμματος προεκάλεσε νευρικότητα ἐν Γερμανίᾳ.—Ὁ πρόεδρος κ. Ἀθάνᾶ ὑπέβαλε πρὸς τὸν Φράγκο προτάσεις εἰρήνης.

17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἀτομὸν τι, δις νοσηλευθὲν εἰς φρενοκομεῖον, ἐπυροβόλησε ἕνα φρουρὸν τῆς κατοικίας τοῦ κ. Μουσσολίνι. Διαιφεύδεται ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀποπειρᾶς ἐναντίον τοῦ Ἡτοῦσε.—Ὁ στρατηγὸς Φράγκο ἀπέρριψε τὰς προτάσεις τῶν κυβερνητικῶν περὶ τερματισμοῦ τοῦ πολέμου ὑπὸ ὄρους.

20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Ἐν Βουκουρεστίῳ ἀρχονται αἱ ἐργασίαι τοῦ Συμβουλίου τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως.

21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Τὸ μόνιμον Συμβούλιον τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως ἀπεφάσισεν τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Στρατηγοῦ Φράγκο.

Τὸ κείμενον τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ ἐν ἐπισήμῳ γεύματι δηλώσεων τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Μεταξᾶ ἀπευθυνομένου πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρουμανίας ἔχει οὕτω :

«Μᾶς συγκινοῦν ἰδιαιτέρως αἱ τόσον εὐγενικοὶ λόγοι, ποῦ εἶπατε πρὸ ὀλίγου, καὶ διὰ τοὺς ὁποίους σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμότερα. Συνεκίνησεν ἰδιαιτέρως τοὺς συναδέλφους καὶ ἐμὲ ἡ τόσον θερμὴ ὑποδοχὴ, τὴν ὅποια ἔρχεται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ἀπαξ ἔτι τὴν παροιμιώδη ρουμανικὴν φιλοξενίαν. Εἴμεθα τόσον περισσώτερον συγκεκινημένοι καθ' ὅσον αἱ πρὸς ἡμᾶς ἐκδηλώσεις συμπαθείας ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς μας εἰς τὴν ὠραίαν πρωτεύουσάν σας, ἀπευθύνοντα καὶ πρὸς τὰς χώρας μας, τὰς ὁποίας ἐνώνουν μετὰ τὴν Ρουμανίαν δεσμοὶ ἀδιάλυτοι.

Ἐπιτρέψατέ μου νὰ ἐκφράσω ἕκ μέρους ὅλων τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην μας. Θὰ ἤθελα ἀκόμη νὰ ὑπογραμμίσω τὸν ζωηρότατον θαυμασμόν μας διὰ τὰς τόσον σημαντικὰς προόδους, τὰς ἐπιτελεσθεῖσας ὑπὸ τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ, εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς δράσεως, ὑπὸ τὴν γεναιόφρονα ὠθησιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Καρόλου, ὅστις ὀδηγεῖ ἀποφασιστικῶς τὴν φίλην καὶ σύμμαχον Ρουμανίαν πρὸς τὰ μεγάλα πεπρωμένα της. Πιστεύσατε, κύριε ὑπουργέ, ὅτι κανεὶς ἄλλος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χαίρῃ διὰ τοῦτο, περισσώτερον ἀπὸ ἡμᾶς.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς τελευταίας συγκεντρώσεώς μας, ἕνα θλιβερόν γεγὸς νὸς μᾶς ἐλύπησεν ὅλους μας βαθύτατα καὶ μετὰ ζωηροτάτην συγκίνησιν συνεμερίσθημεν ὅλοι τὸ ἔθνικόν πένθος τὸ ὁποῖον τόσον σκληρῶς ἐπληξεν τὴν φίλην καὶ σύμμαχον Τουρκίαν. Ἀναπολοῦντες τὴν μεγάλην φυσιογνωμίαν τοῦ Κεμάλ Ἀτᾶ τούρκ, τιμῶμεν τὴν μνήμην τοῦ ἐξόχου τούτου ἀρχηγοῦ ὅστις ὑπῆρξεν εἰς ἕκ τῶν κυριωτέρων δημιουργῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως Ἐπίστευσε πράγματι εἰς αὐτὴν ὀλοψύχως, μετὰ τὴν εὐγενεστέρην εἰλικρίνειαν.

Αἱ σημεριναὶ περιστάσεις, κύριε, δίδουν εἰς τὴν συγκέντρωσίν μας τὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν ἀξίαν της καὶ ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ παρέχει ἀμορμὴν εἰς νέαν πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀναλλοιώτου φιλίας μας, τὴν ὅποیان ὑπογραμίζει ἔτι μᾶλλον ἡ προαγωγὴ τῶν πρεσβειῶν ἐκάστης τῶν χωρῶν μας εἰς τὰς πρωτεύουσας τῶν τριῶν ἄλλων χωρῶν εἰς πρεσβείας πρώτης τάξεως.

Ἡ συνάντησίς μας ἐπισφραγίζει ἀπαξ ἔτι τὴν στενὴν μας ἔνωσιν, τὴν στηριζομένην ἐπὶ τῆς ταυτότητος τῶν συμφερόντων μας, τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς βαθείας προσηλώσεώς μας εἰς τὸ ἰδεῶδες τῆς εἰρήνης. Εἶναι τάχα ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις δὲν ἀποβλέπει εἰς κανένα ἀπολύτως ἐπιθετικὸν σκοπὸν, ὅτι εἶναι ἀνοικτὴ εἰς ὅλας τὰς καλὰς θελήσεις, εἰς κάθε εἰλικρινῆ συνεργασίαν καὶ ὅτι ἐμπνεόμενα ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς διατηρήσεως σχέσεων ἐμπιστοσύνης μετὰ ὅλους τοὺς γείτονάς των, τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν κράτη, δὲν ἀποβλέπουν παρὰ εἰς τὴν εἰρήνην, μίαν εἰρήνην βραχίζομένην ἐπὶ τῆς

ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀμοιβαίου σεβασμοῦ, τῆς ἐλευθερίας ὅλων καὶ ἐνὸς ἐκάστου.

Ἄν ἐροῦμεθα νὰ διαπραγματευθῶμεν ἢ νὰ ὑπογράψωμεν νέας συμφωνίας, διότι δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ ἐισχυθῶμεν ἐκείνας, αἵτινες μᾶς συνδέουν τὸσον στενῶς. Ποῖος δεσμός, πράγματι, θὰ ἠδύνατο νὰ εἶνε στενώτερος ἀπὸ ἐκεῖνον, ὅστις ἐνώνει τὰ τέσσαρα κράτη ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ των ὅπως διατηρήσουν τὰ ἔθνικά των ἑδάφη καὶ τὰ ἀνεκαραβλαστον τῶν συνόρων των, τὰ ὅποια ἡ θυσία τῶν νεκρῶν καθήγαγε καὶ καθώρισε κατὰ τρόπον ἀναλλοίωτον εἰς τὸ διηνεκές; Ποία νέα συμμαχία θὰ ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἰσχυρωτέραν καὶ νομιμωτέραν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν εὐημερίαν τῶν λαῶν των;

Συνήλθομεν ἐνταῦθα διὰ τὰ ὑπογραμμίσωμεν τὴν στενὴν ἀλληλεγγύην μας καὶ διὰ νὰ διακηρύξωμεν ὅτι, πιστοὶ πάντοτε εἰς τὴν πολιτικὴν μας, θὰ ἐξακολουθήσωμεν ἐξυπηρετοῦντες νομιμοφρόνως τὴν γενικὴν εἰρήνην, ἐμμένοντες εἰς τὴν συμπάθειαν, τὴν ὅποیان ἀπὸ πενταετίας ἀπὸ κοινοῦ ἐπιδιώκομεν καὶ ἥτις εὐρίσκει τὴν καλλιτέραν τῆς ἐκδήλωσιν εἰς τὸ πρόσφατον σύμφωνον τῆς Θεσσαλονίκης, τὸ ὁποῖον κατόπιν ἐλευθέρας διαπραγματεύσεως συνήφθη μετὰ τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως καὶ τῆς Βουλγαρίας.

Ἡ συμφωνία αὕτη ἀποτελεῖ τὸ εὐτυχὲς τέρμα διαπραγματεύσεων ἐμπνεόμενων ἀπὸ ἀμοιβαίαν καλὴν θέλησιν διὰ τὴν δημιουργίαν ἀτμοσφαιρᾶς ὑφέσεως καὶ συνεννοήσεως, ἐπιτρεπούσης, μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν πληροῦς ἰσότητος μετὰ τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως καὶ τῆς Βουλγαρίας, τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐγκαρδιωτέρων σχέσεων. Ὡς ἐνδειξίς τῆς ἐμπιστοσύνης ἥτις χαρακτηρίζει τὰς σχέσεις μετὰ τῶν ὑπευθύνων πολιτικῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως καὶ τῆς Βουλγαρίας, τὸ σύμφωνον τῆς Θεσσαλονίκης σημειώνει ἱστορικὸν σταθμὸν εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῶν σχέσεων των καὶ δικαιολογεῖ τὴν ἐλπίδα ἐνὸς καλλιτέρου μέλλοντος, τὸ ὁποῖον τόσον θερμῶς ποθοῦν οἱ λαοὶ μας.

Ὅτι, ἐνώπιον τῶν σοβαρῶν δυσχερειῶν, αἵτινες κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν ἀπασχολοῦν τόσον ζωηρῶς τὰ πνεύματα, ἐνώπιον τῆς ἀβεβαιότητος τῆς αὐριον, ἐντὸς τῆς ὁποίας ζῆ ὁ κόσμος, ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις παρέχει ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων της οὐσιαστικὴν συμβολὴν εἰς τὰς προσπάθειας, τὰς καταβαλλόμενας διὰ τὴν διατήρησιν καὶ τὴν σταθεροποίησιν τῆς εἰρήνης. Ἄς εὐχηθῶμεν ἐκ βάθους καρδίας νὰ ἐπιτύχουν αἱ εὐγενεῖς αὗται προσπάθειαι. Εἴθε νὰ τὰς ὑποβοηθῆσῃ ἡ ἐπιθυμία τῆς εἰρήνης, ἡ ἐμπυχνόουσα βλούς τοὺς λαοὺς, διὰ νὰ ἐπανεέλθῃ ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ νὰ διαδεχθῶν τὴν ἀγωνίαν, ἡ ὁποία σφίλγει σήμερον ὅλας τὰς καρδίας, ὁ κατευνασμός καὶ ἡ γαλήνη, διὰ νὰ ἀνατελεῖ τέλος ἡ αὐγὴ μᾶς μακρῶς περιόδου εἰρήνης.

Μὲ τὰ αἰσθήματα αὐτὰ ὑψῶνω τὸ κύπελλον ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς προοπτικῆς εὐτυχίας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ρουμανίας Καρόλου, ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ εὐγενοῦς, φίλου καὶ συμμάχου ρουμανικοῦ ἔθνους, ὑπὲρ τῆς ὑγείας σας, κύριε ὑπουργέ, καὶ ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῆς κυρίας Γκαφένκο».

22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ. Τὸ ἐπίσημον ἀνακοινωθὲν τοῦ Συμβουλίου τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ Μόνιμον Συμβούλιον τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως, συνήλθεν ἐν Βουκουρεστίῳ τὴν 20ῆν, 21ην καὶ 22αν Φεβρουαρίου 1939, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τῆς Α. Ε. τοῦ κ. Γκαφένκο ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρουμανίας. Ἡ Ἑλλάς ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ κ. Μεταξᾶ, πρωθυπουργοῦ καὶ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἡ Τουρκία ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ κ. Σιράτσογλου, ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ ἡ Νοτιοσλαβία ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ κ. Τσιντζάρ Μάρκοβιτς, ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Τὰ μέλη τοῦ Μόνιμου Συμβουλίου ἐξήτασαν τὰς διαφόρους ἀπόψεις τῆς παρουσίας διεθνῶς καταστάσεως καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἀπόψεων των λεπτομερῶς ἐπὶ τῶν ζητημάτων, τὰ ὅποια ἀφοροῦν ἰδιαιτέρως τὰ συμφέροντα τῶν κρατῶν τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως. Τὰ μέλη τοῦ Μόνιμου Συμβουλίου ὁμοθυμῶς διεπίστωσαν ὅτι ἀντιμετωπίζουσ μετὰ πλήρη ταυτότητα ἀντιλήψεων τὴν πολιτικὴν, τὴν ὅποیان ἀκολουθεῖ ἡ Βαλκανικὴ Συνεννόησις, βάθως ἀφωσιωμένη εἰς τὸ ἰδεῶδες τῆς εἰρήνης, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπαυσε νὰ τὴν ἐμπνέῃ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της.

Τὸ Μόνιμον Συμβούλιον διαπιστοῖ ἐκ νέου τὴν ἀλληλεγγύην, ἡ ὁποία ἐνώνει τὰ μέλη τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως καὶ ὑπογραμμίζει τὴν ὁμόθυμον θέλησιν των νὰ συνεχίσουν τὰς προσπάθειας των ὑπὸ τὸ ἴδιον πνεῦμα. Ἐν προκειμένῳ τὸ συμβούλιον ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσῃ τὴν χαρὰν του διὰ τὴν συμφωνίαν, τὴν συναφθεῖσαν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὴν 31ην Ἰουλίου τοῦ 1938.

Κατὰ τὸν ἐνεργηθέντα ἐλεγχὸν διεπιστώθη συμφωνία μεταξὺ τῶν κυρίων καὶ βοηθητικῶν βιβλίων καὶ διὰ αὐτοῖς ἐγγραφαὶ βασίζονται ἐπὶ πλήρων δικαιολογητικῶν στοιχείων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ καθήκον τῆς νὰ ἐκφράσῃ τὴν κλήρην ἱκανοποίησιν τῆς διὰ τὴν τάξιν καὶ τὴν μεθοδικότητα τῆς τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ἧς προφανῶς ὀφείλεται εἰς τὴν ἀγρυπνίαν παρακολούθησιν καὶ τὰς κατευθύνσεις τῆς Διευθύνσεως καὶ τὴν ἀριάν κατάρτισιν καὶ τὴν μετ' ἀφοσιώσεως ἐργασίαν τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Λογιστηρίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων.

Ἡ ἔκθεσις ἀναφέρει ἐπίσης δι: «ἐτηρήθησαν οἱ ὅροι τῆς διαθήκης τοῦ Διαβιβίου σχετικῶς μετὰ τὴν διάθεσιν τοῦ κεφαλαίου, δοθέντος ὅτι ἡ ἀξία τοῦ ἐναπομένου ὑπολοίτου χρεωγράφων τῆς Σχολῆς ἀνέρχεται εἰς δραχ. 64.140.401.15 ἔναντι συνολικοῦ κεφαλαίου ἐκ κληρονομίας Σιβιτανίδου δραχμ. 99.608.148.25 καὶ ἐπομένως ἡ ἀξία τῶν χρεωγράφων εἶναι ἀνωτέρα τοῦ ἡμίσεος τοῦ ἐκ κληρονομίας Κεφαλαίου».

ὑπὸ τῆς φάλαγγος τῆς Σχολῆς (34ης φάλαγγος τῆς Ε.Ο.Ν) συνέστη Σχολεῖον πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν κατωτέρων βαθμοφόρων.

Ἡ λειτουργία τοῦ Σχολείου ἤρξατο τὴν 9ην Φεβρουαρίου ε. ε. διὰ τελετῆς εἰς ἣν παρέστησαν ὁ Διευθυντὴς τῆς Σιβιτανίδου κ. Α. Ἡλιάδης καὶ ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς.

Τὴν ἐναρξιν τῶν μαθημάτων ἐκήρυξεν ὁ Ὑποδιοικητὴς τῆς Φάλαγγος κ. Κ. Πίτσιος

Τὸ ἐναρκτήριον μάθημα ἐδίδαξεν ὁ καθηγητὴς κ. Γ. Παπαδάκος ὁμιλήσας περὶ τῆς ἐννοίας τῆς Πατρίδος. Ἡ τελετὴ ἐληξεν ὑπὸ ἐνθουσιώδεις ἐπευφημίας τῶν παρισταμένων, μετὰ τοὺς ὕμνους τῆς Νευλαίας, τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῶν Ἑθνικῶν Ὑμνων τοὺς ὁποίους ἐψάλαν οἱ ὑποψήφιοι βαθμοφόροι.

Τὴν 17ην Φεβρουαρίου ἐν τῇ μεγάλῃ αἴθρῃ τῆς Σχολῆς ὀργανώθη χορὸς τῆς πρωτοβουλίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Μαθητικῆς Κοινότητος καὶ τῇ ἐπιβλέψει τῆς πρὸς τοῦτο συσταθείσης ἐπιτροπῆς παρ' ὑπαλλήλων τῆς Σχολῆς.

Τὰ εἰσπραχθέντα χρήματα διετέθησαν ὑπὲρ τῆς Μαθητικῆς Κοινότητος. Εἰς τὸν χορὸν παρέστη ὁ Διευθυντὴς ὡς καὶ ἅπαν σχεδὸν τὸ προσωπικὸν τῆς Σχολῆς.

Ὁσαύτως καὶ κατὰ τὴν 19ην Φεβρουαρίου ἐδόθη εἰς τὴν Σχολὴν χορὸς ὑπὸ τῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ συλλόγου αὐτῶν.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΤΣΑΡΑΣ

Εἶναι γενικὸν τὸ ἄλγος ὑπερ ἐπροξένησεν ὁ θάνατός του. Ἡ ἀξία του ἐν Ἑλλάδι εἶχε γίνῃ αἰσθητὴ ἀφ' ἧς ὁ Κατσαρᾶς ἐγκαταστάθη ἐνταῦθα ἐλθὼν τότε ἐκ Πορισίων ἐνθα εἶχε διακριθεὶ ὡς μαθητὴς τοῦ μεγάλου φρενιάτρου Σαρκοῦ τοῦ ὁποίου ἦτο καὶ φίλος. Ὁ Χαρίλαος Τρικούπης ὡς Πρωθυπουργὸς δι' εἰδικῶν νόμων ἐτοποθέτησεν τὸν Κατσαρᾶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ὡς καθηγητὴν, καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπέκτησεν ἔκτοτε ἐν τῇ προσώπῳ τοῦ Κατσαρᾶ ἐπίσημον ἡγέτην τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως τῶν φρενιτῶν νόσων. Τῆς ἐπιστημονικῆς τοῦ ἀξίας κυριώτερον στοιχεῖον ἦτο, τὸ ταλάντο του τὸ διαγνωστικόν, καὶ αὐτὴ του ἡ ἰδιοφυΐα ἠύξησεν τὴν φήμην του ἀνὰ τὸ πανελλήνιον, φήμην τὴν ὁποίαν καθίσταν συμπαθῆ τὰ τόσα ἄλλα προτερήματά του ἢ εὐπροσηγαρία του, ἡ δρόσος τοῦ πνεύματός του, ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς φίλους του, ἡ πάντοτε εὐχάριστος συναναστροφή του, χαρακτηριστικὰ πάντα ταῦτα τῆς ψυχικῶς καὶ σωματικῶς ὡραίας φυσιογνωμίας τοῦ Κατσαρᾶ.

Ἡ μνήμη του θὰ μείνῃ ἀνεξίτηλος καὶ εἰς τοὺς ἐπιστήμονας καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν. Ἡ ἀθηναϊκὴ γῆ ἐκάλυπεν μίαν ἀξίαν τὴν ὁποίαν ἐπὶ τόσας δεκαετηρίδας οἱ Ἀθηναῖοι ἐσυνήθησαν νὰ σέβονται καὶ νὰ ἀγαποῦν. Τὸ αἶσθημα δὲ αὐτὸ τῆς γενικῆς ἀναγνωρίσεως τῶν χαρισμάτων τοῦ Κατσαρᾶ, ὅπερ ἀρκετὰ ἐξεδηλώθη περὶ τὸν πολὺ κλαυστον νεκρὸν του, ἅς ἀποτελέσῃ τὴν καλητέραν παρηγορίαν διὰ τοὺς οικεῖους του.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΒΙΒΑΙΟΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ Α. Α. ΠΑΛΛΗ

Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν τὴν ἐπιδοσιν νέου ἔργου τοῦ κ. Α. Α. Πάλλη, φέροντος τὴν ἐπιγραφήν «Γιὰ νὰ Γνωρίσουμε καλῆτερα τὴν Ἀγγλίαν καὶ τοὺς Ἀγγλοὺς».

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Α. Α. Πάλλη, ἔχει τὰ ἑξῆς κεφάλαια: 1ον) Ὁ Βρεταννικὸς λαός. 2ον) Τὸ πολίτευμα καὶ ἡ διοίκησις. 3ον) Ἡ Βρεταννικὴ Αὐτοκρατορία. 4ον) Ἡ Βρεταννικὴ κατοχὴ τῶν Ἰνδιῶν. 5ον) Ἡ Ἀγγλικὴ γλῶσσα καὶ ἡ φιλολογία. 6ον) Ἡ ἐπίδρασις τῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν ἀγγλικὴν γλῶσσαν.

Ἀπὸ τὸ πρῶτον κεφάλαιον τὸ περὶ τοῦ Βρεταννικοῦ λαοῦ ἀποσπῶμεν τὸ κάτωθι μέρος: «Τὸν παλιὸ καιρὸ, πρὶν διακόσια χρόνια, εὗρισκε κανεὶς καὶ στὴν Ἀγγλίαν χωρικοὺς—εἶταν οἱ λεγόμενοι γεωμεν. Ἡ τάξη αὐτὴ ἀρχισε νὰ χάνεται ἀπὸ τὴς ἀρχῆς τοῦ 18ου αἰῶνα καὶ ὕστερα.

Τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη ἡ ἀριστοκρατία, πολιτικὰ παντοδύναμη, κατόρθωσε μετὰ νομοθετικὰ μέσα νὰ βόλη χερεὶ σ' ὅλους τοὺς κοινὸχρηστους τόπους, ἰδιαίτερα στὰ λιβάδια. Ἡ ἀσυνείδητη αὐτὴ πολιτικὴ, ποῦ σήμερα καταδικάζεται ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἀγγλοὺς δημοσιολόγους, γιὰ τὸ ἀποτέλεσμα εἶταν νὰ στερῆσῃ τὴν Ἀγγλίαν ἀπὸ ἕνα ἐξαιρετικὸν πολιτικὸν στοιχεῖον προκάλεσε τὸν οἰκονομικὸν ξημερὸν τῆς ἀγροτικῆς τάξης. Ἔτσι δὲν ἀρχισε, πρὸς τὸ τέλος τοῦ 18ου αἰῶνα, ἡ ἐντατικὴ ἐκμετάλλεψις τῶν ἀνθρακωρυχείων καὶ ἀργότερα ἡ μεγάλη ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀρχότες ἀφίστανε τὴν ὑπαίθρου καὶ τράβηξαν εἰς βιομηχανικὰς περιφέρειας καὶ στὰ ἀστικά κέντρα.

Ἀπὸ τότε γίνανε μερικὲς προσπάθειες, μάλιστα στὸ τέλος τοῦ περασμένου αἰῶνα καὶ στὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνα τούτου, τὴν ἐποχὴ ποῦ τὸ Φιλελεύθερον Κόμμα βρισκότανε στὴν ἐξουσία, γιὰ νὰ ξαναδημιουργηθῇ μιὰ νέα τάξη μικροῦδιοκτητῶν.

Ἡ προσπάθεια ὅμως αὐτὴ ἀντίκρισε πολλὰς δυσκολίας καὶ δὲν φαίνεταιπροσορισμένη, νὰ πετύχῃ, καὶ αὐτὸ γιὰ τὸ ἡμερῖνὸς οἰκονομικὲς συνθήκες προπάντων ὁ συναγωνισμὸς τῶν φτηνῶν γεωργικῶν προϊόντων τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι εὐνοϊκὸς γιὰ τὴν ἀγγλικὴν γεωργίαν μετ' ἀψηλὸς τῆς κόστος. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ τάξη τῶν farmers ἐξοκολουθεῖ νὰ ὑπάρχῃ μόνο χάρις σιὰ προσταυτικά μέτρα ποῦ ἔλαβε τῶρα τελευταία ἡ Κυβέρνησις, καθὼς καὶ στὴν ἐπιείκεια τῶν μεγάλων γεωκτητῶν. Οἱ τελευταῖοι κατὰ κανᾶν ἀποφεύγουν νὰ πιέσουν τοὺς ἐνοικιοστές, ὅταν τόχει ἡ σοδειά νὰ εἶναι κακὴ, πολλὰς φορὰς μάλιστα τοὺς χαρίζουν τὰ μισθώματα.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε πῶς ἡ φιλελεύθερη πολιτικὴ τοῦ φτηνοῦ ψωμοῦ, ποῦ ἀκολούθησαν οἱ ἀγγλικὲς κυβερνήσεις ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ περασμένου αἰῶνα γιὰ τὸ κολὸ τῶν ἐργατικῶν καὶ ἀστικῶν τάξεων, στάθηκε βλαβερὴ γιὰ τοὺς γεωργοὺς, μικροὺς καὶ μεγάλους. Ἡ Ἀγγλία, ὅπου ἡ γῆ εἶναι τεμαχισμένη σὲ μικρὰ περιφραγμένα χωράφια εἶνε ἀδύνατον νὰ παράγῃ σιτάρι στὸ ἴδιον χαμηλὸ κόστος ποῦ παράγεται στὴ Βόρεια Ἀμερικὴ, τὴν Ἀργεντινὴ καὶ τὴν Αὐστραλία, ὅπου οἱ ἀπέραντες πεδιάδες ἐπιτρέπουν τὴν ἐφαρμογὴ τῆς μηχανικῆς καλλιεργείας σὲ μεγάλη κλίμακα. Ἔτσι ἡ ἀγγλικὴ γεωργία ἀρχισε νὰ παρακμάζει καὶ θὰ χανότανε ὁλότελα, ἂν δὲν ἀπεφώσιζε ἡ Κυβέρνησις καὶ τοῦτο τὰ τελευταῖα μόλις χρόνια νὰ παραμερῆσαι τὰ δόγματα τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου ποῦ σ' ὅλο τὸ 19ο αἰῶνα ἀπονέλεσαν γιὰ τοὺς βρεταννοὺς πολιτικοὺς ἕνα εἶδος θρησκείας καὶ νὰ προστατέψῃ τὴν ντόπια παραγωγὴ γιὰ νὰ σώσει τὴν γεωργικὴν τάξιν ἀπὸ τὴν ὁλοτελή καταστροφὴν τῆς. Πάντως τὸ παράδειγμα τοῦτο δείχνει πόσο δύσκολο εἶναι νὰ συμβιβασθῇ κανεὶς τὰ συμφέροντα τοῦ ἀγροτικοῦ καὶ τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ σὲ χώρες ὅπου ἡ γεωργία κατάντησε παθητικὴ.

Σήμερα, κατὰ κάποια στατιστικὴ ποῦ ἀνέφερε ὁ Λόυδ Τζώρτζ σὲ μίαν ὁμιλίαν του στὴν Ἀγγλικὴ Βουλὴ (στὴς 12 Μαρτίου 1937), ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς τῆς Ἀγγλίας μόλις φθάνει τὰ 4,600 πᾶνω στὸ σύνολο τοῦ πληθυσμοῦ, ἐνῶ στὴν Ὀλλανδία φθάνει τὰ 2500 καὶ τὴν Γερμανίαν τὰ 3000.

Πῶς ἡ ἀγγλικὴ ὑπαίθρου δὲν ἔχει ἀκόμα ὁλότελα ἐρημωθεῖ, αὐτὸ χροσιέται σιὰ τοὺς Ἀγγλοὺς τῆς ἀνώτερης καὶ μεσαίας τάξεως ποῦ ἀγαποῦν τὴν ἐξοχικὴν ζωὴν, τὸ Countrylife ὅπως ὀνομάζεται. Ἀντίθετα πρὸς ὅτι συμβαίνει τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ ἐπάνω τάξη προτιμᾷ τὴν ζωὴν μέσα σις πόλεις καὶ ἔτσι ἀγνοεῖ σχεδὸν ὁλότελα τὴν ἀγροτικὴν ζωὴν (καθὼς ξαίρουμε, οἱ περισσότεροὶ Ἕλληνες παραθερίζουν ἢ στὰ προάστεια τῶν Ἀθηνῶν ἢ σὲ καμιά λουτρόπολιν) ἡ ἀγγλικὴ ἀριστοκρατία καὶ γενικὰ ἡ ἀνώτερη μεσαία τάξη διατηροῦν ἐξοχικὰ σπιτία καὶ ἀγροκτῆματα. Αὐτὰ μόνο ποῦ δὲ εἶναι προσδοκῶν, ἐξοκολουθεοῦν καὶ τὰ κρατοῦν γιὰ διασκέδασή τους. Ἐκεῖ καταγίνονται μετὰ σιὰ πατροπαράδοτα ἀγγλικά σπιδρ σιὰ κυνήγι, σιὰ ψάρεμα, στὴν Ἰπτασία καθὼς καὶ στὴν ἀνθοκομίαν ποῦ στὴν Ἀγγλίαν ἔχει φθάσει σὲ περιωπὴ ἀληθινῆς τέχνης.

Ἔτσι ἐξηγιέται ἡ ἰδιαίτερη κλίσις ποῦ ἔχουν τόσοι Ἀγγλοὶ στὴν ζωοφιλία, τὴν ὀρνιθολογίαν, τὴν ἐντομολογίαν, καὶ τὴν βοτανικὴν.

Παραμένοντας μεγάλο μέρος του χρόνου στις έξοχες μαθαίνουν να αγαπούν τη Φύση. Ανέφερω τα όνοματά του Lord Grey of Fallodon και του κ. Lord Balwim και του Neville Chamberlain ως παραδείγματα σπουδαιών "Αγγλων πολιτικών που μ' όλες τις σοβαρές ασχολίες τους αγάπησαν με πάθος την Φύση.

Εξόν απ' αυτό, η παρρημονή τόσο μεγάλου αριθμού πλούσιων οικογενειών στις έξοχες είναι ωφέλιμη και από άποψη κοινωνική, γιατί αποδίδει την απονέκρωση της ύψαιθρος και της επαρχίας δίδοντας δουλιά σε πολλές χιλιάδες ανθρώπους που αλλιώς θα τραβούσανε προς τις πόλεις.

Πάντως η άγροτική ζωή στην Αγγλία, που έπηρέασε τόσο βαθιά το χαρακτήρα και τα ήθη και έθιμα της ανώτερης αγγλικής κοινωνίας, έχασε σήμερα της οικονομικές της βάσεις και παρουσιάζεται μάλλον σα διακοσμητική. Δεν υπάρχει εκεί η μεγάλη μάζα των χωρικών που ζει από τη γη, όπως συμβαίνει στις πτωχότερες χώρες της ήπειρωτικής Ευρώπης. Αυτό αποτελεί σοβαρή έλλειψη όπως με λύπη το διαπιστώνουν πολιτικοί και δημοσιολόγοι, και που με τις σημερινές οικονομικές συνθήκες του κόσμου, δεν φαίνεται δυστυχώς, να έχει γιατριά.

Πρέπει να πούμε και λίγα λόγια για την πνευματική ανάπτυξη του Αγγλικού λαού. Συχνά ακούει κανείς να λέγεται πως οι Αγγλοι ύστερον στην μόρφωση αντίθετα προς άλλους λαούς λ. χ. τους Γάλλους, και τους Γερμανούς. Όσοι το υποστηρίζουν αυτό, που φαίνεται πως αγνοούν τα αγγλικά πράγματα, σχηματίζοντας τη γνώμη των από ιδιαιτερά περιστατικά ή επικύποιες έντυπώσεις, ή και γιατί έχουν μια όλως διαφορετικά αντίληψη σχετικά με την έννοια της μόρφωσης.

Λέγοντας «μορφωμένος» στην Ελλάδα έννοούμε συνήθως τους λεγόμενους επίσημους δηλαδή όσους έχουν μόρφωση νομική, γιατρική, τεχνική, ιδίως νομική. Στην Αγγλία όμως αντίθετα μ' εκείνο που συμβαίνει στις περισσότερες χώρες της Ηπειρωτικής Ευρώπης, νομικές σπουδές και κατά κανόνα ακολουθούν μονάχα όσοι σκοπεύουν ν' ασκήσουν το δικηγορικό επάγγελμα.

Η μεγάλη πλειονότητα των Αγγλων της ανώτερης και μεσαίας τάξης όσοι δηλ. πρόκειται να γίνουν δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτευόμενοι, επαγγελματίες έμποροι κ. τ. λ. παίρνουνε μια γενική εγκυκλοπαιδική μόρφωση με βάση καθαρά φιλολογική. Στο σχολείο και στο Πανεπιστήμιο σπουδάζουν τις αρχαίες γλώσσες, την ιστορία και τη φιλοσοφία. Έτσι αποχτούν μια πλατιά φιλολογική μόρφωση που λείπει συνήθως στην δική μας μορφωμένη τάξη που το ενδιαφέρον της είναι συγκεντρωμένο στην επιστημονική και πολύ συχνά, στην καθαρά, ωφελιμιστική μεριά της μόρφωσης.

Οι Αγγλοι γενικά διαβάζουν πολύ, πουθενά δε θα δείτε τόσο κόσμο να διαβάζει βιβλία μέσα στα τραίνα, στα βαπόρια κ. τ. λ. αντίθετα προς ότι συμβαίνει σε μας που ο περισσότερο κόσμος διαβάζει μονάχα εφημερίδες χαλαρηστικά και αυτό της κρισης που περνά το ελληνικό βιβλίο.

Έτσι άμα γνωρίσει κανείς καλλά τους Αγγλους (έννοώ φυσικά, τη μορφωμένη τάξη) του κάνει εντύπωση ο πλούτος των γνώσεών τους. Οι συνομιλίες στις συναστροφές γυρνάνε σ' ένα πλήθος ζητήματα στις τέχνες, στα ταξίδια, στα λουλούδια, στα ζώα, στα σπόρ, που σε μας είναι σχεδόν άγνωστα.

Ο Αγγλος επίσης έχει φυσική κλίση προς τις πρακτικές γνώσεις, πράγμα που μαζί με την αγάπη προς την υπαίθριον ζωή και τα σπόρ, πολύ βοηθήσε στο να πιτύχουν γενικά οι Αγγλοι στις άποιες στη όργάνωση αγρών ή μισοπολιτισμένων χωρών, όπου ο άνθρωπος δεν ωφελεί να έχει μονάχα θεωρητικές γνώσεις με χρειάζεται να έχει και ποικιλία πρακτικών γνώσεων. Γερμανός καθηγητής συγκρίνοντας κάποτε την αγγλική και τη γερμανική νεολαία, είπε για τον Αγγλον πως δεν έχει τόσες βαθιές γνώσεις με έχει περισσότερη, ικανότητα. Χάρη στη έμφυτη αυτή ικανότητα, δηλ. στο συγκερασμό από τόσες πνευματικές ψυχικές και σωματικές ιδιότητες που διακρίνει τον Αγγλο και που συνδυάζει την ευθύτητα του χαρακτήρα, το θάρρος τη δραστηριότητα, και την πειθαρχία. Οι Αγγλοι κατόρθωσαν να με τώρα να επιβληθούν και να πάρουν τη θέση που κατέχουν σήμερα στον κόσμο. Χάρη στα ίδια αυτά προσόντα οι μεγάλες υπερπόντιες κτήσεις όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Νέα Ζηλανδία, η Νότια Αφρική και οι Ίνδίες γίνανε εύνοούμενες και ευημερούσες κοινωνίες.

Το παράδειγμα του βρετανικού λαού δείχνει πως ή αξία, ή ικανότητα, ή μόρφωση δεν πρέπει να κλίνονται με θεωρητικά μόνον κριτήρια μά, πριν απ' όλα από τα πρακτικά τους αποτελέσματα. Εξετάζοντας τα πράγματα απ' αυτή τη μεριά, πρέπει να ομολογήσουμε πως το βρετανικό σύστημα άγωγής σύστημα πέρα για πέρα ιδιόρρυθμο που αποδίδει ίση σημασία στην ανάπτυξη του πνεύματος, του σώματος και του χαρακτήρα και που θυμίζει τη παλιά σπαρτιατική άγωγή, όπου μας την περιγράφει ο Πλούταρχος στο Βίο του Λυκούργου καθόλου δεν ύστερεί σε σύγκριση προς τις άλλα εκπαιδευτικά

συστήματα, απεναντίας μάλιστα έδωσε και δίνει ακόμη εξαιρετικά πλούσιους καρπούς. Το ανώτερο δημοσιευθέν απόσπασμα μας παρέχει την άφορμήν να σημειώσωμεν τα εξής:

Ο κ. Α. Α. Πάλλης κατά την σύνταξιν του έργου του θα έπρεπε να αναζητήσει μείζονα καλαισθησίαν εις την δημοτικήν γλώσσαν ήν ήθέλησεν να χρησιμοποιήση.

Η δημοτική (όσον και αν είναι μάλλον αδύνατον να χρησιμοποιείται εις κείμενα επιστημονικά) έχει στοιχεία δυνάμενα να σχηματίσουν κομψότερον το σύνολον των φράσεων ενός κειμένου, και αξιον άπορίας πως ο κ. Α. Α. Πάλλης παρέβλεπεν αυτό. Άλλα δεν είναι ή γλώσσα του κειμένου ήτις πρόκειται να μας άπασχολήση ένταυθα.

Μας άπασχολεί κυρίως ή συντομία μεθ' ης ο κ. Α. Α. Πάλλης συνέταξεν το περὶ αγγλικού λαού κεφάλαιον. Διότι άφού το βιβλίον εγράφη με τον σκοπόν να γνωρίσουν βαθύτερον οι Έλληνες τους Αγγλους και την Αγγλίαν, έπρεπεν το περὶ Αγγλων κεφάλαιον να είναι άσυγκρίτως πλέον έκτεταμένον των άλλων κεφαλαίων τα όποια έξηγούν την διοίκησιν της Αγγλίας και των άποιικών της. Διότι εις την Αγγλίαν τα πάντα επί των Αγγλων στηρίζονται, και μόνον ή σφραγίτερα γνώσις των ήθων και έθιμων του αγγλικού λαού, καθιστά εύχερεστέρα την κατανόησιν των τρόπων μεθ' ών λειτουργεί ή κρατική και ή διοικητική μηχανή. Τα ήθη ούτα και τα έθιμα κατέστησαν τον Αγγλον άριστοκράτην, άπικράμιλλον έν συγκρίσει με τας άλλας άριστοκρατικάς κοινωνίας της Ευρώπης, και τον Αγγλον της μέσης τάξεως άσυγκρίτως ανώτερον των άλλωνών όμοιοβάθμιων του, και τον Αγγλον των κάτω στρωμάτων κάτοχον επίσης άρισμένης δόσεως πολιτισμού, τον όποιον δεν φθίρει ή άνέχεια πέραν άρισμένων όρίων. Επί τοιούτου άνθρωπίνου ύλικού στηρίζεται ή δύναμις της Βρετανικής Αύτοκρατορίας.

Ο κ. Α. Α. Πάλλης εις τα όσα γράφει περὶ έπιστήμης δεν επεκκείνεται όσον άπαιτείται διὰ να γίνη εις τον άναγνώστην του άνυληπητή ή αλήθεια ότι ή Αγγλία δεν έξαρτά την ύπαρξιν της εκ των Αγγλων έπιστημόνων, διότι ή έπιστήμη εκεί θεωρείται κύκλος βιοποριστικών γνώσεων άσχετος προς τον άλλον μορφωτικών κύκλον των κερσορισμένων να διακατάτη τα τέκνα του αγγλικού λαού. Ο δεύτερος αυτός και κυριώτερος κύκλος περιλαμβάνει τους κλισσοκόδς και θρησκευτικούς συγγραφείς ως υπερτάτως βιβλίους της άνθρωπίνης σκέψεως άποτελεί τα προγράμματα γενικής μορφώσεως των αγγλικών σχολών τα άποβλέπονται εις το να όξύνουν την διάνοιαν και να καλλιεργήσουν την καρδίαν των έμπαιθευομένων. Έχει δε ή έπαίδευσις αυτή ως κλάδον παράλληλον την αγγλικήν στέγην, το σπήτι δηλαδή ενός εκάστου Αγγλου, το όποιον ο κ. Α. Α. Πάλλης το έχει γνωρίσει πολύ καλά και δι' αυτό είναι αξιον άπορίας πως δεν το αναφέρει, άφού το έργον του έπιδιώκει να γνωρίσουν οι Έλληνες καλύτερα τον αγγλικόν λαόν. Την στέγην αυτήν υπό την όποιαν τακτικά άναγινώσκονται και αναλύεται ούχι με σχολαστικισμόν το εβανγγέλιον, και υπό την όποιαν αι καρδίαι συγκινούνται κατά τας θρησκευτικώς τελετάς, την στέγην αυτήν ήτις στεγάζει τας θρησκευτικώς και κοινωνικώς παραθέσεις του αγγλικού λαού, ο κ. Πάλλης έπρεπεν να την περιγράψη ως κυριώτερον βάθρον της βρετανικής άυτοκρατορίας. Διὰ μιας δε τοιαύτης έκτεταμένης περιγραφής—περιεχομένης μάλιστα από κάλιμον τόσον είδήμονα—το βιβλίον του θα άπετέλη χρησιμοθήκαιον πολύτιμον διὰ την ελληνικήν κοινωνίαν, κοινωνίαν την όποιαν αι τόσαι και τόσαι έθνικαί περιπέτεια την άφήκαν με μόρφωσιν ελληνική και με την άνάγκην να την διδάσκουν οι γνωρίζοντες την ζωήν των άνεπτυγμένων λαών και δη του αγγλικού όστις από της Βασιλείας Βιτωρίας και έντευθεν όριστικοποίησεν τους ρυθμούς της ζωής του συγκεντρώσας έντός των κατοικιών του όλην την ιμαία των χαρισμάτων του αληθούς πολιτισμού. Και λέγοντες πολιτισμόν έννοούμεν μάλλον τον πνευματικόν πολιτισμόν. Τα αγγλικά σπήτι από άπόψεως άνέσεων ύστερεί έν συγκρίσει προς το άμερικανικόν. Πολύ απανίως ή καταικία του Αγγλου άποτελεί την τελευταίαν λέξιν των άνέσεων εις τας έγκαταστάσεις. Ο Αγγλος ίσως από έγωισμόν, ίσως από υπερβολικήν προσήλωσιν προς τας συνηθείας του, δεν προσχωρεί εύκόλως εις τας τελειοποιήσεις που άποδίδουν οι νεωτερισμοί, αλλά ή τάξις του ή καθαριότης και κυρίως ή άπόφασίς του να ζή ευχάριστα εις την κατοικίαν του, δίδουν εις τον αγγλικόν όκνον—είτε εύπαγον είτε μη—μίαν άτμόσφαιραν τόσον τελείαν, ώστε αι έλλείψεις άρτιωτέρων μέσων εύζωίας να μη καθίστανται αισθητά.

Εις τοιαύτην άτμόσφαιραν από την όποιαν δεν λείπει ούτε το βιβλίον, ούτε ή μουσική ούτε το άθλητικόν όργανον ούτε τα παιγνίδια της συναναστροφής, και ένθα υπάρχουν όλα μαζί με το τακτικά άναγιγνωσκόμενον Εβανγγέλιον ο Αγγλος άνανεώνει καθημερινώς τας ήθικάς του δυνάμεις και έξέρχεται κάθε πρωί με νέαν ψυχικήν ικανότητα διὰ να μεταβή εις την έργασίαν του, διὰ να ύπηρετήση την Αγγλίαν.

Η άτμόσφαιρα αυτή ή όποιά κατά τας ήμέρας των Χριστουγέννων αξύάνει την

ωραιότητα της αγγλικής κατοικίας, είναι ή μεγαλύτερα δημιουργική επιτυχία του αγγλικού λαού, και δι' αυτό είπομεν προηγουμένως ότι αποτελεί χρήσιμον διά τους άλλους λαούς χρησιμώτατον πάσα έκδοσις αφηγουμένη πώς ζούν οι Άγγλοι υπό την άτομικήν των στέγην. Δέν πιστεύομεν δὲ νὰ μὴν θεωρηθῇ δίκαια καὶ εὐστοχος ἡ σύστασις μας ὅπως ὁ κ. Α. Α. Πάλλης δι' ἔργου μὲ περισσοτέρας σελίδας ἀπὸ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος, δώσῃ λεπτομερῶς αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν τοῦ αγγλικοῦ λαοῦ ἐκδήλωσιν, περιγράφων τὴν τὴν ζωὴν τοῦ αγγλοῦ ἀριστοκράτου, καὶ τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων κοινωνικῶν τάξεων τοῦ αγγλικοῦ λαοῦ, καὶ γράφων τὴν περιγραφὴν του μὲ πᾶσαν λεπτομέρειαν, διότι καὶ ἡ τελευταία τῆς αγγλικῆς ζωῆς λεπτομέρεια ἔχει ἀξίαν ἰδιαιτέραν. Κρίνομεν τὴν σύστασίν μας ὡς δικαίαν διότι πρόκειται ὁ ἑλληνικὸς κόσμος νὰ παραδειγματίζεται ἀπὸ παραδείγματα χρηστά. Κρίνομεν αὐτὴν καὶ ὡς εὐστοχον διότι ἀπευθύνεται πρὸς τὸν κ. Α. Α. Πάλλην τὸν πράγματι ἀριστον γνώστην τῆς αγγλικῆς κοινωνίας.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΪΔΗΣ

Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΜΟΡΟΖΙΝΗ

Παρὰ τοῦ φίλου κ. Ν. Σταθάκη ἐλάβαμεν τὴν κάτωθι ἐπιστολήν :

Ἀξιότιμε Κύριε Συντάκτα,

Εἰς τὸ τεύχος τοῦ Φεβρουαρίου 1939 τῶν «Νέων Δρόμων» καὶ ἐν Σελίδι 40, ἐπὶ τὸν τίτλον «ἐπανορθώσεις» ἀνέγνωσα παρατηρήσεις τοῦ κ. Δ. Καμπούρογλου, διὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς μελέτης μου, περὶ τῆς οἰκογενείας Μαυρογένη, (πρ. βλ. «Νέοι Δρόμοι» Δεκεμβρίου 1938) τὸ ἀφορῶν τὴν συγγένειαν τῶν Μοροζίνι—Μαυρογένη.

Ὁ σοφὸς Ἀκαδημαϊκὸς καὶ διαπρεπὴς ἱστορικὸς διατείνεται ὅτι, τὸ ἀρχικὸν τῶν Μοροζίνι ἢ Μωροζίνι, ἐπώνυμον ἦτο Μαυροσενο, «ἄσχετον πρὸς τοὺς Μαυρογένηδες».

Τὸ ἀρχικὸν ἐπώνυμον ὡς κατ' ἐπανάληψιν ὑπεστηρίξαμεν (πρβλ. Mess. d' Athènes 13—12—36, καὶ Ἑλλην. Ἐπιθεώρησιν Σεπτεμβρ. 1936), δὲν ἦτο Μαυροσενο μόνον, ἀλλὰ ἀρχικῶς Μαυροσενο ἢ Μαυρογενί, (ὅπερ δὲν εἶναι ἄλλο, ἀπὸ τὸ Βυζαντινὸν Μαυρογένης) σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ὑπέστη τὴν Ἰταλικὴν ἐπίδρασιν καὶ κατέστη Μαυροσενί Μοροσίνι.

Τοῦτο ἄλλως τε ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, αὐτὸς οὗτος ὁ διασημότερος ἐκπρόσωπος τῆς περιφανοῦς ταύτης οἰκογενείας, ὁ Ναύαρχος καὶ Δόγης τῆς Ἑνετίας, Φραγκίσκος Μοροζίνι (1610—1694), εἶναι γνωστὸς ὡς Μαυροσενο ἀλλὰ καὶ ὡς Μαυρογενί, ἐξ ἐπιγραφῶν ἐπὶ διαφόρων μνημείων. Τὸ μνημεῖον τὸ ὁποῖον ἠγέρθη ἐν Ἑνετίᾳ, φέρει τὴν ἐξῆς ἐπιγραφήν :

Francisco Mauroseno
Peloponnesiaco
Senatus

ANNO MDCVIC

Ὁ Richard Chandler ὅστις ἐπεσκέφθη τὴν Ἑλλάδα καὶ διήλθεν ἐξ Αἰγίνης τῷ 1765, κατὰ τὴν γνωστὴν ἀρχαιολογικὴν περιήγησίν του, γράφει εἰς ἐκδοθὲν βιβλίον του (πρβλ. γαλλ. μετάφρασιν τοῦ 1804 εἰς τὴν σελ. 311—313, voyages dans l' Asie Mineure eten Grèce II) ὅτι ἀριστερὰ τοῦ εἰσπλέοντος τὸν λιμένα, (Αἰγίνης) ὑπάρχει ἐκκλησιδίον—Ἁγίου Νικολάου τοῦ Θαλασσινοῦ—καὶ ἐναντι αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἄλλης ἀκτῆς τοῦ στομίον, τετραγώνος πύργου μεμονωμένου, τὸ λεγόμενον Μπουρτζι, μετὰ γκρόφου ἀνεψυμένης δύο δὲ ἐπιγραφῶν εἶναι ἐντοπιζομένη, ἡ μὲν μία, ἀρχαία Ἑλληνικὴ, ἡ δὲ ἄλλη Ἑνετικὴ σχετικὴ πρὸς τὴν ἀνεγερσίν του ὑπὸ τοῦ Μοροζίνι.

FRANCISCI MAUROGENI—Ducis venet C.G. Mivssv—Alovisio Moncenigo G. Gulphi Curante—Erecta a MACXCIII.

Ὁ κ. Καμπούρογλου φρονεῖ ὅτι τὸ Μαυροσενο σημαίνει Μαυροκιηνός. Πράγματι οὗτω μετέφραζον ἄλλοτε τὸ ὄνομα τοῦτο. Δέν ἔπεται ὅμως ἐκ τούτου, ὅτι τὸ ἀρχικὸν ὄνομα πρὶν ἐξιταλισθῆν δὲν ἦτο, Μαυρογένη. (πρβλ. Ἑφημερ. «φιλολογικὴν, ἐπιστημονικὴν καὶ τεχνολογικὴν : Αἰγινίαν» 1831 ἀριθμ. 8.—15 Ἰουνίου, ὅπου ὁ Φραγκίσκος Μοροζίνι ἀναφέρεται ὡς «Φραγκίσκος ὁ Μαυροκιηνός»).

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης περὶ τῆς συγγενείας τῶν Μοροζίνι—Μαυρογένη, δὲν ἐβασίσθημεν μόνον ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης οἰκογενειακῆς παραδόσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ Γάλλου Théodore Blancard, ὅστις ἐπανειλημμένως ἠσχολήθη μὲ τοὺς Μαυρογένη.

Οὗτος εἰς περίφημον ἔργον του, ἐκδοθὲν τὸ πρῶτον τῷ 1893 εἶτα δὲ

ἐπανηκοθὲν εἰς δύο τόμους τῷ 1909 καὶ τέλος τῷ 1921 (εἰς μικρὸν συμπληρωματικὸν τόμον) ἐξετάζει ἀπὸ πάσης, πλευρᾶς τὴν καθόλου δρασίν τῆς οἰκογενείας ταύτης. Ὁ Blancard τάσσειται ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι τὰ ὀνόματα... Morosini καὶ Maurogeni εἶναι ἐν καὶ τὸ αὐτό, παραπέμπει δὲ εἰς πλείστους βίβλους συγγραφεῖς (πρβλ. Th. Blancard Les Maurogeni—Histoire d' Orient τόμος I σελ. 29, 30, 31 κ.λ.κ. Paris 1909)

Δέον ὅμως ἐκ τῶν συγγραφέων τῶν ἀναφερομένων ὑπὸ τοῦ Blancard, νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα ὅπως ἰδιαιτέρως :

1) Τὸν Κούμα, ὅστις εἰς τὰς «ἱστορίας τῶν ἀνθρωπίνων πράξεων» Βιέννη 1812 σελ. 388, τόμος I ἀναφέρει ὅτι «οἱ Μαυρογέναι ἦσαν Πελοποννήσιοι. Τὸ γένος των, καθὼς βεβαιώνουσιν οἱ αὐτοί, εἶναι κλάδος τῶν εἰς τὴν Βενετιανὴν ἐνδόξως ἡγεμονευσάντων, Μοροσίνιων, οἱ ὅποιοι εἰς Λατινικὰ συγγράμματα ὀνομάζονται Μαυρογέναι.»

2) Τὸς γνώμης τῶν διακεκριμένων οἰκονομολόγων, τοῦ L. Blancard καὶ τοῦ ἐκ Βιέννης διαπρεποῦς ἀρχαιολόγου, P. Sales. Ἀμφότεροι τάσσονται, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ οἰκοσῆμου τῶν Μαυρογενῶν, μὲν τὴν γνώμην τοῦ Blancard.

Τὰ οἰκογενειακὰ ἔγγραφα τὰ πιστοποιοῦντα τὴν τοιαύτην συγγένειαν, ἀκατέστησαν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πρίγκητος Πέτρου Μαυρογένη, υἱοῦ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδοβλαχίας. (Ὁ Th. Blancard ἀναφέρει ἐν λεπτομερείᾳ ταῦτα, τόμος I σελ. 586—587.

Ἐπίσης θεωροῦμεν σπουδαίαν τὴν γνώμην τοῦ ἐπιφανοῦς ἱστοριοδίφου τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, Σπυρίδωνος Ζαμπέλιου, ὅστις εἰς τὰ ἱστορικά του σκηνογραφήματα, σελ. 16 Ἀθήναι 1860, γράφει ὅτι «... ἐν εἰσι 1274 ὁ διάδοχος τοῦ φρονευθέντος Ζένου Μαρίνου Μαυρογένης, ἡ ἐπὶ τὸ Ἑνετικώτερον Μωροζίνης, πολὺς μὲν τὴν διοικητικὴν ἐμπειρίαν, ὁμώμενος δὲ ἐν γένους Ἑλληνικοῦ τὴν ἀρχὴν, ἔρχεται εἰς Κρήτην διατεταγμένος κατὰ τὸ σὺνηθεῖς, νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν τὸ δυνατὸν πρὸς κατάπausιν τῆς ἀταξίας...» Καὶ ἀμέσως κατωτέρω ἐν ὑποσημείωσει ὁ Ζαμπέλιος προσθέτει, «Ἀνεξακριβωτὸς ἡ καταγωγὴ τῶν Μαυρογενῶν, ἀλλὰ τὸ ἐπώνυμον ἑλληνικὸν προδήλως, Μαυρογένης, Μαυρογενί, Μοροσενί, Μοροσίνι. Καὶ ἕλλας ἑλληνικᾶς ἐπωνυμίας, παρέχει τὸ ἐνετικὸν ἀρχοντολόγιον.»

Τελευταίως παρ' ἡμῖν εἰδικῶς ἠσχολήθη μὲ τὸν Φραγκίσκον Μοροζίνην, καὶ μετὰ τὴν συγγένειάν του πρὸς τοὺς Μαυρογένη ὁ κ. Ἀπ. Β. Δασκαλάκης ἐν τῇ ἐφημερίδι, «Ἔθνος» τῷ 1934, καὶ εἰς τὸ περιοδικὸν «Νέον Κράτος» τῷ 1937 (πρβλ. ἰδίως, «Νέον Κράτος» Δεκέμβρ. 1937 σελ. 380, «Ἡ ἐκστρατεία τοῦ Φο Μοροζίνι εἰς τὰς Ἀθήνας» ὡς καὶ τὴν ἐφημερίδα «Ἔθνος τῆς 27ης Φεβρουαρίου 1934).

Ἐν τῇ μεγ. Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαίδειᾳ τέλος, ὁ στρατηγὸς Ν. Καλομενόπουλος εἰς ἀρθρον του περὶ τῶν Μοροζίνι (τόμος ΙΖ' σελ. 383) γράφει ὅτι «τὸ ἀρχικὸν ὄνομα τῆς οἰκογενείας ἦτο Μαυροσενο ἢ Μαυρογενί ἢ Μαυροσενί δηλ. Μαυρογένης, τὸ ὁποῖον ὑποστάν τὴν ἐπήρειαν τῆς Ἰταλικῆς γλώσσης, μεταβλήθη εἰς Μοροζίνι.»

Ἀπασαί αἱ μαρτυρίαι αὗται, εἶναι ἀρκεταὶ νὰ καταδείξωσι πλήρως τὴν ὑπάρχουσαν σχέσιν μεταξὺ τῶν δύο ὀνομάτων, διὰ τοῦτο παρακαλῶ θερμῶς, κύριε Συντάκτα ὅπως δημοσιευθῶσι τὰ ἀνωτέρω.

Μετὰ τιμῆς

ΝΙΚ. ΓΡ. ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Κ. ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ

Ἐνῶ τὸ φύλλον μας εὐρίσκεται ἐπὶ τῶν πιεστηρίων, θλιβερωτάτη εἰδησις ἀνέφερε τὸν ἐν Ἑλβατικῇ ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ διπλωματικοῦ ὑπαλλήλου Ἀλεξάνδρου Κ. Δεμερτζῆ υἱοῦ τοῦ ἀλησμόνητου νομομαθοῦς καὶ πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος. Εἰς ἡλικίαν νεαρᾶν ὁ Ἀλέξανδρος Δεμερτζῆς ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν ἣς ἦτο ὁ μοναδικὸς υἱός, καὶ ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὑπουργείου, ἦτις τόσον εἶχεν ἐκτιμήσει τὰ προτερήματά του. Μελετηρὸς καὶ φίλος ὁ ἀλησμόνητος νέος, διακρίνεται σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ διὰ τὴν θεῖον τοῦ πνεύματος, ἡ ὁποία ἦτο καὶ τοῦ πατρὸς του προτέρημα. Ἡ κοινωνία βαθύτατα ἐλυπήθη διὰ τὸν θάνατόν του, διὰ τὴν ἀνακοπὴν ἐνὸς εὐρυτάτου μέλλοντος ἀναλόγου τῆς μερφέσεώς του καὶ τοῦ καλοῦ του χαρακτήρος.

Κυθυμνη Ζωή

ΣΤΙΧΟΙ ΣΚΟΠΕΥΤΗ

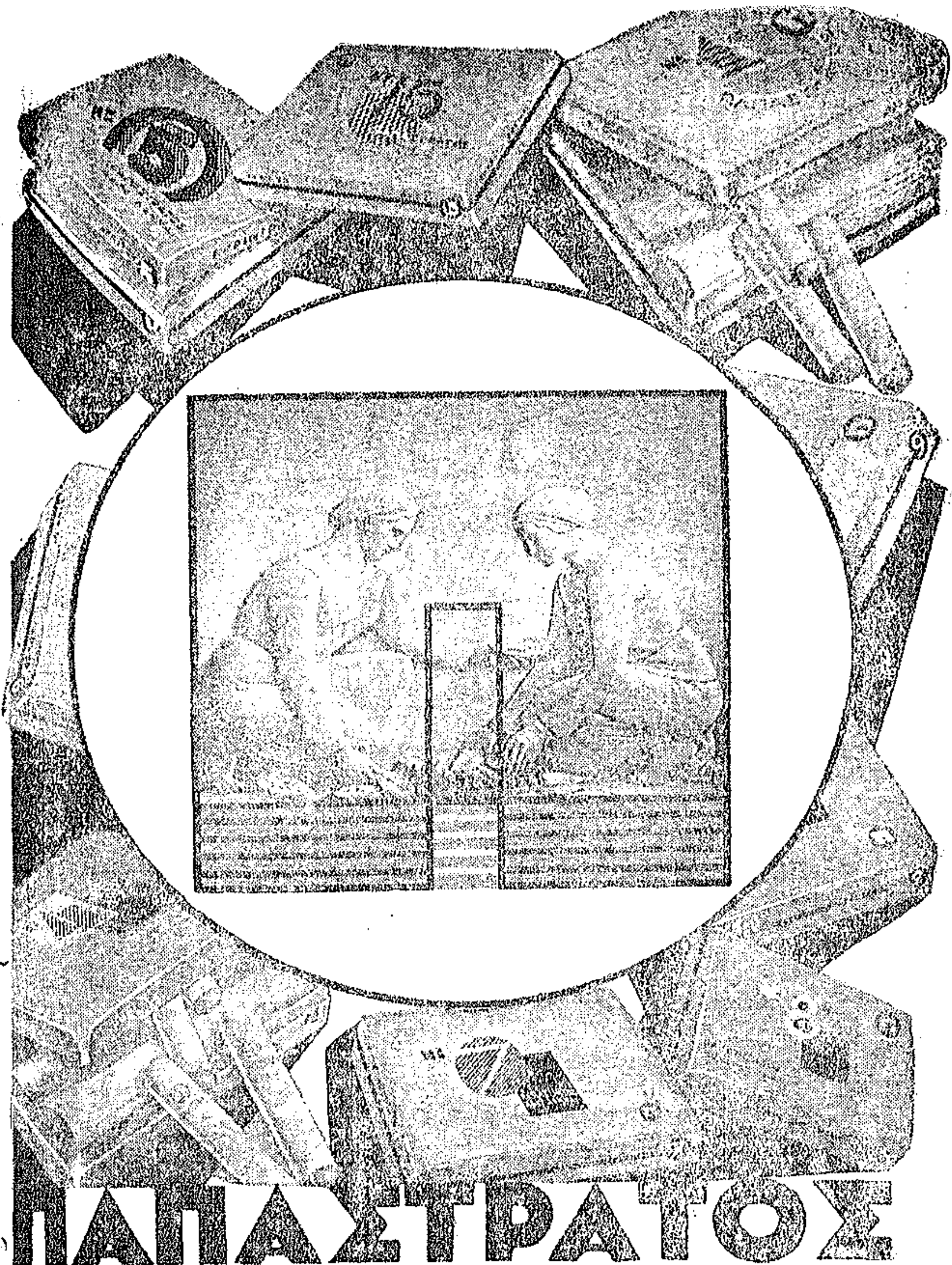
Τελευταία "Ωρα

Στόν Περ. Ίάκ, δικαία έγένετο τιμή
Δέν θάναί πιά στό Μπουργκος επίσημος και μή,
κι' έν μέσω των έγκρίτων έκει διπλωματών
και πρέσβυς κι' όχι πρέσβυς, και κάει τό ρευστόν....
Τήν πήρε τήν Πρεσβείαν που τάξιζε πολύ,
Δυό ράπται Σπανιολέζοι τοῦ ράβουν τήν στολή,
ένώ χαράς για τοῦτο κατέλαβεν ταμπλάς
τήν κάθε Δόνα—Σόλα—τόν κάθε Ρουϊ Μπλάς.

Συγχρόνως στής Εύρώπης τόν τόπον ανατέλει
δυάς προβιρασθέντων άψύγων εις ρυθμόν,
'Ο Περ. Ίάκ, στό Μπουργκος-τήν Ρώμην ό Πατσέλι
έπῆραν ταυτοχρόνως άνώτερον βαθμόν,
και ψάλουν άμφοτέρους χωρίς φωνάς τραυλάς
πηδώσαι Δόνα Σόλαι—σκιρτώντες Ρουϊ Μπλάς.

Στόν Περ. Ίάκ άθρόοι προστρέχουν Ίσπανοί
τιτλοῦχοι των Βουρβώνων ποζάτοι και τρανοί,
που μόνον Φαναριώτης με τίτλους έκλεκτούς
ήδύνατο να γίνη φιλι—κλειδι—μαύτους,
κι' έμπρός του να σαστίζη σαν άφωνος μπαμπλάς,
ή κάθε Δόνα Σόλα, ό κάθε Ρουϊ Μπλάς

Νομίζω πως άκούω τοῦ Μπουργκος τά ροτίπς
Μας έστειλαν—θά λένε—κι' οι Γάλλοι τόν Ρεταίιν
πολέμων μακροχρόνων άνίκητον Ιππότη,
λαμπρός, άλλ' όχι τῦπος με ὕφος Φαναριώτη,
Μονάχα τό Φανάρι φωτίζει τās αύλάς,
κι' έλκύει Δόνα Σόλας καθώς και Ρουϊ Μπλάς.

ΧΡΩΜΑΤΟΥΡΓΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Σ. Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α. Ε.

Εργομηχανία ιδρυθείσα τῷ 1883

ΕΔΡΑ · ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ · ΓΡΑΦΕΙΑ :

Νέον Φάληρον — Τηλέφωνον : 44.151—44.152

ΑΠΟΘΗΚΑΙ ΠΩΛΗΣΕΩΝ :

Ἀθῆναι — Λυκούργου 18. Τηλέφωνον : 52 381

Πειραιεύς — Λεωφ. Μιαούλη 27α. Τηλέφ. 40-211

Θεσσαλονίκη — Ἐρμού καὶ Ἀριστοτέλους. Τηλέφ. 25-10

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

ΧΡΩΣΤΙΚΑΙ ΟΥΣΙΑΙ παντὸς εἶδους (χρώματα ἀνιλίνης, χρωμίου, ἀλιζαρίνης, θειούχα κλπ.) Διάφορα Φαρμακευτικὰ καὶ Χημικὰ προϊόντα, Ἀνθρακικὸν ὀξύ, Ἀμμωνίαι ἀέριος καὶ ὑγρὰ, Τουρκικὸν ἔλαιον, Θεικὸν νάτριον κουστ., Ὑδροφίλος βάμβαξ, Βάτται (ραπιῶν), Πάγος κλπ.

Ἡ Ἐὐ ἀνατολή
Ἄνων. Ἑλληνικὴ Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία

Ἔτος ἰδρύσεως 1906

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Φιλελλήνων 125

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ : ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῃ : Τιμισκῆ 19
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ : Μακρὰς Στοᾶς καὶ Κέκροπος

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ : ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΕΝ Τῷ ΕΣΩΤΕΡΙΚῷ : ΕΝ ΑΙΓΥΠΤῷ, ΣΟΥΔΑΝ ΚΑΙ ΚΥΠΡῷ

ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ : ΖΩΗΣ - ΠΥΡΟΣ

καὶ τίτλοι κεφαλαιοποιήσεως με̄ τριμήνους κληρώσεις

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ **ΞΕΝΟΦ. ΙΩ. ΧΑΤΖΗΣΑΡΑΝΤΟΥ**

ΠΟΙΝΙΚΑ — ΑΣΤΙΚΑ — ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ

ΟΔΟΣ ΚΟΡΑΗ ΑΡΙΘ. 4

— ΤΗΛΕΦ. 24-532 —

ΑΘΗΝΑΙ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ ΕΡΙΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ

ΛΑΝΑΡΑ - ΚΥΡΤΣΗ ΣΙΑΣ Α. Ε.

Φέρει εἰς γνῶσιν τοῦ κοινοῦ, ὅτι ἡ εἰδικὴ ἐπεξεργασία τῶν ὑφασμάτων κατὰ τὸ σύστημα

“LONDON SHRUNK,”

τὴν ὁποίαν ἐξαγγέλλει συνάδελφος, ἐπιχείρησις ὅτι μέλλει αὕτη τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπί τῶν ὑφασμάτων της, ἐφαρμόζεται ὑφ' ἡμῶν

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1928

καὶ εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον τὰ ὑφάσματά μας οὔτε μαζεύουν, οὔτε τσαλακώνουν, ἀποκτήσαντα οὕτω τὴν ἀμέριστον καὶ ἀνεπιφύλακτον ἐμπιστοσύνην καὶ ἐκτίμησιν τῆς πολυπληθοῦς ἡμῶν πελατείας.

ΟΙ ΝΕΟΙ ΔΡΟΜΟΙ

Θὰ ἐξακολουθήσουν ἀναγράφοντες λεπτομερῶς τὴν κίνησιν τῆς ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, καὶ δεῖ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου θὰ παρακολουθοῦν τὰς παραδόσεις τῶν κ. κ. Καθηγητῶν δημοσιεύοντες σχετικὰς περιλήψεις τῆ ἀδεία τῶν διδασκόντων.

ΕΥΡΩΤΑΣ

ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΗ Α. Ε.

ΚΑΤΑΝΑΦΟΡΑ

ΑΔΕΛΦΩΝ ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΟΥ

ΕΥΡΩΤΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1929 — ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΚΙΝΗΤΗΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ : 250.000 κιλά.

Διεύθυνσις (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς) Πειραιεὺς Τηλ. : 43411

Ἐμπορ. τμήμα (Ἀθηνῶν—Πειραιῶς) » 42218

Τηλ. Κέντρου » 44081

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : Ὁδὸς Πατησίων 30 α

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ : Ὁδ. Ὁρφέως (Ροῦφ)

Τηλεγρ. Δ)σις «ΟΣΤΕΔΕΡΚΟ»

ΤΗΛΕΦΩΝΑ : } 24.181 Γραφεῖα
563.313 Ἐργοστάσιον

Προϊόντα

Φυτόκαρπον :

Ἐνεργὸς ἀποχρωστικὸς ἀνθραξ δι' Οἰνοποιῖαν, Ἀμυλοσάκχαρον, Ζακχαροποιῖαν, Ἐλαιουργίαν, Πυρηνελάιουργίαν, Σπινελαιοργίαν κλπ.

Ἄτερα προϊόντα ἐργοστασίων

Κόλλαι : Ὁστεκόλλα (ΤΑΥΡΟΣ), Δερματόκολλα, Νευρόκολλα, Ζελατίνα Οἰνοποιῖας, Ζελατίνα Βιομηχανική, Κόλλα Lapin Saic (Κορνιζοποιῶν), Πάστα τυπογραφικῶν κυλίνδρων.

Σάπωνες : Rhododerma (Ροδόδερμα), Bull Kake κλπ. ἀρωματικοί, Saic (Τύπου Σανλάιτ), Ροῦφ εἰς κόνιν, Ἀμυγδάλου, Κοινὸ πλύσεως (Τύπου Μασσαλίας).

Λεπάσματα : Ὑπερφωσφορικὸν καὶ Ὁστεάλευρον (ἐξ ὀστέων), Ἀζωτάλευρον (ὀργανικὸν λίπασκα).

Τροφαὶ ζώων : Κτηνοτροφικὸν (κόνις ὀστέων) (διὰ ζῶα καὶ πουλερικά)

ΙΤΑΛΟ - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

BANCA COMMERCIALE ITALIANA & GRECA S. A.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΑΧ. 60.000.000 ΟΛΟΣΧΕΡΩΣ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — ΟΔΟΣ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 2

Ἀντιπρόσωπος Ἰταλικοῦ Θησαυροφυλακίου

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ :

Ἐν Πειραιεῖ, Μέγαρον Ζερβοῦ, ὁδὸς Φιλωνος

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, ὁδὸς Μεγάλου Ἀλεξάνδρου

Πᾶσα Τραπεζικὴ ἐργασία

ΕΝΟΙΚΙΑΣΙΣ ΘΥΡΙΑΩΝ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: ΚΟΡΑΗ Ι

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΑΡΙΘ.: 22-631, 22-632, 22-671

Ἐμπορικὴ Δ/νοσις καὶ Ἐργοστάσια: ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ (ΔΡΑΠΕΤΣΟΝΑ)

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου: 40-351

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΓΑΛΟΠΗΝΑΚΕΣ: Κοινά, Διαμαντέ, Ἀδιαφανεῖς (ΜΑΤ) καὶ Λείας Ἐπιφανείας.

ΓΑΛΙΝΑ ΕΙΔΗ ΦΙΚΟΔΟΜΙΩΝ: Φωταγωγοί, Τούβλα, Πηλακία, Ἰκέραιμι.

ΕΙΔΗ ΗΜΙΛΕΥΚΟΥ ΥΑΛΟΥ

Φιάλαι γυμναί: Κοινά, Οἴνου, Λιφό, Σουμάδας, Ζόθου, Ἀεριοῦχων ποτῶν, Μεταλλικῶν ὑδάτων καὶ Βιομηχανικαὶ παντὸς εἶδους.

Γαλόνεα Γυμνά καὶ Πλεκτά.

Δαμεζάναι Γυμναί, Πλεκταί, καὶ μὲ κόφρας.

Παγονιέραί Πλεκταί.

Βαρελάκια Γυμνά καὶ Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ

Ποτήρια: Ὑδατος, Οἴνου, Ζύθου, Λιφό, Οἴζου. — Φιάλαι Τραπεζῆς. — Νυκτοφιάλαι. — Ἰκανότα. — Φρουτιέρες καὶ Σαλατιέρες. — Πιατέλλαι. — Δισκόκια. — Ἀλατοδοχεῖα. — Γλυκοδοχεῖα. — Μελανοδοχεῖα. — Βεντούζες. — Ἐσωκάνθηλα. — Ἀνθοδοχεῖα. — Λάμπαι. — Δαμποδοχεῖα. — Λαμπόγιαλα. — Ἀμπαζούρ. Πλήρης σειρά Ἐφαρμακευτικῶν φιαλεῶν καὶ βάζων μαρμελάδας.

ΠΑΓΙΔΕΣ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ΜΥΓΑΣ τῆς ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ: Πανεπιστημίου ἀριθμὸς 9 Τηλεφώνον: 27-781

Τηλεγραφικὴ διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ ΑΘΗΝΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΜΕΤΑΞΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΟΝ
 Η "ΧΡΥΣΑΛΙΣ",
 ΣΤΥΛ. Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α. Ε.

Κεφάλαιον ὀλοσχερῶς κατηγόν Δρ. 50.000.000
 Κεφάλαια Ἀποθεματικά » 19.000.000
 ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ : Ἐν Ἀθήναις (Ποδονίφη) καὶ ἐν Γουμένιστῃ (Μακεδονίας)
 ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΗ : Χονδρικῆς πωλήσεως Μητροπόλεως 48.
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : Ταχυδρομ. Γραμματ. 68 Τηλεγ. Μεταξοχουσαλις Ἀθήνας
 ΤΗΛΕΦΩΝΑ Ἐργοστ. Ποδονίφη ἀρ. 81-951 81-952 Ἀποθήκης 20-248

ΕΙΔΗ ΤΙΝΑ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ
 Κρέπ. Σιν—Φουλάρ—Ζωρζέτ—Κρεπόν—Μαροκαίν—Σατέν—
 Σεμιζιέ, Λατέν, Κλοκέ, Ἐμπριμέ.

ΚΡΕΠ ΕΙΣ ΜΕΓΑΛΗΝ ΠΟΙΚΙΛΙΑΝ ΤΥΠΩΝ
 Μιλλιμέταξα ἐπανωφορίων, Μετακροῦτες, Ἰκουκουλάρικα,
 φόδρες, σαπτῶν, φόδρες καπέλλων, Μουαρέ τσαντῶν.
 Ῥόψασιματα ἐπίπλων, Στόφες κλαδωτές.

ΠΑΝΤΑ ΦΕΡΟΥΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΥΓΙΑ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
 ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ἀριθμὸς Τηλεφώνου 25-404

Κεφάλαιον καταβεβλημένον Δρχ. 15.000.000
 Ἀποθεματικά τῆς 30)12)36 » 10.810.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Οἰνοποιίας καὶ Οἰνοπνευματοποιίας ἐν Καλάμαις.

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΑ Ἐν Καλάμαις—Δόγγα—Θούρια.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Ζυμῶν Ἀρτοποιίαις ἐν Σταφίδος ἐν Καλάμαις

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ Παραγωγῆς τρυγικῶν δέξων ἐν Πειραιεῖ (δδὸς Θηβῶν)

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 158

ΕΡΙΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΝΑΟΥΣΗΣ
 ΛΑΝΑΡΑ-ΚΥΡΤΣΗ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.— Τέρμα Κολοκυνθοῦς

ΚΕΦΑΛΑΙΑ : Ἀποθεματικά καὶ Κρατήσεις Δρχ. 200.000.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ :

1) Ἐν Ἀθήναις	} Κλωστήριον, Ὑφαντήριον, Φινι-
ριστήριον καὶ Βαμβακοκλωστήριον
2) Ἐν Ναύσῃ	

Προϊόντα :

Ὅλα τὰ εἶδη τῶν μαλλίνων ὑφασμάτων ἀνδρικῶν καὶ γυναικειῶν

Παραγωγή :

3.000.000 μέτρα ὑφασμάτων ἑτησίως, ἀξίας 300.000.000 δραχμῶν

Ἀπασχολούμενον προσωπικόν :

- 1) Ὑπαλληλικόν : 150
- 2) Ἐργατικόν : 4.200

ΓΕΝΙΚΗ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
 Γ. Κ. ΜΠΟΥΡΛΟΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ
 ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἐργοστάσιον : ΜΕΓΑΛΟΙ ΑΓΓΙΚΗΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΑ : 81 926 καὶ 80-448

Παραγωγή Αἰθυλικοῦ Αἰθέρος, Βιομηχανικοῦ, Φαρμακευτικοῦ καὶ
 ναρκωτικοῦ αἰθέρος. Παραγωγή ὑδροχλωρικοῦ καὶ νιτρικοῦ δέξωος
 (χημικῶς καθαρὰ), Θεικόν ἀργύλιον — Διηλυτικὰ νιτροκυταρίνης
 καὶ δξικῆς κυταρίνης κ. τ. λ. κ. τ. λ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΦΑΝΤΗΡΙΑ Α. Ε.

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Νέα Σφαγεία — Όδος Πειραιώς

Τηλεγρ. Διεύθ. «Ελληνυφ» — Τηλέφ. 92 - 61

1) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΩΝ

- α) Άπαντα τὰ Βαμβακερά είδη είς έκλεκτάς ποιότητας.
- β) Νήματα Βαμβακερά.

2) ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΜΑΛΛΙΝΩΝ

- α) Μάλλινα Νήματα.
- β) Υφάσματα Μαλλοβάμβακα, Άνδρικά και Γυναικεία είς πλουσίαν συλλογήν.

Α. Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠ'ΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

“ΕΛΑΪΣ”

ΝΕΟΝ ΦΑΛΗΡΟΝ — Τηλ. 44 - 361

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ:

Α) ΕΛΑΪΜΑ:

- α) *Εξευγενισμένα*: Ήλαιόλαδον, Βαμβακέλαιον, Καρυδέλαιον, Ζωϊκόν λιπος
- β) *Υδρογονωμένα*: Ήλαιόλαδα, Βαμβόκέλαια, Καρυδίνη, Ίχθυέλαια.
- γ) *Γυαποποιημένα*:

«Ήλαιόλαδον άγνόν» Τύπος έλαιόλαδου προς έξαγωγήν.

«Φυτίνη» Άγνόν φυτικόν βούτυρον.

«Φυτολίνη» Αντίκαθιστή τὸ φρεσκο βούτυρον.

«Στερεόλ» Μαγειρικόν βούτυρον άποκλειστικῶς έξ έλαιόλαδου.

«Έλλαῖς ΟΤΣ» Λευκή, έλληνική δρώμη συμπιεσμένη.

Β) ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ:

- α) *Λινέλαια*: Ωμά, θρασιμένα, διπλοθρασιμένα, ραφινάτα, διπλοραφινάτα, λευκά, Stand-oil. β) *Όξυγόνον*. γ) *Λιπαρά και στεατικά όξεία*.

- Γ) *ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑ*: Λινάλευρον, Βαμβακόπητα, Καρυδόπητα, Πίτυρα, δρώμης κ. λ. π.

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΤΑΠΗΤΑΣ

Ο Έλληνικός τάπησ είναι τὸ άπαραίτητον συμπλήρωμα κάθε σοβαρῆς έπιπλώσεως.

Οί Έλληνικοί τάπητες είναι πλέον άνώτεροι τῶν Περσικῶν και ὅλων τῶν Άνατολικῶν είς σχέδια, χρωματισμοὺς και στερεότητα.

Η άγορά Έλληνικῶν χειροποιήτων ταπήτων είναι μία πολὺ καλή τοποθέτησις χρημάτων και παρέχει εργασίαν είς χιλιάδας εργατριῶν τῶν έπαρχιῶν και τῆς πρωτευούσης.

Έλληνικός Ταπητουργικός Όργανισμός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ

Όδος Σανταρόζα 3

ΚΟΙΝΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΠΩΛΗΣΕΩΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ Α. Γ. Ε. Τ. (Ήρακλῆς — Όλυμπος — Τινάν

Χαλκίδος).

Διεύθυνσις Σανταρόζα 3

Άρ. Τηλ. 30-404

Γραμματεία Σανταρόζα 3

» » 30-403

Λογιστήριον Σανταρόζα 3

» » 30-405

Τμήμα Παραγγελιῶν Σανταρόζα 3

» » 30-406

ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ Α. Ε.

Διατήρησις εἰς ψυκτικούς θαλάμους
Ταπήτων, Γουναρικῶν, Μαλλίνων Ὑ-
φασμάτων κλπ.

Ἡ Α. Ε. «ΚΑΡΟΛΟΣ ΦΙΞ» καθώρισε διὰ τὴν
ἐφετεινὴν περίοδον (ἀπὸ 1^{ης} Ἀπριλίου ἕως 30^{ης} Ο-
κτωβρίου 1938) τὰ κάτωθι τεμολόγια διὰ τὸ τμήμα
τῆς διατηρήσεως ταπήτων, γουναρικῶν κλπ.

ΔΙΑ ΤΑΠΗΤΑΣ

Ἀπὸ 1 ἕως 5 τετρ. μ. Δρχ. 40 τὸ τεμάχιον
» 5 » 10 » » » 75 » »
» 10 » 20 » » » 7 κατὰ τετρ. μ.
Ἄνω τῶν 20 » » » 10 » »

Ἐπὶ πλέον πέντε τοῖς χεῖλις ὡς ἀσφάλιστρα ἐπὶ
τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου τάπητος, ὡς καὶ Δρχ.
30 δι' ἔξοδα παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τούτων διὰ
τῶν αὐτοκινήτων τῆς Ἑταιρείας.

ΔΙΑ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ

Δι' ἕκαστον τεμάχιον Δρχ. 100.

Ἐπὶ πλέον δέκα τοῖς χεῖλις ὡς ἀσφάλιστρα ἐπὶ
τῆς δηλουμένης ἀξίας ἐκάστου γουναρικοῦ, ὡς καὶ Δρχ.
30 δι' ἔξοδα παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τούτων διὰ
τῶν αὐτοκινήτων τῆς Ἑταιρείας.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΑΤΗΣΙΩΝ 307

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΑΤΕ: 80-191

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

Κεφάλαια Μετοχικά καὶ Ἀποθεματικά Δρχ. 1.205.000.000
Καταθέσεις (τῆ 30 Ἰουνίου 1938) » 10.471.000.000

Κεντρικὸν Ἰκαστήριον ἐν Ἀθήναις
Ἐποκαταστήματα καὶ Πρακτορεῖα εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα
Ἀνταποκρίται εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεῖ πάσης φύσεως τραπεζικὰς
ἐργασίας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς συμ-
φέροντος ὄρους. Δέχεται δὲ καταθέσεις (εἰς πρώτην ζήτησιν, ἐπὶ
προθεσίμῃ καὶ ταμειυτηρίῳ) μὲ λίαν εὐνοϊκὰ ἐπιτόκια.

HELLENIC BANK TRUST COMPANY, NEW YORK 139
WILLIAM STREET

Ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος συμφώνως μὲ τοὺς νόμους
τῆς Πολιτείας τῆς Ν. Ὑόρκης, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλλήνων
Κεφάλαια ὀλοσχερῶς καταβεβλημένα \$ 1.350.000

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΓΕΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Μέγαρον Ἀφθονίδου — Δεύτερος ὄροφος ὁδὸς Παπαρρηγοπούλου 9
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡΧ. 14.600.000

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ	ΤΗΛΕΦΩΝΑ
Εἰς Δραπετσῶνα παρὰ Παισιᾶ ταμῆνα «Ἡρακλῆς» καὶ ὑπερτι- μῆντα Ἐρυθροῦ κύκλου 90.000 τόννοισ ἀγροῦ.	Κεντρικῶν Γραφ. Διευθύνσεως 25.101 Λογιστηρίου 21.921 Ἐργοστασίων Δραπετσῶνος Δι- ευθύνσεως 42.863 Ἐντολῶν 44.441 Γραφείων Β λου 3.72 Ἐργοστασίων Βόλου 5.94 Πρακτῆριον Ἀθηνῶν 52.211 Πρακτῆριον Θεσσαλονίκης 2648
Ἐν Βόλῳ ταμῆντα «Ὀλυμπος» καὶ ὑπερτιμῆντα Πρασίνου τριγῶ- νου 50.000 τόννοισ.	Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις ΣΙΜΗΡΑΚΛΗΣ ΑΘΗΝΑΣ — ΒΟΛΟΤΣΙΜΕΝΤ ΒΟΛΟΥ. Αἱ μεγαλύτεροι καὶ μὲ τὰ πλέον συγχρονισμένα μηχανήματα ἐγκα- ταστάσεις. Τρεῖς περιστροφικοὶ κλιβανοὶ. Ἀρτιώτατα ἐργαστήρια χημικῶν καὶ μηχανικῶν δοκιμῶν παρακολουθήσεως ποιότητος προϊόντων.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ & ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ
"Η ΤΕΧΝΗ"
Ε. ΤΣΙΝΙΚΑ & Κ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΚΟΥΛΕΡΙΟΥ 1 ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΩΣΩΡΩΝ